ԱԶԴԱԿ
ՕՐԱԹԵՐԹ

AZTAG QUOTIDIEN POLITIQUE ET LITTERAIRE

1500 Լ.Ո. 90-ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 6 (25160) ՈՒՐԲԱԹ, 11 ՄԱՐՏ 2016 10 ԷՋ

ԱՐԱԲԱԿԱՆ ԼԻԿԱՅԻ ԺՈՂՈՎ

Երէկ Գահիրէի մէջ տեղի ունեցաւ Արաբական լիկայի հերթական ժողովը, որուն ընթացքին Եգիպտոսի եւ Քաթարի միջեւ տարակարծութիւն յառաջացաւ Արաբական լիկայի նոր ընդհանուր քարտուղարի ընտրութեան հարցին շուրջ: Դռնփակ նիստին ընթացքին Քաթար առաջարկեց մէկ ամիսով յետաձգել ընդհանուր քարտուղարի ընտրութիւնը, իսկ Սուտան պահանջեց պաշտօնը փոխնիփոխ վարել: Եգիպտոսի արտաքին գործոց նախարար Սամեհ Շուքրի պնդեց, որ լիկայի ընդհանուր քարտուղարը երէկ ընտրուի: Տարակարծութիւնը լուծելու համար կազմուեցաւ Եգիպտոսէն, Քաթարէն, Սէուտական Արաբիայէն եւ Արաբական Միացեալ Էմիրութենէն կազմուած յանձնախումբ մը: Աւելի ուշ, «Նաշրա» կայքը հաղորդեց, որ արաբ արտաքին գործոց նախարարները համաձայնութիւն գոյացուցին Եգիպտոսի արտաքին գործոց նախկին նախարար Ահմետ Ապուլ Ղէյթը նշանակելու Արաբական լիկայի ընդհանուր քարտուղար՝ Նեպիլ Արապիի փոխարէն, որ չի փափաքիր ընդհանուր քարտուղարի պաշտօնին վրայ մնալ:

Նշենք, որ Լիբանան Ապուլ Ղէյթի թեկնածութեան զօրակցութիւն յայտնած էր:

ԲԱՆԱԿԸ ՁԻՆՈՒՈՐԱԿԱՆ ՈՐԱԿԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹԻՒՆ ՄԸ ԿԸ ԿԱՏԱՐԷ ՌԱՍ ՊԱԱԼՊԵՔԻ ԲԱՐՁՈՒՆՔՆԵՐՈՒՆ ՎՐԱՅ՝ ՋԱԽՋԱԽԵԼՈՎ ԱՀԱԲԵԿԻՉՆԵՐԸ

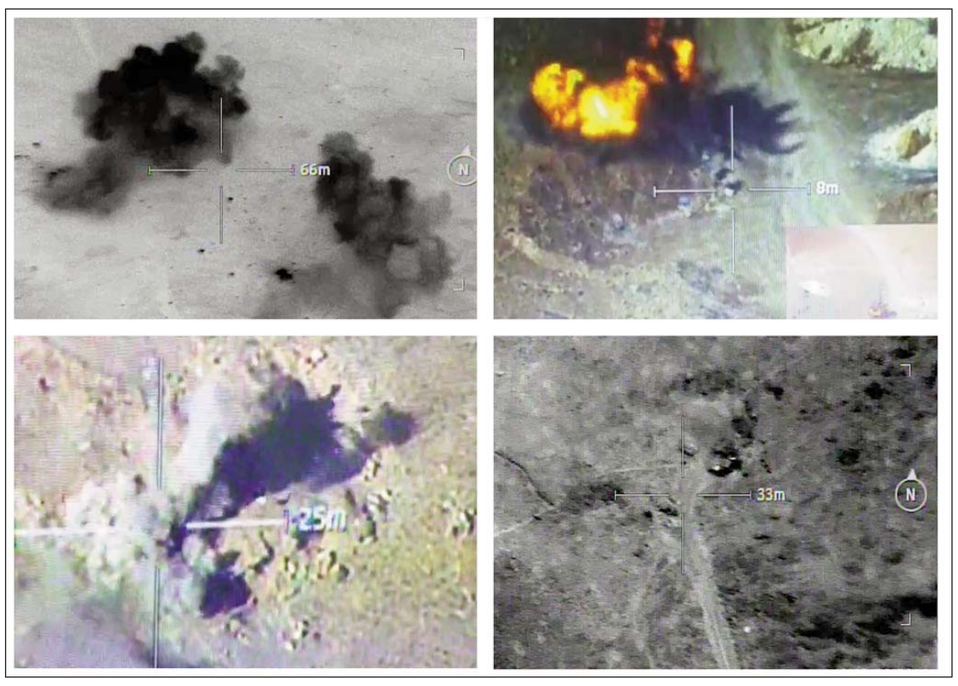

Լիբանանեան բանակը իր պատմութեան մէջ հերոսական նոր էջ մը բացաւ, երբ երէկ առաւօտեան կանուխ ժամերուն Ռաս Պաալպեքի մէջ գործադրեց զինուորական որակական գործողութիւն մը, որուն շրջագիծին մէջ հարուածեց ահաբեկչական խմբաւորումները իրարու կապող ռազմավարական դիրք մը՝ սպաննելով մեծ թիւով ահաբեկիչներ:

Բանակը նախանցեալ գիշեր Քաայի եւ Ռաս Պաալպեքի բարձունքներուն վրայ բուռն բախումներ ունեցաւ ՏԱՀԵԾ-ի զինեալներուն հետ:

Շար.ը՝ էջ 7

«ՍՈՒՐԻՈՅ ՄԷՋ ՁԻՆԱԴՈՒԼԸ ՏԱԳՆԱՊԻ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒԾՄԱՆ ՈՒՂՂՈՒԹԵԱՄԲ ԿԱՐԵՒՈՐ ՔԱՅԼ ՄԸՆ Է»

Կ'ԸՍԷ ՓՈՒԹԻՆ

Քրեմլին հաղորդեց, որ Ռուսիոյ նախագահ Վլատիմիր Փութին եւ Յունաստանի նախագահ Ալեքսիս Ցիփրաս երէկ հեռաձայնային հաղորդակցութեան մը ընթացքին քննարկած են Սուրիոյ ճգնաժամի լուծումը եւ Եւրոպական Միութեան մէջ գաղթականներուն հարցը:

Ցիփրաս եւ Փութին

Քրեմլինի մամլոյ ծառայութիւնը նշեց. «Միջազգային խնդիրները քննարկելու ընթացքին հիմնական ուշադրութիւն յատկացուած է սուրիական տագնապին՝ շեշտը դնելով այդ երկրին մէջ զինադուլի պահպանման անհրաժեշտութեան վրայ»:

«Ռուսիոյ նախագահը նշած է, որ զինադուլի գործադրումը ներքին կացութեան բնականոնացման, շրջանին մէջ մարդասիրական կացութեան բարելաւման ազդակ կը նկատուի, ինչպէս նաեւ միջսուրիական քաղաքական լուծման ուղղութեամբ կարեւոր քայլ մը», ընդգծեց Քրեմլին:

«Յունաստանի վարչապետը բարձր գնահատած է գործադրուող ջանքերը եւ իր կարգին մանրամասնօրէն տեղեկացուցած է գաղթականներու խնդիրի լուծման ուղղութեամբ Եւրոպական Միութեան ձեռնարկած միջոցներուն մասին», յայտնեց Քրեմլինի մամլոյ ծառայութիւնը:

ՖՐԱՆՍԱ Չ'ԵՐԱՇԽԱՒՈՐԵՐ ՅԱՂԹԱՆԱԿԻ ԿԱՄԱՐԻՆ ՏԱԿ ԽՈՋԱԼՈՒԻ ՀԱՄԱՐ ՏԵՂԻ ՈՒՆԵՑԱԾ ԱՐԱՐՈՂՈՒԹԻՒՆԸ

«Նոր Յառաջ» կը հաղորդէ, որ ֆրանսահայ կազմակերպութիւնները համակարգող խորհուրդի համանախագահներ Արա Թորանեան եւ Մուրատ Փափազեան երկուշաբթի, 7 մարտին ընդունուած են Նախկին ռազմիկներու հարցերու պետական քարտուղար Ժան-Մարք Թոտեսքինիի կողմէ:

Ֆրանսահայ կազմակերպութիւնները համակարգող խորհուրդի համանախագահները դատապարտած են Ազրպէյճանի կողմէ ի գործ դրուած քարոզչական արշաւը, ինչպէս՝ 26 փետրուարին Փարիզի Յաղթանակի կամարին տակ տեղի ունեցած բոցի արծարծման արարողութիւնը, որ կազմակերպուած է ընդառաջելով Ազրպէյճանի դեսպանատան դիմումին:

Պաքուի քարոզիչները այդ պահը վերածած են խոջալուի զոհերու յիշատակին նուիրուած արարողութեան մը: Նախկին ռազմիկներու հարցերու պետական քարտուղարը ցաւ յայտնած է ի տես Պաքուի կատարած չարաշահումին՝ շեշտելով, որ Ֆրանսական պետութիւնը բացարձակապէս չ'երաշխաւորեր նման արարողութիւններ: Ան աւելցուցած է, որ Բոցի արծարծման յանձնախումբը բոլորովին անկախ մարմին մըն է եւ երբեք չի դիմեր Ֆրանսայի կառավարութեան, Յաղթանակի կամարին տակ տեղի ունեցող արարողութիւններուն մասին ո՛չ անոր կարծիքը առնելու, ո՛չ ալ զայն տեղեակ պահելու համար:

Արա Թորանեան եւ Մուրատ Փափազեան շեշտը դրած են Պաքուի նախաձեռնութեան ստայօդ բնոյթին վրայ, որուն միջոցով անիկա կը փորձէ մոլորեցնել հանրային կարծիքը՝ գործածելով ֆրանսական կառավարութիւնը: Այս հանդիպման արդիւնքէն ի յայտ կու գայ, որ ազրպէյճանական դիւանագիտութիւնը փորձած է քարոզչական ձեռնարկ մը, որ յաջողած է ֆրանսական որոշ շրջանակներու մօտ՝ Պաքուի **լոպի**ին տարած աշխատանքին շնորհիւ:

Շար.ը՝ էջ 3

ՓՈՒԹԻՆ - ՍԱՐԳՍԵԱՆ ՀԱՆԴԻՊՈՒՄԻՆ ԸՆԹԱՑՔԻՆ

ՔՆՆԱՐԿՈՒՄԻ ՆԻՒԹ ԴԱՐՁԱՆ ՀԱՊԿ-Ի ՇՐՋԱԳԻԾԻՆ ՄԷՋ ՏԻՐՈՂ ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹԵԱՆ ՄՏԱՀՈԳՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

10 մարտին Մոսկուայի մէջ Հայաստանի նախագահ Սերժ Սարգսեանի եւ Ռուսիոյ նախագահ Վլատիմիր Փութինի միջեւ տեղի ունեցած հանդիպումին ընթացքին հաստատուած է, որ հայ-ռուսական յարաբերութիւնները

կարելի է կոչել ռազմավարական գործընկերութիւն: Նախագահները քննարկած են հայ-ռուսական երկկողմանի յարաբերութիւններուն վերաբերող հարցեր, անդրադարձ կատարուած է նաեւ եւրասիական տարածքին մէջ համարկման հոլովոյթներու զարգացման հեռանկարին, միտքեր փոխանակուած են միջազգային եւ շրջանային արդի խնդիրներուն ու մարտահրաւէրներուն վերաբերեալ:

Շար.ը՝ էջ 3

«ԸՆՏՐՈՂՆԵՐՈՒ ՅՈՒՅԱԿՆԵՐՈՒ ՀՐԱՊԱՐԱԿՈՒՄԸ ՏԱՐԻՆԵՐ ՇԱՐՈՒՆԱԿ ԵՂԱԾ Է ՄԵՐ ՊԱՀԱՆՋԸ»

Կ'ԸՍԷ ԱՂՈՒԱՆ ՎԱՐԴԱՆԵԱՆ

10 մարտին լրագրողներուն հետ ունեցած զրոյցին ընթացքին Ազգային ժողովի ՀՅԴ խմբակցութեան քարտուղար Աղուան Վարդանեան անդրադարձած է ընտրական օրէնքի նախագիծին:

Շար.ը՝ էջ 10

ՖԻՆԱՆՍԱՎԱՐԿԱՅԻՆ ԵՒ ՊԻՒՏՃԷԱԿԱՆ ՀԱՐՑԵՐՈՒ ՄՆԱՅՈՒՆ ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԲԻ ՓՈԽՆԱԽԱԳԱՀ ԸՆՏՐՈՒԱԾ Է ԱՂՈՒԱՆ ՎԱՐԴԱՆԵԱՆ

Ազգային ժողովի ֆինանսավարկային եւ պիւտճէական հարցերու մնայուն յանձնախումբի փոխնախագահի պաշտօնը՝ ՀՅԴ խմբակցութեան նախկին պատգամաւոր Արծուիկ Մինասեանի փոխարէն պիտի ստանձնէ խմբակցութեան քարտուղար Աղուան Վարդանեանը:

Ազգային ժողովի ֆինանսավարկային եւ պիւտճէական հարցերու մնայուն յանձնախումբը 10 մարտին գումարած է իր նիստը, որուն օրակարգին վրայ եղած է յանձնախումբի փոխնախագահի ընտրութեան հարցը: Յանձնախումբի նախագահ Գագիկ Մինասեան իր տեղակալի պաշտօնին համար առաջադրած է ՀՅԴ խմբակցութեան քարտուղար Աղուան Վարդանեանի թեկնածութիւնը: Յանձնախումբի բոլոր անդամները թեր քուէարկած են:

Արծուիկ Մինասեան դադրած է փոխնախագահի պաշտօնը վարելէ, որովհետեւ Հայաստանի նախագահին հրամանագիրով նշանակուած է տնտեսութեան նախարար:

ԱՐԱ ՆՌԱՆԵԱՆ՝ ՎԵՐԱՀՍԿԻՉ ՊԱԼԱՏԻ ՓՈԽՆԱԽԱԳԱՀ

Հայաստանի նախագահ Սերժ Սարգսեանի հրամանագիրով Արա Նռանեան նշանակուած է Հայաստանի վերահսկիչ պալատի փոխնախագահ՝ մինչեւ 13 դեկտեմբեր 2019:

Այս մասին կը տեղեկացընէ Հայաստանի նախագահի աշխատակազմի հասարակութեան եւ տեղեկատուութեան միջոցներու հետ կապերու վարչութիւնը:

ՊԸՐՐԻ ՀԱՔԻՄԻ ՀԵՏ ՔՆՆԱՐԿԵՑ ԱՌԵՒՏՈՒՐԻ ՀԱՄԱՇԽԱՐՀԱՅԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹԵԱՆ ԼԻԲԱՆԱՆԻ ԱՆԴԱՄԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ԹՂԹԱԾՐԱՐԸ

Խորհրդարանի նախագահ Նեպիհ Պըրրի երէկ Այն Թինէի մէջ ընդունեց առեւտուրի եւ տնտեսութեան նախարար Ալեն Հաքիմը՝ ընկերակցութեամբ Առեւտուրի համաշխարհային կազմակերպութեան պատասխանատուներուն:

Հանդիպումին ընթացքին քննարկուեցաւ Առեւտուրի համաշխարհային կազմակերպութեան Լիբանանի անդամակցութեան թղթածրարը:

Պըրրի յայտնեց, որ այդ թղթածրարին առումով ամբողջական զօրակցութիւն կայ իր կողմէ:

Պըրրի ընդունեց նաեւ Ընդհանուր ապահովութեան ընդհանուր տնօրէն հազարապետ-զօրավար Ապպաս Իպրահիմը, որուն հետ քննարկեց Լիբանանի մէջ տիրող ապահովական իրավիճակը:

Խորհրդարանի նախագահի այցելուներէն եղաւ նաեւ Լիբանանի մէջ հարաւային Քորէայի դեսպան Շուէյ Ճոնկ Իլ:

«ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆԸ ԿԱՄ ԱՂԲԻ ՏԱԳՆԱՊԸ ԿԸ ԼՈՒԾԷ ԵՒ ԿԱՄ ԿԸ ՀՐԱԺԱՐԻ, ԻՍԿ ՄԵՆՔ ԿԸ ԶՕՐԱԿՑԻՆՔ ՍԱԼԱՄԻՆ»

ՇԵՇՏԵՑ ԱՊՈՒ ՍԱԱՊ

Կրթութեան եւ բարձրագոյն ուսման նախարար Էլիաս Ապու Սաապ շեշտեց, որ աղբի տագնապին լուծման նպատակով հրկիզման գործարանները ամբողջ աշխարհի մէջ տարածուած են՝ աւելցնելով, որ անոնք օժտուած են նաեւ արդիական նոր արհեստագիտութեամբ, որմէ պէտք է օգտուիլ:

«Կառավարութիւնը այս շաբթուան ընթացքին պէտք է կա՛մ աղբի տագնապը լուծէ եւ կա՛մ հրաժարի: Այս իմաստով վարչապետ Թամմամ Սալամ տուած է վերջնական որոշում մը, եւ մենք կը զօրակցինք Սալամին», ըսաւ ան:

Իսկ եթէ կառավարութիւնը չկարենայ պարտադրել լուծումը, ապա ատիկա կը նշանակէ, որ աղբի տագնապին լուծումը արգելակող արտաքին ազդակներ գոյութիւն ունին:

Ապու Սաապ ընդգծեց, որ աղբի տագնապին լուծումը կառավարութեան պատասխանատուութիւնն է:

ՀԱՆԴԻՍԱՒՈՐ Ս. ՊԱՏԱՐԱԳ ԵՒ Ս. ԱՋԵՐՈՒ ԹԱՓՕՐ՝ ԱՆԹԻԼԻԱՍԻ ՈՒԽՏԻ ՕՐՈՒԱՆ ԱՌԻԹՈՎ

Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Մուտն ի Վիրապի տօնին եւ **ԱՆԹԻԼԻԱՍԻ ՈՒԽՏԻ ՕՐ**-ուան առիթով՝ Անթիլիասի Մայր տաճարին մէջ վեհափառ հայրապետին հովանաւորութեամբ տեղի պիտի ունենան հետեւեալ արարողութիւնները.

7 մարտէն 12 մարտ
Ամէն օր երեկոյեան՝ հսկում ժամը 5:00-ին:
Շաբաթ, 12 մարտին Ս. եւ անմահ պատարագ՝ առաւօտեան ժամը 9:30-ին:
Շաբաթ, 12 մարտին Հսկումի արարողութիւն՝ երեկոյեան ժամը 7:00-ին:

Կիրակի, 13 մարտ
Սուրբ եւ անմահ պատարագ, որուն պիտի հետեւի **Ս. ԳՐԻԳՈՐ ԼՈՒՍԱՒՈՐԻՉԻ ԱՋ**-ով գլխաւորուած սրբազան մասունքներու թափօր՝ Անթիլիասի մայրավանքի շրջափակին մէջ, մասնակցութեամբ՝ միաբան հայրերու եւ Լիբանանի թեմի քահանայից դասուն:

Պիտի պատարագէ ու քարոզէ՝
ԳԵՐՇ. Տ. ԿՈՄԻՏԱՍ ԱՐՔ. ՕՀԱՆԵԱՆ

Արարողութեանց եւ թափօրին պիտի հանդիսապետէ՝
ՆՍՐՈՏ ԱՐԱՄ Ա. ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ՄԵԾԻ ՏԱՆՆ ԿԻԼԻԿԻՈՅ

Ս. եւ անմահ պատարագին երգեցողութիւնը պիտի կատարուի կաթողիկոսարանիս «Շնորհալի» երգչախումբին կողմէ, ղեկավարութեամբ՝ Հոգշ. Տ. Գարեգին վրդ. Շխրտըմեանի:

Ս. եւ անմահ պատարագի աւարտին, Մայր տաճարին մէջ, վեհափառ հայրապետին նախագահութեամբ, Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչի Աջով պիտի կատարուի ջրօրհնէքի հանդիսաւոր արարողութիւն, որմէ ետք հաւատացեալներ աջահամբոյրով պիտի ստանան Ս. Լուսաւորիչին Աջին օրհնութիւնը՝ զօրացնելու համար իրենց լուսաւորչահաստատ հաւատքը:

Ժամերգութիւն՝ ժամը 8:30-ին
Ս. եւ անմահ պատարագ՝ ժամը 10:00-ին
Ս. Աջերու եւ այլ մասունքներու թափօր՝ ժամը 11:00-ին
Ջրօրհնէք՝ ժամը 11:30-ին

Կը հրաւիրենք մեր ժողովուրդի բոլոր զաւակները՝ մասնակից դառնալու Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչի տօնին, կաթողիկոսարանի Ուխտի օրուան եւ մասունքներու թափօրին:

ԴԻՒԱՆ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԱՐԱՆԻ

ՎԱՐՉԱՊԵՏ ՍԱԼԱՄԻ ԳԼԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՄԲ ԱՂԲԻ ՏԱԳՆԱՊԻ ԼՈՒԾՄԱՆ ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԲԸ ՇԱՐՈՒՆԱԿԵՑ ԻՐ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԸ

Վարչապետ Թամմամ Սալամ երէկ երեկոյեան ժամը 6:00-ին վարչապետարանին մէջ նախագահեց աղբի տագնապի լուծման յատուկ յանձնախումբի նիստին, որուն ներկայ գտնուեցան երկրագործութեան նախարար Աքրամ Շեհայէպ, ուժանիւթի եւ ջուրի հարցերու նախարար Արթիւր Նազարեան, ելեւմուտքի նախարար Ալի Հասան Խալիլ, ճարտարարուեստի նախարար Հիւսէյն Հաժ Հասան, ներքին գործոց նախարար Նուհատ Մաշնուք, վարչական բարեկարգումի պետական նախարար Նեպիլ տը Ֆրէյժ, կրթութեան եւ բարձրագոյն ուսման նախարար Էլիաս Ապու Սաապ եւ Բարգաւաճման եւ վերաշինութեան խորհուրդի նախագահ Նեպիլ Ժսըր:

Նիստէն ետք Մաշնուք յայտնեց, որ իրենք արդէն իսկ աւարտած են աղբի տագնապին լուծման թղթածրարի քննարկման երկու երրորդը՝ աւելցնելով, որ երկրին քաղաքական բոլոր ուժերը լրջօրէն կ'աշխատին այդ տագնապը լուծելու ի խնդիր:

Մաշնուք յայտնեց, որ աղբի տագնապի լուծման նախարարական յատուկ յանձնախումբը այսօր երեկոյեան ժամը 5:30-ին պիտի շարունակէ իր աշխատանքները:

●Նշենք, որ վարչապետ Սալամի այցելուներէն եղած էր նաեւ փոխվարչապետ, պաշտպանութեան նախարար Սամիր Մուքպել:

ԼԻԲԱՆԱՆԵԱՆ ԿԱՐՃ ԼՈՒՐԵՐ

●ՓՈՓՈԽՈՒԹԻՒՆ եւ բարեկարգում համախմբումի նախագահ, երեսփոխան զօր. Միշել Աուն Ռապիէի մէջ ընդունեց Լիբանանի մէջ Բրիտանիոյ դեսպան Հիուկօ Շորթըրը, ինչպէս նաեւ Եւրոպական Միութեան դեսպան Քրիսթինա Լասընը, որոնց հետ քննարկեց երկիրը յուզող իրադարձութիւնները:

●ՆԱԽԿԻՆ վարչապետ Ֆուատ Սինիորա հանդիպում մը ունեցաւ Լիբանանի մէջ Ռուսիոյ դեսպան Ալեքսանտր Զասիփքինի հետ: Քննարկուեցան լիբանանեան իրադարձութիւններն ու երկկողմանի յարաբերութիւնները:

●ՏՆՏԵՍՈՒԹԵԱՆ եւ առեւտուրի նախարար Ալեն Հաքիմ յայտնեց, որ Առեւտուրի համաշխարհային միութեան անդամակցելու առումով Լիբանան պիտի մերժէ բոլոր այն առաջարկները, որոնք երկրին համար անյարմար կը նկատուին:

●ՍԵՈՒՏԱԿԱՆ Արաբիոյ դեսպանատան պատասխանատուները հաստատեցին, որ սեուտական օդանաւային ընկերութիւնները չեն ջնջած դէպի Լիբանան կատարուելիք իրենց թռիչքները:

●ՂՈՎՄի կուսակցութեան երեսփոխան Մարուան Ֆարես հաստատեց, որ ուսուցիչներուն իրաւունքները վաւերացնելու առումով պատասխանատուութեան բեռը կ'իյնայ կառավարութեան ուսերուն վրայ:

●ՄՈՒԹԱՔՊԱԼ հոսանքի երեսփոխան Ամին Ուեհպէ հաստատեց, որ աղբի տագնապին վերաբերող գայթակղութիւնը կարելի է լուծել, եթէ երկրին ղեկավարները ազգային երկխօսութեան նիստին ընթացքին իրենց որոշումները վերջնականացնեն:

●ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԻ նախկին փոխնախագահ Էլի Ֆըրզլի յայտնեց, որ իրենց համար արտօնելի չէ, որ նախագահական աթոռը թափուր մնայ:

●ԺԱՄԱԼ Իսլամիէի երեսփոխան Իմատ Հուլթ շեշտեց, որ լիբանանեան քաղաքական բոլոր ուժերը հաւասարապէս պատասխանատու են Լիբանանի դիմագրաւած աղբի տագնապին:

●ԱԶԱՏԱԳՐՈՒՄ եւ բարգաւաճում երեսփոխանական պլոքի անդամ Միշել Մուսա շեշտեց, որ երկրին քաղաքական ուժերուն միջեւ գոյացած է համաձայնութիւն մը՝ աղբի տագնապին արագ լուծում մը գտնելու առումով:

●ՄՈՒՍԹԱՔՊԱԼ հոսանքի հիւսիսային Լիբանանի պատասխանատու Մուսթաֆա Ալլուշ շեշտեց, որ Հըզպալլայի ընդհանուր քարտուղար սէյիտ Հասան Նասրալլա Սեուտական Արաբիոյ դէմ իր ցեխարձակումներուն վերջ պիտի չտայ, մինչեւ որ յստակ դառնայ, թէ լիբանանեան պետութիւնը իր բազմազանութեամբ եւ ժողովրդավարութեամբ վերջ գտած է:

●ԼԻԲԱՆԱՆԻ մէջ սալաֆական հոսանքի հիմնադիր, իսլամ քարոզիչ շէյխ Շահիալ դրուատեց Ծոցի համագործակցութեան խորհուրդին կողմէ Հըզպալլան ահաբեկչական կազմակերպութիւն նկատող որոշումը:

●«ԱԽՊԱՐ» օրաթերթին համաձայն, Մուսթաքպալ հոսանքի ղեկավար, երեսփոխան Սաատ Հարիրիի համար քաղաքապետական ընտրութիւնները վերածուած են անհրաժեշտութեան:

●ՍԵՈՒՏԱԿԱՆ «Օքազ» օրաթերթին համաձայն, վարչապետ Թամմամ Սալամ անկարող է զսպել իր կառավարութիւնը, ինչպէս նաեւ կարողութիւն չունի ձեռքերը քաշելու կառավարութեան որոշումներէն եւ ընթացքէն:

●«ՄՈՒՍԹԱՔՊԱԼ» օրաթերթին համաձայն, Արաբական լիկայի ընդհանուր քարտուղարի պաշտօնին համար Լիբանան պիտի զօրակցի Եգիպտոսի թեկնածու Ահմետ Ապուլ Ղայթի թեկնածութեան:

●«ԺՈՒՄՀՈՒՐԻԱ» օրաթերթը զարմանք յայտնեց Ազգային ազատ հոսանք կուսակցութեան ղեկավար, արտաքին գործոց նախարար Ժըպրան Պասիլի ցուցաբերած քար լռութեան համար, երբ Մարատա հոսանքի ղեկավար, երեսփոխան Սլէյման Ֆրենճիէ Փոփոխութիւն եւ բարեկարգում համախմբումի ղեկավար, երեսփոխան զօր. Միշել Աունի դէմ յարձակողական արտայայտութիւններ կ'ունենար:

●ԻՍՐԱՅԷԼԵԱՆ օդուժը խզեց Լիբանանի օդային սահմանները՝ կատարելով հետախուզական թռիչքներ: Թռիչքները կեդրոնացան Արքուպի, Հասպայայի եւ Ժապալ Շէյխի վերեւ:

●ԱԶԳԱՅԻՆ ազատականներու կուսակցութեան նախագահ, երեսփոխան Տորի Շամուն յայտնեց, որ Հըզպալլա կը վարուի այնպէս մը, որ օրէնքը իրեն չի վերաբերիր, եւ ատիկա մերժելի է:

ԱԶԴԱԿ
ՕՐԱԹԵՐԹ

ՄԱՄԼՈՅ ԼՍԱՐԱՆ (ԹԻՒ 114)

Դասախօսութիւն
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԱՆՐԱՆԿԱՐՁՈՒԹԻՒՆ

Կը ներկայացնէ՝
ԱՆԻ ՄԱՐԳԱՐԵԱՆ
(Երեւանի Պետական համալսարանի Արուեստաբանութեան գիտութիւններու թեկնածու)

Երկուշաբթի, 14 մարտ 2016-ին, երեկոյեան ժամը 7:30-ին, «Ազդակ»-ի «Փիւնիկ» սրահին մէջ:

ՀՐԱՒԷՐ

ԸՆԿ. ԶԱՒԷՆ ԹԱՇՃԵԱՆԻ
ՆԱՀԱՏԱԿՈՒԹԵԱՆ

30-ԱՄԵԱԿ
(Ուրբաթ, 11 Մարտ 2016)

- Հոգեհանգիստ նահատակ ընկերոջ շիրիմի կողքին՝ երեկոյեան ժամը 5:30-ին:
- Յիշատակի հանդիսութիւն «Ս.Զէյթլեան» կեդրոնին մէջ՝ երեկոյեան ժամը 6:00-ին:
- Խօսք կ'առնէ Հ.Յ.Դ. Լիբանանի Կեդրոնական Կոմիտէի անդամ Ընկ. Յակոբ Հաւաթեան:
- Գեղարուեստական յայտագիր:

Հ.Յ.Դ. «Կարմիր Լեռ» Կոմիտէի դաստիարակչական-քարոզչական յանձնախումբ

ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԱՆԴԱՄՆԵՐԸ ՇԱՐՈՒՆԱԿԵՑԻՆ ԹԱԼԼԻ ՄԷՋ ԻՐԵՆՑ ԲՈՂՈՔԻ ՆՍՏԱՑՈՅՑԸ

Քաղաքացիական ընկերութեան անդամներ երէկ Թրիփոլիի Թալլ շրջանի հրապարակին վրայ շարունակեցին իրենց նստացոյցը՝ մերժելով Թալլի հրապարակը վերածել կառատան:

Անոնք հաստատեցին, որ Թրիփոլիի բնակիչները պիտի չարտօնեն այդ ծրագիրին գործադրութիւնը եւ պիտի դիմադրեն անիրաւներուն, որոնք այդ քաղաքը քանդած են եւ անոր կենսական ծրագիրները ոչնչացուցած:

«Թրիփոլի ամէն իմաստով զրկուած է եւ պէտք է անոր կարիքները հոգալ», հաստատեցին ցուցարարները:

Անոնք շնորհակալութիւն յայտնեցին բանակին եւ ապահովութեան ուժերուն, որոնք հսկեցին քաղաքին ապահովութեան եւ ցուցարարներուն անվտանգութեան, ինչպէս նաեւ շնորհակալութիւն յայտնեցին Թրիփոլիի լրագրողներուն, որոնք բացայայտեցին կառատան կառուցման իսկական նպատակները:

Իր կարգին, նախկին նախարար Ֆայսալ Քարամէ նշեց, որ անկարելի է Թրիփոլիի բնակիչները համոզել այդ կառատան կառուցումով: Ան աւելցուց, որ այդ կառատունը կարելի է կառուցել, երբ Թրիփոլիի բարգաւաճման նպատակով ամբողջական ծրագիր մշակուի:

ԼԻԲԱՆԱՆԻ ԱՊԱՀՈՎԱԿԱՆ ԿԱՅՈՒՆՈՒԹԻՒՆԸ ԹԻՐԱԽ ԴԱՐՁՆՈՂ ՀԱՒԱՆԱԿԱՆ ՎՏԱՆԳՆԵՐ

Լիբանանեան ապահովական կառոյցներ երէկ հաստատեցին, որ իրենք կը փնտռեն 14 ինքնաշարժներ, որոնք կրնան ականուած ըլլալ:

Նոյն կառոյցները հրապարակեցին ինքնաշարժներուն վաճառանիշերը, ինչպէս նաեւ անոնց կրած թիւերը:

Միւս կողմէ, լիբանանցի քաղաքական անձնաւորութիւններ, որոնց շարքին նաեւ հրաժարեալ նախարար Աշրաֆ Ռիֆի, ստացած են զգուշացումներ՝ իրենց դէմ գործուելիք ահաբեկչական հաւանական գործողութեան մասին:

Անոնց թելադրուած է, որ կարելի եղածին չափ զգուշ ըլլան իրենց տեղափոխութեանց ընթացքին՝ նշելով, որ Լիբանանի մէջ կը գտնուին ականուած ինքնաշարժներ եւ **մոթորսիքլեթ**ներ, որոնք ՏԱՀԵԾ-ի թելադրանքներով պատրաստուած են եւ կրնան քաղաքական սպանութիւններու համար օգտագործուիլ:

ԼԻԲԱՆԱՆԵԱՆ ԳԻՐՔԻ ՓԱՌԱՏՕՆԻՆ ԾԻՐԻՆ ՄԷՋ

Միջին Արեւելքի Հայ դատի գրասենեակը եւ «Մաշրեք» հրատարակչատունը կը հրաւիրեն ձեզ զրոյցի մը՝

Սամիր Զաքիի հեղինակած
«ՊԱՆՔ ՕԹՈՄԱՆ»
գիրքին մասին:

Զրոյցին իրենց մասնակցութիւնը պիտի բերեն
Հայկական երեսփոխանական պլոքի ներկայացուցիչ,
երեսփոխան **ՅԱԿՈԲ ԲԱԳՐԱՏՈՒՆԻ**
ԴՈԿՏ. ՆԱԶԵՔ ՊԱՏԻՐ
Թատերագիր **ՄԱՐՈՒԱՆ ՆԱԺԺԱՐ**

Զրոյցը կը վարէ՝ **ԴՈԿՏ. ԱՆԹՈՒԱՆ ՏՈՒՄԵԹ**

Տեղի կ'ունենայ երկուշաբթի, 14 մարտ 2016-ին, կէսօրէ ետք ժամը 4:30-ին, Մար Էլիաս եկեղեցւոյ «Ռահպանի եղբայրներ» անուան սրահին մէջ, Անթիլիաս:

Զրոյցի աւարտին տեղի պիտի ունենայ գիրքի մակագրում:

ԴՊՐԵՎԱՆՔԻ ՍԱՆԵՐԸ Ս. ՍԱՐԳԻՍ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ՄԷՋ

Նոր Սիսի Ս. Սարգիս եկեղեցւոյ թաղական խորհուրդը ուրախութեամբ կը տեղեկացնէ, թէ ուրբաթ, 11 մարտ 2016-ին, Ս. Սարգիս եկեղեցւոյ մէջ հսկումի արարողութեան երգեցողութիւնը պիտի կատարեն Մեծի Տանն Կիլիկիոյ կաթողիկոսութեան դպրեվանքի սաները:

Սկիզբ ժամերգութեան՝ ժամը 7:00-ին:

Կը հրաւիրենք հաւատացեալ ժողովուրդը, որ ներկայ ըլլայ սոյն հոգեպարար արարողութեան եւ հաղորդուի օրուան պատգամով:

ԹԱՂԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ
Ս. ՍԱՐԳԻՍ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ

Նախաձեռնութեամբ՝
ԼՕԽ-ի «Աղթամար» մասնաճիւղին
Այնճար

Դասախօսութիւն
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՏԱՐԱԶՆԵՐՈՒ ԵՒ ԱՍԵՂՆԱԳՈՐԾՈՒԹԵԱՆ

Կը ներկայացնէ՝
ԱՆԻ ՄԱՐԳԱՐԵԱՆ
(Երեւանի «Տէրեան մշակութային կեդրոն»-ի պատասխանատու)

Հայկական տարազներու եւ ասեղնագործերու ցուցադրութիւն

Տեղի կ'ունենայ շաբաթ, 12 մարտ 2016-ին, երեկոյեան ժամը 7:30-ին, Այնճարի «Սարգիս Զէյթլեան» սրահին մէջ:

ՀՐԱՒԷՐ

Sponsored by
REGINA JEWELLERY (Whole sale) — SALON RAFFI Անթիլիաս

ԼԻԲԱՆԱՆԱՀԱՅ ՕԳՆՈՒԹԵԱՆ ԽԱՉ

ԴԱՍԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ՝ «ԱՆՑՈՂԱԿԱՆ ՀԻԱՆԴՈՒԹԻՒՆՆԵՐ» ՆԻՒԹՈՎ

Կազմակերպութեամբ Լիբանանահայ օգնութեան խաչի Շրջանային վարչութեան առողջապահական յանձնախումբին եւ «Արաքսի Պուլղուրճեան» ընկերաբժշկական կեդրոնի նախազգուշական բաժանմունքին, չորեքշաբթի, 9 մարտ 2016-ին, առաւօտեան ժամը 10:00-ին, կեդրոնի

«Թնճուկեան» սրահին մէջ տեղի ունեցաւ «Անցողական հիւանդութիւններ» նիւթով դասախօսութիւնը, զոր ներկայացուց ընդհանուր մարմնի բժիշկ տոքթ. Յարութիւն Այնթապլեան:

Բացման խօսքը ներկայացուց առողջապահական յանձնախումբի ատենապետ Սոնա Եափուճեան: Ան շնորհաւորեց ներկաները Կիներու միջազգային օրուան՝ Մարտ 8-ի առիթով՝ նշելով, թէ ինչպէ՛ս հայ կինը դարերու ընթացքին ներդրում ունեցած է ընկերային - հասարակական կեանքին մէջ: Դասախօսութեան նիւթին գծով ան յայտնեց, որ անցողական հիւանդութիւնները վարակումով կամ այլ պատճառներով պատահող հիւանդութիւններ են՝ շնչառական, միզամանի, մարսողական գործարաններու. այդ հիւանդութիւնները կարելի է հակակշռել եւ բուժել բժշկական անմիջական դարմանումով, այլապէս անոնք կրնան բարդութիւններ յառաջացնել եւ երբեմն դառնալ անբուժելի:

Տոքթ. Յարութիւն Այնթապլեան դասախօսութեան սկսաւ սահմանելով, թէ ի՞նչ է անցողական հիւանդութիւնը:

Որո՞նք են անցողական հիւանդութիւնները.

1.- Գլխացաւը.- Պատճառը կրնայ ըլլալ պրկուածութիւնը կամ անգարը (**Միկրեն**): Գլխացաւը նաեւ առկայ է հարբուխի՝ **կրիփի** եւ այլ վարակումներու ընթացքին:

2.- Խոռոչատապը.- Երբ քթային անցքի զանազան խոռոչները կը բորբոքին: Երբ կրիփ կ՚ըլլանք, անոնք կրնան բորբոքիլ եւ կը զգանք ճնշուած ցաւ մեր դէմքին վրայ:

3.- Չոր կոկորդը կամ կոկորդի ցաւը.- Գլխաւոր պատճառը ժահրային վարակումն է, յաճախ մարմինը կը բուժէ զայն, առանց հակամարմիններու օգտագործութեան:

4.- Հազը.- Հազի պատճառը յաճախ զանազան ժահրերու կամ մանրէներու արդիւնք կրնայ ըլլալ, երբ առկայ է հարբուխը:

5.- Պնդութիւնը կամ փորկապութիւն.- Յաճախ պատճառը կ՚ըլլալ մեր սնունդի տեսակը՝ իբրեւ արդիւնք հեղուկներու նուազ օգտագործումին:

6.- Փորհարութիւնը եւ փսխունքը.- Պատճառները կրնան ըլլալ զանազան ժահրերու վարակումները:

7.- Լեարդաբորբի Ա. ժահրի (Հեփաթիթ Ա) վարակումը.- Ուր կը տեսնենք 15-21 օրեր, երբ մարմինը իր բնական պայմաններով կը պայքարի չէզոքացնելու համար ժահրը:

Յաջորդ բաժինով տոքթ. Այնթապլեան բացատրեց մարդու մարմնի դիմադրողական համակարգը:

ա.- Բնածին դիմադրողականութիւն.- Ասիկա առաջին կարգի պայքարող համակարգն է, ուր կայ մաշկն ու զանազան լորձնաթաղանթները, որոնք կը պատեն զանազան օրկանները:

բ.- Յարմարած դիմադրողականութիւն.- Ունի երկու կարեւոր բջիջներ՝ «Պի» եւ «Թի»: «Պի» բջիջները կը պատրաստեն հակամարմինները, իսկ «Թի» բջիջները կը փճացնեն ժահրերը եւ կ՚արտադրեն «Ինթըրֆերոն»-ը, որ կը կասեցնէ ժահրի բազմանալը:

Այս բաժինի աւարտին դասախօսը մանրամասն նկարագրեց, թէ ի՞նչ կը պատահի, երբ մարմինը վարակուի ժահրով մը, եւ ինչպէ՞ս դիմադրողական համակարգը կ՚աշխատի ու կը հակազդէ՝ չէզոքացնելով ժահրը:

Դասախօսութեան աւարտին տոքթ. Յարութիւն Այնթապլեան օրինակներով եւ բացատրութիւններով պատասխանեց ներկաներուն հարցումներուն:

ԼԵՌՆԱՅԻՆ ՂԱՐԱԲԱՂԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ.

«ԱՌԱՋԻՆ ԴԷՊՔԸ ՉԷ, ԵՐԲ ՀԱԿԱՌԱԿՈՐԴԸ ԻՐ ՁԻՆՈՒՈՐՆԵՐԸ ՈՉԽԱՐՆԵՐՈՒ ՀԵՏ ԿԸ ՀԱՄԵՄԱՏԷ»

8 մարտէն 9 մարտի լուսցող գիշերը ղարաբաղեան-ազրպէյճանական շփման գիծին վրայ հակառակորդը, տարբեր տրամաչափի հրաձգային զինատեսակներէ, հայ սահմանապահներուն ուղղութեամբ արձակած է աւելի քան 850 կրակոց:

Լեռնային Ղարաբաղի պաշտպանութեան նախարարութեան համաձայն, յառաջապահ զօրամասերը լիարժէք կերպով վերահսկած են եւ կը շարունակեն վճռականօրէն կատարել իրենց վստահուած մարտական առաքելութիւնը: Բայց եւ այնպէս ազրպէյճանական կողմը անգամ մը եւս փորձած է խեղաթիւրել իրականութիւնը:

«Հրաժարելով ԵԱՀԿ Մինսքի խմբակի համանախագահներուն կողմէ յառաջ մղուած վստահութեան ներդրման միջոցառումներէն՝ ազրպէյճանական կողմը ոչ միայն կը շարունակէ միտումնաւոր կերպով սրել իրադրութիւնը առաջնային գիծին վրայ, այլեւ ապատեղեկատուութիւն կը տարածէ, թէ հայկական ուժերը կը կրակեն խաղաղ բնակիչներուն ուղղութեամբ եւ նոյնիսկ վտանգ կը տեսնեն ոչխարներու հօտի մէջ», նշուած է նախարարութեան հաղորդագրութեան մէջ:

«Լեռնային Ղարաբաղի պաշտպանութեան բանակի մամլոյ ծառայութիւնը կը յայտարարէ, որ յարգանքով կը վերաբերի Ազրպէյճանի խաղաղ բնակչութեան, որ շուրջ 20 տարի ստիպուած է իր ուսերուն վրայ կրելու ալիեւներու վարչակարգին ծանր բեռը: Իսկ ինչ կը վերաբերի ոչխարներու հօտին, ապա ասիկա առաջին դէպքը չէ, երբ հակառակորդ երկիրը իր զինուորները ոչխարներու հետ կը համեմատէ, որուն վերաբերեալ համացանցին վրայ կան համապատասխան ձայնագրութիւններ», եզրափակած է նախարարութիւնը:

ՔՆՆԱՐԿՈՒՄԻ ՆԻՒԹ ԴԱՐՁԱՆ ՀԱՊԿ-Ի . . .

Շարունակուած Ա. էջէն

Նախագահներ Սերժ Սարգսեանն ու Վլատիմիր Փութինը քննարկած են նաեւ Լեռնային Ղարաբաղի տագնապի լուծման հոլովոյթի ներկայ հանգրուանին, առկայ խնդիրներուն եւ այդ հոլովոյթը յառաջ մղելու կարելիութիւններուն վերաբերող հարցեր:

Ռուսիոյ նախագահ Վլատիմիր Փութին այս առիթով արտասանած խօսքին մէջ ըսած է, որ կարիք չկայ բնութագրելու երկկողմանի միջպետական յարաբերութիւնները, որոնք, իսկապէս, ռազմավարական գործընկերային յարաբերութիւններ են, եւ որոնք կը զարգանան յաջող կերպով:

«Վստահաբար, կան նաեւ առարկայական բնոյթի խնդիրներ, նկատի ունիմ, նախ եւ առաջ, մեր տնտեսական փոխադարձ գործակցութիւնը, հակառակ անոր որ ընդհանուր առմամբ մենք բաւարարուած ենք անով, որ մենք ինչպէ՛ս կառուցած ենք մեր յարաբերութիւններու հիմքը: Հիմնուելով անցեալին տրուած մեր միացեալ որոշումներուն վրայ, ես ոչ մէկ կասկած ունիմ, որ մենք կը խորացնենք համագործակցութիւնը նաեւ այս ուղղութեամբ:

«Դուք այս տարի կը ղեկավարէք Հաւաքական անվտանգութեան պայմանագիրի կազմակերպութիւնը (ՀԱՊԿ), եւ մեծ յոյս ունիմ, որ կարելի պիտի ըլլայ խօսիլ ձեզի հետ՝ իբրեւ այդ միջազգային կազմակերպութեան նախագահողի, քանի որ ինքնին այդ կազմակերպութիւնը պատասխանատու է ապահովական հարցերուն, ահաբեկչութեան, կազմակերպուած յանցաւորութեան դէմ պայքարին, մեր սահմաններուն մէջ ամէն ինչ խաղաղ ըլլալուն: Եւ վստահաբար, Հայաստանի ներկայացուցիչը՝ արդէն ոչ թէ ազգային, այլ միջազգային պաշտօնեայի կարգավիճակին մէջ, բայց այնուամենայնիւ՝ ձեր գործընկերը, այժմ կը գլխաւորէ մեր յառաջատար համարկման տնտեսական միաւորումը՝ Եւրասիական տնտեսական միութիւնը: Այդ իսկ պատճառով, մենք շատ խօսելիք ունինք», եզրափակած է Ռուսիոյ նախագահը:

Հայաստանի նախագահ Սերժ Սարգսեան ըսած է. «Ուրախ եմ հանդիպումին համար եւ հարիւր տոկոսով համաձայն եմ ձեզի հետ, որ մեր յարաբերութիւնները շատ լաւ կը զարգանան: Ասիկա ընդհանրապէս շատ լաւ աւանդութիւն է՝ հանդիպիլ տարեսկիզբին՝ անցած տարուան աշխատանքի արդիւնքները ամփոփելու եւ ընթացիկ տարուան ուղեցոյցները սահմանելու համար: Ե՛ւ քաղաքական, ե՛ւ տնտեսական, ե՛ւ զինուորական-արհեստագիտական, ե՛ւ մարդասիրական մարզերու մէջ մենք լիակատար փոխըմբռնում ունինք, ու այդ յարաբերութիւնները շատ լաւ կը զարգանան:

«Շնորհակալութիւն կը յայտնեմ ձեզի՝ բոլոր այն պայմանաւորուածութիւններու իրականացման համար, որոնք մենք ձեռք բերած ենք մեր նախկին հանդիպումներուն ընթացքին: Ըլլալով ՀԱՊԿ-ի մէջ նախագահող, մենք մեծ ուշադրութիւն կը դարձնենք այն որոշումներու իրականացման, որոնք ընդունած ենք ՀԱՊԿ-ի սեպտեմբերեան եւ դեկտեմբերեան նստաշրջաններուն ընթացքին: Մեզի, վստահաբար, կը մտահոգէ ՀԱՊԿ-ի պատասխանատուութեան գօտիին յարակից շրջաններուն մէջ լարուած իրավիճակը: Ինչպէս դեկտեմբերեան նստաշրջանին, այնպէս ալ իմ այլ ելոյթներուն ընթացքին ես եւս մէկ անգամ բարձրաձայն կը յայտարարեմ, որ մենք հաստատապէս կ՚աջակցինք Սուրիոյ հարցով Ռուսիոյ դիրքորոշումին եւ կ՚ողջունենք այն պայմանաւորուածութիւնը, որ դուք ձեռք բերած էք զինուորական գործողութիւններու դադրեցման ուղղութեամբ Միացեալ Նահանգներու հետ: Ատիկա կրնայ այդ հարցի քաղաքական լուծման բանալին դառնալ:

«Այսօր կը սկսի աշխարհի ախոյեանութեան յաւակնորդներու մրցաշարքը, եւ քանի որ Հայաստանի ճատրակի ֆետերասիոնը այդ մրցաշարքին հովանաւորն է, մենք բացումը նուիրած ենք Հայաստանի անկախութեան 25-ամեակին:

«Այսօր նաեւ բացումն է քաղաքակրթական մեծ ցուցահանդէսի Ռուսիոյ պատմութեան թանգարանին մէջ, եւ ես վստահ եմ, որ այդ ցուցահանդէսը Ռուսիոյ քաղաքացիներուն կողմէ պիտի սիրուի եւ իր ներդրումը պիտի ունենայ մեր ժողովուրդներու բարեկամութիւն ամրապնդման գործին մէջ:

«Շնորհակալութիւն կը յայտնեմ անձամբ ձեզի այն ջանքերուն համար, զորս կը գործադրէ Ռուսիան Լեռնային Ղարաբաղի տագնապի լուծման ուղղութեամբ: Մենք հաւատարիմ կը մնանք այդ տագնապի խաղաղ լուծման», ըսած է նախագահ Սարգսեան:

ՄՈՍԿՈՒԱՅԻ ՄԷՋ ՆԱԽԱՐԱՐՆԵՐ ԼԱՒՐՈՎԻ ԵՒ ՆԱԼԲԱՆԴԵԱՆԻ ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ

Պաշտօնական այցելութեան Մոսկուա գտնուող Հայաստանի նախագահ Սերժ Սարգսեանի գլխաւորած պատուիրակութեան մաս կազմող Հայաստանի արտաքին գործոց նախարար Էդուարդ Նալբանդեան 10 մարտին հանդիպում ունեցած է Ռուսիոյ արտաքին գործոց նախարար Սերկէյ Լաւրովին հետ:

Հանդիպումին ընթացքին անդրադարձ կատարուած է երկու երկիրներու արտաքին գործոց նախարարութիւններուն միջեւ փոխադարձ գործակցութեան, պարբերական խորհրդատուութիւններու կայացման:

Նախարարներ Նալբանդեանն ու Լաւրովը միտքեր փոխանակած են միջազգային եւ շրջանային հրատապ հարցերու շուրջ:

Հանդիպումի աւարտին անոնք ստորագրած են Հայաստանի եւ Ռուսիոյ արտաքին գործոց նախարարութիւններուն միջեւ 2016-2017-ի խորհրդատուութիւններու ծրագիրը, որով կը նախատեսուի յառաջիկայ երկու տարիներուն արտաքին գործոց նախարարութիւններուն միջեւ կայացնել միջազգային, շրջանային խնդիրներու, տեղեկատուական ապահովման, հիւպատոսական եւ այլ հարցերու վերաբերեալ շուրջ երեք տասնեակ խորհրդատուութիւններ:

ՖՐԱՆՍԱ Չ'ԵՐԱՇԽԱՒՈՐԵՐ . . .

Շարունակուած Ա. էջէն

Ֆրանսահայ կազմակերպութիւնները համակարգող խորհուրդի համանախագահները հանդիպումէն դուրս ելած են ապահովուած: Բոցի արծարծման յանձնախումբը այսուհետեւ զգօնութեան պիտի հրաւիրուի ֆրանսական կառավարութեան կողմէ: Համանախագահները 3 մարտին հետեւեալ նամակը ղրկած էին Ֆրանսայի վարչապետ Մանուէլ Վալսին. «Պարո՛ն վարչապետ, Ֆրանսահայ կազմակերպութիւնները համակարգող խորհուրդը խոր ընդվզումով տեղեկացաւ, որ 26 փետրուարին Յաղթանակի կամարին տակ՝ «Խոջալուի ցեղասպանութեան զոհերու յիշատակի ոգեկոչման» արարողութիւն մը տեղի ունեցած է՝ Ազրպէյճանի դեսպան Էլչին Ամիրպայովի ներկայութեամբ:

«Նոյն նպատակով, 25 փետրուարին ալ համերգ մը տրուած է Էնվալիտի Սեն-Լուի եկեղեցւոյ մէջ, որ կախեալ է Բանակներու թեմէն: Ազրպէյճանի կողմէ ծրագրուած այս ձեռնարկները մաս կը կազմեն քարոզչութեան մը, որ կը միտի հայերը ցոյց տալ իբրեւ «ցեղասպաններ» եւ աւելին՝ ատիկա կը կատարուի Ֆրանսայի կողմէ ալ պաշտօնապէս ոգեկոչուած՝ 1915-ի Ցեղասպանութեան 100-ամեակի ճիշդ վաղորդայնին: Այն դէպքերը, որոնց կ՚ակնարկեն այս ձեռնարկները, «ցեղասպանութեան» հետ ոչ մէկ կապ ունին: Անոնք պատահած են ղարաբաղեան պատերազմի ընթացքին, որ երկու կողմերէն 30.000 զոհեր խլեց: Անմեղ հազարաւոր հայ քաղաքացիներ կոտորուեցան այդ տագնապին ընթացքին, թէ՛ պատերազմի հուրին ներքեւ (Ստեփանակերտի անվերջ հրթիռակոծում, ապա նաեւ 10 ապրիլ 1992-ին՝ Մարաղայի ջարդերը), թէ՛ ալ ճակատէն հարիւրաւոր մղոններ հեռու, հրադադարի պայմաններու մէջ. 28 փետրուար 1988-ին եւ յաջորդող օրերուն՝ Սումկայիթի ջարդը (հարիւրաւոր զոհեր), 13-էն 19 յունուար 1990-ին Պաքուի ջարդերը (շուրջ 400 զոհ), նոյեմբեր 1988-ին Կիրովապատի ջարդը, որ պատճառեց աւելի քան հարիւր զոհ եւ մեծ թիւով քաղաքացիներ ալ անհետացան:

«Այս պատերազմին մասին ֆրանսական հանրային կարծիքին անգիտութիւնը շահագործելով՝ հայերը իբրեւ «ցեղասպաններ» ներկայացնելու Ազրպէյճանի ընթացքը ինքնին անընդունելի է: Իսկ Ֆրանսայի պաշտօնական վարչական շրջանակներուն՝ ալիեւեան վարչակարգին լայնօրէն նպաստած քարոզչական այդ գործողութեանց մասնակից դառնալը բազմաթիւ հարցականներու տեղի կու տայ: Մանաւանդ, որ Ֆրանսա տագնապի լուծումին կոչուած Մինսքի խմբակի համանախագահ երկիր ըլլալով, լաւատեղեակ է անցուդարձին: Հայոց դէմ ուղղուած զրպարտական այս գործողութիւնները, որոնք կ՚երաշխաւորուին Ֆրանսայի Հանրապետութեան կողմէ, իսկական գրգռութիւններ են, որոնք խորապէս կը ցնցեն ծագումով հայ Ֆրանսացիները, որոնք լաւ կը գիտակցին «ցեղասպանութիւն» եզրին բուն կշիռին:

«Ա՛լ աւելի կը դժուարանանք հասկնալու այս խեղաթիւրումներուն նկատմամբ ցուցաբերուած ակներեւ հաճոյակատարութիւնը, մինչ գիտենք ձեր փարումը հայ ժողովուրդի դատին, զոր հանրապետութեան նախագահը 28 յունուարին՝ Ֆրանսահայ կազմակերպութիւնները համակարգող խորհուրդի ընթրիքին բնութագրեց իբրեւ «արդարութեան դատը»:

«Սպասելով ձեր պատասխանին, պարո՛ն վարչապետ, կը փոխանցենք մեր բարձրագոյն յարգանքներուն հաւաստիքը:

Մուրատ Փափազեան
Արա Թորանեան»

ՄԱՀԱԶԴ

Տիկին Մարօ Չէօրեքճեան եւ զաւակը՝ Հայդուկ
Արժ. Տ. Մեսրոպ Ա. քհնյ. Քէրքէզեան եւ ընտանիք
Տէր եւ տիկին Սահակ եւ Մարինա Բարսեղեան
եւ զաւակները՝ Ճորճ եւ Սարակ
Տէր եւ տիկին Հրակ եւ Նարօ Չէօրեքճեան եւ զաւակը՝
Ճաղիկ
Տէր եւ տիկին Էմաննուէլ եւ Սեւան Իշխան
Տէր եւ տիկին Կարպիս Չէօրեքճեան եւ զաւակունք
Տէր եւ տիկին Սիմոն եւ Սիլվա Տէր Պետիրեան
եւ զաւակունք
Տէր եւ տիկին Յակոբ եւ Մարալ Խանճիհանեան
եւ զաւակունք
Տէր եւ տիկին Մարտիկ եւ Թամար Խանճիհանեան
եւ զաւակը
Երէցկին Ժաքլին Պուտուրեան եւ զաւակունք
Տէր եւ տիկին Ռոստոմ եւ Ծաղիկ Տէր Պօղոսեան
եւ զաւակունք
Բարսեղեան եւ Ալեքսանտրեան ընտանիքներ
Իշխան եւ Քէրքէզեան ընտանիքներ
Սթամպուլեան եւ Ադամեան ընտանիքներ
Քենտիրճեան եւ Գարակէօզեան ընտանիքներ
Գալուստեան եւ Թելվիզեան ընտանիքներ
Ալլըզեան եւ Քէօֆթէեան ընտանիքներ
Մովսէս ընտանիք
եւ համայն ազգականներ կը գուժեն իրենց ամուսնոյն, հօր, մեծ հօր, մօրեղբօր, հօրեղբօր, քեռայրին եւ հարազատին՝

ԳՐԻԳՈՐ ՉԷՕՐԵՔՃԵԱՆԻ

(Ծնեալ՝ Պէյրութ, 1940-ին)

մահը, որ պատահեցաւ չորեքշաբթի, 9 մարտ 2016-ին:

Յուղարկաւորութեան արարողութիւնը պիտի կատարուի այսօր՝ ուրբաթ, 11 մարտ 2016-ին, կէսօրէ ետք ժամը 1:00-ին, Էշրեֆիէի Ս. Յակոբ եկեղեցւոյ մէջ, ուրկէ հանգուցեալին մարմինը պիտի փոխադրուի Այնճարի գերեզմանատունը:

●*Ներկայս ընդունիլ իբրեւ մահագդ:*

●*Յաւակցութիւնները պիտի ընդունուին հինգշաբթի, 10 մարտին, հանգուցեալին դստեր՝ տէր եւ տիկին Սահակ եւ Մարինա Բարսեղեաններու բնակարանը՝ Անթիլիաս, ուրբաթ, 11 մարտին, յետ թաղման արարողութեան, Այնճարի Ս. Պօղոս եկեղեցւոյ «Գ. Կիլպէնկեան» սրահին մէջ, մինչեւ երեկոյեան ժամը 7:00, շաբաթ, 12 մարտին, Էշրեֆիէի Ս. Յակոբ եկեղեցւոյ «Տիրան Պապիկեան» սրահին մէջ, կէսօրէ առաջ ժամը 11:00-էն մինչեւ երեկոյեան ժամը 7:00, իսկ կիրակի, 13 մարտին, կէսօրէ ետք ժամը 3:00-էն մինչեւ երեկոյեան ժամը 8:00, Ս. Յակոբ եկեղեցւոյ սրահին մէջ:*

●*ԾԱՆՕԹ.- Փոխան ծաղկեպսակի՝ նուիրատուութիւնները կատարել Ս. Յակոբ եկեղեցւոյ Աղքատախնամ մարմինին:*

ՄԵՐ ՆԱՀԱՏԱԿՆԵՐԸ ԿԸ ՄԱՐՄՆԱՒՈՐԵՆ ԲՈԼՈՐ ԺԱՄԱՆԱԿՆԵՐՈՒ ԽԻԶԱԽՈՒՄՆԵՐԸ

Երկնէր երկին, երկնէր երկիր,
Երկնէր եւ ծովն ծիրանի.
Երկն ի ծովուն ունէր եւ զկարմրիկն եղեգնիկ.
Ընդ եղեգան փող ծուխ ելանէր,
Ընդ եղեգան փող բոց ելանէր.
Եւ ի բոցոյն վազէր խարտեաշ պատանեկիկ.
Նա հուր հեր ունէր,
Ապա թէ բոց ունէր մօրուս,
Եւ աչկունքն էին արեգակունք:

Այսպէ՛ս երգած են մեր պապերը իրենց պաշտած հերոսին՝ Վահագնի ծնունդը: Մեր ժողովուրդը սիրած է իր փրկարար դիւցազնը. մեր թագաւորները Վահագնէն ուժ կը խնդրէին, որպէսզի հայրենիքի պաշտպանութեան համար վստահէին իրենց բազուկի ուժին:

Սարգիս Զէյթլեան

Վահագնի դիւցազնական ժամանակաշրջանէն ետք մեր ժողովուրդի երկինքն ու երկիրը քանի՜ քանի երկունքներ ապրեցան. այդ երկունքներէն ծնունդ առին բազմաթիւ հերոսներ, որոնք հետեւեցան Վիշապաքաղին Ծիր Կաթինին, բիւրաւորներ նահատակ ինկան վասն հայրենիքի ու ազգի, դարձան հայութեան երկինքը պայծառացնող լուսաշող աստղեր, բացին հայուն ու հայրենիքին յաւերժութեան ճամբան:

Բոլոր դարերուն մեր ժողովուրդը երգեր հիւսեց նահատակներուն մասին, այդ երգերով զանոնք պահեց իր յիշողութեան ու կեանքին մէջ, յաջորդական սերունդներու կեանքերը իրարու կամրջեց եւ անոնց սխրանքով կեանքի կոչեց նոր հերոսներ:

Հայաստանի հողն ու երկինքը երկունքի մէջ էին նաեւ 19-րդ դարու վերջերուն, օսմանեան կարմիր ու ցարական սպիտակ բռնութիւններուն պատճառով: Եւ ահա այդ երկունքէն ծնունդ առին նոր դիւցազուններ, որոնք համախմբուեցան Հայ յեղափոխական դաշնակցութեան կարմիր դրօշին տակ, անոր վրայ գրեցին «Ազատութիւն կամ մահ» ուխտը, երդում տուին ի հարկին նաեւ իրենց կեանքը նուիրելու հայրենիքին ու ժողովուրդին պաշտպանութեան համար՝ նոր կեանք տալով Աւարայրի երգիչի պատգամին. «Մահ ոչ իմացեալ մահ է, մահ իմացեալ անմահութիւն է»:

Կենաց-մահու ճակատումներու ուղին ընտրող ֆետայիները իրենց արիւնով գրեցին մեր նորագոյն պատմութեան էջերը, երգ մը ուզեցին բանաստեղծէն, որովհետեւ կ'ուզէին երգելով մեռնիլ: Շատեր նահատակուեցան ու անմահացան մեր երգերուն մէջ: Դաշնակցութեան նահատակները դարձան Հայաստանի ու հայութեան նահատակները, ինչպէս որ հայութեան նահատակները մաս կը կազմեն Դաշնակցութեան նահատակներու փաղանգներուն:

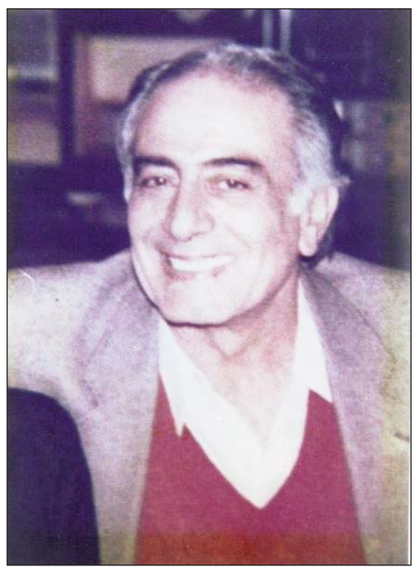

Աբօ Աշճեան

Նահատակութիւնը եղաւ հայուն ու Դաշնակցութեան պայքարին գերագոյն պսակը: Երբ ձայն մը հնչեց Էրզրումի լեռներէն, Սիփանի, Սասունի ու Արցախի բարձունքներէն, մեր ժողովուրդը երգեց՝ «Ով որ քաջ է, ի՞նչ կը սպասէ, արդէն ժամանակն է, թող գայ»: Մարտակոչին վրայ բուռ-բուռ նետուեցան անհաւասար կռիւի դաշտ՝ իրենց բազուկներուն մէջ զգալով Սասունցի Դաւիթին ահեղ ուժը: Հայ գիւղացին, որ դարուց ի վեր սուր-զէնք չէր տեսած, դաշտը թողուց իր բահը եւ անոր տեղ զէնք առաւ, հայ տիկինն ու քոյրը ստիպեցին ամուսնոյն ու եղբօր, որ պատերազմի նետուին, վէրք տան-ստանան, իսկ հայ ծերունին լալով դիտեց պայքարը՝ խնդրելով տեսնել հայրենիքի ազատութիւնը ու յետոյ մեռնիլ:

Շատեր ինկան նահատակ, իրենց արիւնով ոռոգեցին Սասունի, Վասպուրականի, Մուշի, Սեբաստիոյ հողերը, ու դեռ՝ Հայաստանի իւրաքանչիւր թիզ հողը, անսակարկ մարմնաւորելով անմահ Աբովեանի պատգամը. «Եթէ ազգ ու հայրենիք կ'ուզէք պահել, մեռէք անոնց համար»:

***

Դաշնակցութեան 125 տարուան պատմութիւնը Հայաստանի ու հայ ժողովուրդի պատմութենէն անջատ դրուագներու շարք չէ, այլ միախառնուած է անոր: Դաշնակցութեան բացած իրաւունքի ու ազատագրական պայքարներու ճամբան ոռոգուած է անուանի ու անանուն նահատակներու արիւնով: Նահատակութեան ուղին խտրութիւն չէ դրած ղեկավարին ու պարզ զինուորագրեալին, երիտասարդին ու երիտասարդուհիին միջեւ, բոլորն ալ արժանացուցած է միեւնոյն փառաց պսակին:

Մեր ժողովուրդին հետ միասին Դաշնակցութեան պայքարը կտրած է բազմաթիւ հանգրուաններ. իրարու յաջորդած էջերուն վրայ արձանագրուած են բիւրաւոր նահատակներու անունները, որոնք խորհրդանիշ դարձած են յաղթանակներու եւ նուաճումներու: Հերոսապատումին մէջ նոր էջեր կ'արձանագրուին այսօր ալ եւ պիտի շարունակուին, այնքան ատեն որ մեր հայրենիքն ու ազգը ունին անկատար տենչեր:

Լիզպոնի հինգը

Պայքարի առաջին փուլերուն, Քրիստափորներուն, Արաբոներուն, Գէորգ Չաւուշներուն, Հրայր Դժոխքներուն, Աղբիւր Սերոբներուն կողքին, հազարաւոր անանուն ֆետայիներ իրենց կեանքերը զոհաբերած են հայութեան բագինին՝ Սասունէն մինչեւ Զէյթուն, Վան, Շապին Գարահիսար ու Սարդարապատ, կերտած են հերոսամարտեր, որպէսզի Հայաստանն ու հայը բարձր պահեն իրենց գլուխները, իրենց տեղը պահպանեն աշխարհի բեմին վրայ:

Խանի պէս քաջեր զոհուած են, նահատակուած է հայդուկապետ Քեռին: Անոնք առանց հետք ձգելու չեն գացած, այլ մինչեւ այսօր ալ կ'ապրին մեր կողքին, կը մնան անմահ, որովհետեւ մեր ժողովուրդը պաշտելու չափ սիրած է զանոնք ու իր սրտին մօտիկ պահած է երգերով:

Խանասորի արշաւանքին նետուած ֆետայիները գոռացած են. «Կռուեցէք, տղէք, կռուեցէք քաջ-քաջ... Յառաջ խիզախենք իբրեւ նահատակ»: Հայուն ու Դաշնակցութեան ֆետային եղած է անկեղծ զինուոր, ուխտած է ծառայել հայրենիքին ու անոր սիրոյն մեռնիլ՝ համոզուած, որ միայն զէնքով կայ հայուն փրկութիւն: Այդ երգը այսօր ալ կը հնչէ Արցախի ու Հայաստանի սահմաններուն վրայ...

Ֆետային նախապատիւ սեպած է նահատակուիլ առանց հացի, քան՝ յանձնուիլ վատ թուրքին: Նահատակութեան ուղին ընտրած ֆետայիները վիրաւոր ինկած են Գարահիսար լերան կրծքին կամ Սուլուխի կռիւին, ինկած են բանտ, կախաղան բարձրացած են, սակայն կախաղանէն ու գերեզմանէն իսկ գոչած են՝ «Ա՜խ, Հայաստան»:

Հայ մայրը իր երիտասարդ զաւակին ձեռքը զէնք դրած է գիրքի փոխարէն եւ հրամայած՝ անոր. «Գնա՛, ազգիդ համար կռուէ եւ մեռիր, որպէսզի հայրենիքդ ու ազգդ ապրին»: Հայրը ուզած է իր վերջին զոյգ մը եզը ծախել, որպէսզի իր Կիկոն տանի-գրէ ֆետայի, զայն նուիրաբերէ հայրենիքի պաշտպանութեան խորանին:

Պանք Օթոմանը գրաւող նուիրեալներուն պետը՝ Բաբգէն Սիւնին նահատակ ինկաւ, որպէսզի հայութեան անտեսուած իրաւունքներուն արձագանգները հասնին բռնատէր թուրքի դաշնակիցներուն ու մրցակիցներուն, իսկ նահատակ Պետրոս Սերեմճեանը իր արեան շիթերը իբրեւ օրինակ կտակեց հայութեան պաշտպան զինուորներուն: Մենք այսօր ալ կ'երգենք մեր նահատակ ֆետայիներուն ու հերոսներուն պարծանքը:

Աւարայրէն ջանք ըրած հերոսները պահ մը կանգ առին Սարդարապատի պատին տակ: Հայութեան ու Դաշնակցութեան նահատակներու արիւնով կերտուած Սարդարապատէն, Բաշ Ապարանէն ու բազում հերոսական խոյանքներէն ծնունդ առաւ անկախ Հայաստանը եւ դարձաւ հայութեան երազներուն, յոյսերուն ու տենչերուն խարիսխը: Սարդարապատի նահատակներուն գերագոյն զոհաբերութեան արդիւնքն ալ եղաւ գերագոյն եւ հիմը դրաւ անկախ Հայաստանին, որ կ'ապրի մինչեւ այսօր եւ դեռ պիտի ապրի ու զօրանայ:

Ռուբէնի, Վահան Փափազեանի, Վրացեանի ու շատ շատերու յուշերուն մէջ անդադար կը տողանցեն պայքարի առաջին փուլերու մեր հերոսներն ու նահատակները՝ անժամանցելի պատգամներ ուղղելով ապրող սերունդներուն:

***

Անկախ Հայաստանի անկումէն ետք, Ցեղասպանութենէն փրկուած ու աշխարհացրիւ դարձած հայութիւնը տասնամեակներ շարունակ իր հոգիին աչքերը սեւեռած պահեց Հայաստանին:

Պարտադրաբար երկու թեւի վերածուած հայութիւնը, Հայաստանի մէջ թէ սփիւռքի, ազատատենչութեան եւ անկախութեան վերահաստատման համար ներշնչման աղբիւր պահեց մեր նահատակներուն կտակը, անկէ բխած պատգամներով ուժ կուտակեց եւ դիմացաւ ստալինեան հալածանքներուն, ինչպէս նաեւ՝ իր նոր բնակավայրերը դարձած երկիրներուն ահաւոր տագնապներուն: Բ. Աշխարհամարտին մէջ նետուած հայկական բանակներուն շարքերէն ինկան բիւրաւոր նահատակներ, որոնք ներշնչում առած էին բռնատիրութեան դէմ պայքարի դասերէն: Բազմաթիւ նահատակներ հայրենիք վերադարձան իբրեւ յուշարձաններ...

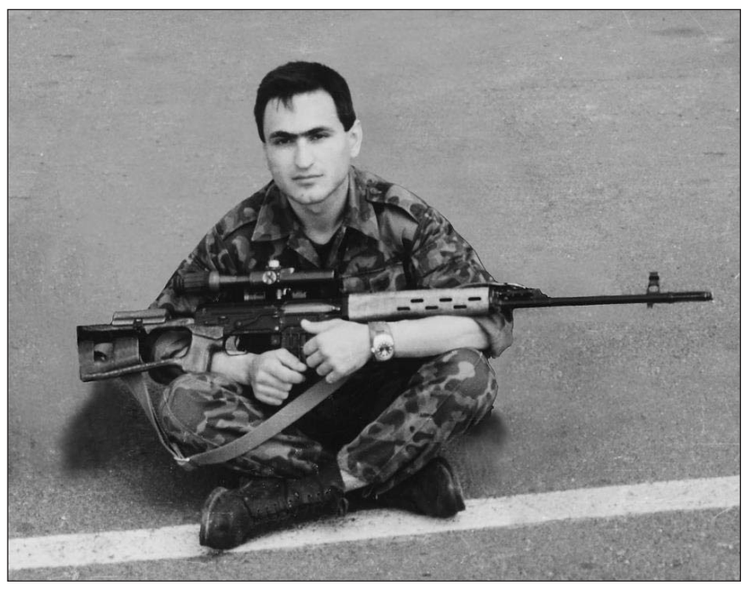

Վարդան Ստեփանեան, Դուշման: 8 մարտին Դուշմանը պիտի դառնար 50 տարեկան:

Տասնամեակներ շարունակ հայութեան նաւը անցաւ բազմաթիւ փոթորկոտ ծովերէ եւ ովկիանոսներէ: Իրերայաջորդ փոթորիկներ նոր նահատակներու աստղերով զարդարեցին Դաշնակցութեան ու հայութեան մութ երկինքները՝ բազմիցս հաստատելով ու վերահաստատելով այն ճշմարտութիւնը, որ Դաշնակցութեան նահատակները հայութեան նահատակներն են, ինչպէս որ հայուն մղած բոլոր ճակատամարտերուն ինկած նահատակները Դաշնակցութեան նահատակներն են:

Աշխարհամարտէն տասնամեակներ ետք վրայ հասան Լիբանանի ու Սուրիոյ տագնապները, վերջինը կը շարունակուի նաեւ այսօր:

Լիբանանի հայութեան ինքնապաշտպանութեան ուղին ոռոգուեցաւ հարիւրաւոր անուանի ու անանուն նահատակներու արիւնով: 1890-ին բարձրացած Դաշնակցութեան դրօշը այս անգամ Լիբանանի մէջ իր շուրջը բոլորեց մեր ազատ կամքին բռնացողներուն դէմ խիզախողները: Աբոներուն, Զաւէններուն, Զէյթլեաններուն, Ազնաւորեաններուն ու Խաչիկներուն կողքին, նահատակ ինկան Ճորճիկներ, Սարգիսներ, Յարութներ, Սիմոններ, Ռաֆֆիներ, Եղիկներ ու երիտասարդներու ամբողջ փաղանգներ, որպէսզի Լիբանանի հայութեան զանգուածները մնան ապահով:

Զուգահեռ գիծի մը վրայ, Ցեղասպանութեան 50-ամեակէն ետք խմորուած մթնոլորտին մէջ, հայութեան պահանջատիրական երթը վերականգնեց նաեւ ուժական պայքարի ուղին: Հոն եւս Դաշնակցութիւնը դարձաւ Հայ դատի դրօշը բարձր պահող գլխաւոր ուժը եւ ներշնչման աղբիւր եղաւ Թուրքիոյ պետութեան իրերայաջորդ հարուածներ հասցնող հերոսներուն: Տասնամեակներ առաջ Դաշնակցութեան կերտած Պանք Օթոմանի եւ Հայկական Նեմեսիսի հերոսապատումները արձագանգ գտան Լիզպոնի եւ արեւմտեան այլ ոստաններու մէջ՝ ի վերջոյ պայթեցնելով նաեւ Արցախի ազատագրական պայքարը: Ցեղասպանութիւնը ուրացող թուրքը հալածող հայոց մարտիկները Լիզպոն, Պելկրատ եւ այլ ոստաններ հասան՝ նոր նահատակներ միացնելով պանծալիներու փաղանգներուն: Լիզպոնի հինգ հերոսները Դրոյի ու Թեղիրեաններու ժառանգորդ խեղթեր էին, որոնք մեր պահանջատիրական Դատին մատաղ ըրին իրենց կեանքերը, աշխարհին յիշեցուցին մեր անսակարկելի իրաւունքները, եւ Հրայր Դժոխքի նման, գործնապէս կոչ ուղղեցին, որ իրենց գերեզմանին կանգնած արձանը ըլլայ յաղթութեան կոթող, որպէսզի յաջորդ սերունդները տեսնեն, որ իրենց ընկերները զոհ ինկած են վասն Հայաստանի ու հայութեան իրաւունքներուն: Հայութեան այս հինգ նահատակներուն վերջին հանգստավայրը արդէն ուխտատեղի է, անոնք անմահ կը մնան մեր երգերուն մէջ:

Արցախի, Շահումեանի ու Գետաշէնի երկարատեւ ճակատումներուն հայ հերոսներ նահատակ ինկան հայութեան ու Դաշնակցութեան երթը պահպանելու համար: Վարդաններ, Պետոներ, Շահէններ, Տուշմաններ ու բազում նահատակներ իրենց կողքին ունեցան Միհերներ ու Վիգէններ: Մեր ժողովուրդը չուշացաւ Արցախի նահատակները անմահացնելու իր երգերով, որոնք ծնունդ առին դաժան կռիւի օրերուն իսկ ու մեր կեանքերը կը պայծառացնեն նաեւ այսօր:

Մեր նահատակները չգիտցան, որ Եռաբլուրը պիտի ըլլար իրենց վերջին ժամադրավայրը, սակայն գիտակցուած մահով վկայեցին, որ Հայաստանն ու Արցախը ամբողջ ու միացեալ հայութեան հայրենիքն են, դեռ մեր սիրտերուն ունինք արեան կանչեր, որոնք վաղը մեզ պիտի առաջնորդեն Զաւախք, Նախիջեւան ու Արեւմտեան Հայաստան, հոն, ուրկէ սկիզբ առաւ Դաշնակցութեան ու հայութեան նահատակներուն դարաւոր երթը:

Այսօր ալ երիտասարդ բանակայիններ նահատակութեան էջեր կ'արձանագրեն ամէն օր: Արցախի սահմաններուն վրայ կը զոհուին գարուն կեանքեր: Հայու այսօրուան նահատակները կը միանան Դաշնակցութեան նահատակներու հոյլին՝ խորապէս գիտակցելով, որ իւրաքանչիւր նահատակի հոգին աստիճան մը աւելի կը զօրացնէ հայրենիքը, ժողովուրդին կամքը, դիմադրականութիւնը:

Դիւցազն Վահագնի եւ Հայկ Նահապետի խիզախումներու օրերէն սկսած երթը կը շարունակուի անընդհատ՝ նոր աւիշ ստանալով նահատակներու արիւնէն: Մեր պատմութեան կերտումին մէջ պաշտելի ու պանծալի պատուանդան ունին մեր նահատակները, որովհետեւ անոնք լաւագոյն աշակերտներն են մեր պատմութեան, կը մարմնաւորեն բոլոր ժամանակներու խիզախումները:

Մեր երգերը մեր ժողովուրդի դարաւոր կեանքին մէջ անմահ կը պահեն նահատակներ. անոնք Դաշնակցութեան ու հայութեան նահատակներն են միաժամանակ, որովհետեւ նահատակներուն միջեւ խտրութիւն կարելի չէ դնել: Բոլորն ալ պայքարի դաշտ նետուած էին Դաշնակցութեան քայլերգին ներշնչումով, որպէսզի մշակ ու բանուոր միանան միտքի ու զէնքի պայքարի դաշտերուն մէջ, որպէսզի տանջանք ու զրկանք լեզու առնէին ու ճամբայ բանային Դաշնակցութեան գործին առջեւ:

Իմացեալ մահուան դիմողները, Դաշնակցութեան ու ողջ հայութեան անցեալի ու այսօրուան նահատակները մարմնաւորած են ու այսօր ալ կը վկայեն այն ճշմարտութիւնը, որ՝

Ամենայն տեղ մահը մի է,
Մարդ մէկ անգամ պիտ մեռնի,
Բայց երանի որ իւր ազգի
Ազատութեան կը զոհուի:

ՍԱՐԳԻՍ ՄԱՀՍԷՐԷՃԵԱՆ

30 ՏԱՐԻ ԵՏՔ

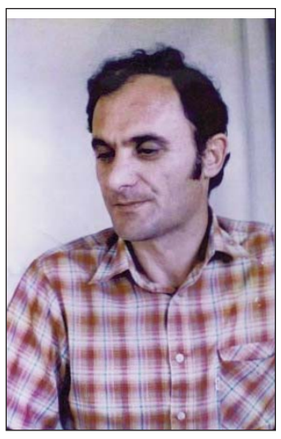

3 մարտ 1986:

Առաւօտեան ժամը 7:15:

Հակադաշնակցական պայքարի ծիրին մէջ ոճրագործ ու դարանակալ ձեռքերը հասան նաեւ Այնճար ու իր վաճառատան մէջ թիրախ ընտրեցին գիւղի եւ անոր դաշնակցական կառոյցի հեղինակաւոր ու հաւատաւոր անդամներէն ընկ. Զաւէն Թաշճեանը:

Դէպքին լուրը՝ իր գանկը մխրճուած գնդակէն շատ աւելի ուժգին եւ շանթային արագութեամբ տարածուեցաւ ու ցնցեց ամբողջ գիւղն ու անոր կառոյցները:

Ընկ. Զաւէնը նահատակուեցաւ, որովհետեւ ան կը մարմնաւորէր դաշնակցականի տիպարը, գերագոյն զոհողութիւն ստանձնելու պատրաստակամութեան խթանն ու գաղափարական հաւատքի եւ գործիչի կուռ վճռականութիւնը:

Ան իր կեանքով ու գործով դարձաւ հայրենասիրութեան, նուիրաբերումի, արդար գործի ու արդար վաստակի կենդանի վկայութիւնը:

Անընդմէջ ջամբեց հայրենիքի փառքը, հայ զուլալ լեզուի կարկաչը եւ Սունդուկեանի ու Լեւոն Շանթի թատերական շնորհալի ներկայացումները:

Բեմին վրայ իր կիրարկած դերասանական արուեստն ու իր մարմնաւորած տիպարները հարազատութեամբ ներկայացնելով հանդերձ, ան միա՛յն բեմին վրայ դերասան եղաւ ու իր իսկական կեանքին մէջ մերժեց սուտն ու կեղծիքը:

Լաւ հայր էր նաեւ:

Տիպար ծնողքի բոլոր յատկանիշներով օժտուած՝ լաւ հայր: Դաստիարակ, հոգատար ու զաւակներուն համար լայն հորիզոններ որոնող լաւ հայր:

Մէկ խօսքով, ան ուզեց համակարգել ու նուիրագործել ազգային գաղափարական ուղին, հայ մշակոյթի ջահավառումն ու տոհմիկ օճախի հասկացողութեամբ ընտանիք պահելու ըմբռնումը: Եւ յաջողեցաւ:

Բայց աւա՜ղ շուտ հեռացաւ...

Չորեքշաբթի, 5 մարտ 1986:

Այնճարի պատմութեան մէջ մեծագոյն թաղման արարողութիւնը:

Ժողովրդային խուռներամ մասնակցութեամբ Այնճարն ու լիբանանահայ գաղութը հողին յանձնեցին հայանուն, բայց նենգ գնդակի զոհ գացած նահատակ ընկերոջ մարմինը:

Հո՜ն, իր սուրբ գերեզմանին շուրջը, համախմբուած հազարաւոր հայորդիներու իւրաքանչիւրին սրտին մէջ կար կսկիծի, ընդվզումի եւ վրէժխնդրութեան զսպանակուած բազուկ մը, որ ընթերցուած դամբանականներու ոգիի ինքնահոս արտայայտութիւնը կը բնորոշէր:

Հո՜ն, այդ խորհրդաւոր պահուն, բոլորը ուխտեցին քալել նահատակ ընկերոջ ուղիով

ու շարունակել հայապահպանման եւ կազմակերպական անոր չաւարտած գործը:

Հիմա, որ 30 տարիներ անցած են արդէն, կու գանք հաշուետուութիւն կատարելու:

Մենք պիտի հաշուակցինք մենք մեզի հետ:

Մենք ինքներս ի՞նչ կրցանք իրագործել:

Մենք ո՞ւր ենք այսօր:

Ընկ. Զաւէնի կտակը եւ իր նահատակութեան առիթով մեր կատարած խոստումը որքանո՞վ արդարացուցինք:

Այսօր մենք բոլոր ժամանակներէ աւելի լրջօրէն կը դիմագրաւենք Այնճար հայաւանի ուրոյն եւ ինքնատիպ դիմագիծի պահպանման ահաւոր մարտահրաւէրը:

Այս գիւղին հողային ամբողջականութիւնն ու անոր ֆիզիքական գոյութիւնը վտանգաւոր սպառնալիքներու դէմ յանդիման կը գտնուին:

Ինչպէս ըրաւ ինք՝ ընկ. Զաւէնը, պատասխանատուներու յատուկ գիտակցութեամբ եւ ոճով, մենք պարտաւոր ենք կրկնելու իր օրինակը՝ մեր հաւատքով, կամքով ու խիղճով դիմադրելու եւ յաղթահարելու ամէն խոչընդոտ, որ արգելք է այս հայաբոյր օճախի ուռճացման եւ զարգացման:

Պիտի մերժենք ու դատապարտենք բոլոր այն երեւոյթները, որոնք, նիւթապաշտ մոլուցքի մղուած, մեր գիւղին ճակատագիրն ու հայկականութիւնը կ՚աղաւաղեն:

Ի վերջոյ հող կը նշանակէ գոյութեան կռուան, կը նշանակէ կայք հաստատելու անսասան ամրոց: Հող կը նշանակէ հայրենիք:

Ընկ. Զաւէններու անխոնջ ճիգով ու նուիրումով պահպանուած այս սքանչելի հայրենիքը չի՛ կրնար վաճառքի առարկայ հանդիսանալ:

Կը սխալին բոլոր անոնք, մանաւանդ այն հայանուն միջնորդներն ու անարիւն ոճրագործները, որոնք հողավաճառքի խիստ դատապարտելի գործառնութիւններով իրենց ժամանակաւոր դիմակներու ետին թաքնուելով արիւնոտ լումայով կ՚ուզեն փառքեր հիւսել:

Այս դժոխային երեւոյթին դէմ ամբողջ ժողովուրդը՝ իր միահամուռ ու հաւաքական կամքով, ձայն պիտի բարձրացնէ ու բախտորոշ կեցուածք որդեգրէ՝ պատրաստելով վերականգնումի եւ վերասրբագրումի յեղափոխութիւն...

Ընկ. Զաւէնի նահատակութենէն ետք պիտի չարտօնենք, որ իր քնքուշ ոճով արտասանուած «Նայիրեան դալար բարտի»-ն այլեւս գունատի, աշնանանայ ու տերեւազրկուի: Այդ բարտիին նոր ոստերը պիտի ծլարձակուին նոր սերունդներու նորանոր զոհողութիւններով...

Իր զօրեղ ձայնով Պարոյր Սեւակի «Դարակէսի հիմնը» դարձեալ ու միշտ պիտի հնչէ ու բազուկ ճօճէ՝ իրաւունքի ձեռքբերման ի խնդիր:

Իր կտակին եւ իր նահատակութեան ընթացքին մեր վերցուցած ուխտին յանձնառու մնալով, նաեւ պիտի աչալուրջ ձեւով հսկենք ու պահպանենք մեր երիտասարդները, զանոնք հեռու պահելով մերօրեայ սին ու խաբուսիկ մոլութիւններէն: Վերջապէս թմրամոլութիւնն ու թմրեցուցիչի գործածութիւնը աւելի քան վտանգաւոր ու ոճրային երեւոյթներ են, որոնց մագիլները դժբախտաբար թափանցած են հայկական շրջապատին մէջ:

Հո՜ս ալ ընկ. Զաւէնը՝ Պ. Սեւակի խօսքերով պիտի ըսէր.

«Ինչքան էլ ծանր է մանուկ թաղելը,
Մանուկ պահելը ծանր է աւելի...»:

Վ. ԽՕՇԵԱՆ

11.3.16

ՀԱՅԵՐԷՆԸ ՉՄՈՌԱՆԱԼՈՒ ՄԻՋՈՑԸ ՉԵԽԻԱՅՈՒՄ. ՀԱՅԿԱԿԱՆ «ՕՐԵՐԸ»

Յակոբ Ասատրեանը Չեխիայում 1999 թ.-ից լոյս տեսնող «Օրեր» համաեւրոպական ամսագրի գլխաւոր խմբագիրն է, նաեւ՝ «Կովկաս-արեւելեան Եւրոպա» լրատուական կենտրոնի տնօրէնը: Կենտրոնը հիմնել է կնոջ՝ լրագրող Աննա Կարապետեանի հետ: Ամսագիրն էլ հրատարակւում է այդ կենտրոնի կողմից:

Յակոբը Չեխիայում յայտնուելու պատճառը համարում է շատ պարզ՝ ամուսնութիւնը (կինն «Ազատութիւն» ռատիոկայանի հայկական ծառայութեան նախկին լրագրող Աննա Կարապետեանն է, ով Միւնիխից տեղափոխուել էր Փրակա): Յակոբը «Ազգ» օրաթերթի լրագրողներից էր, կամ ինչպէս ինքն է ասում, հիմնադիր-լրագրողներից, թղթակցում էր «Ազատութիւն» ռ/կ-ի ռուսական ծառայութեանն ու «Նուվել տ՚Արմենի մակազին»-ին: 1997 թ. տարեվերջից հաստատուել է Չեխիայում:

- 97-ին Հայաստանի վիճակը վատ չէր, նոյնիսկ կարելի է ասել՝ ինչ-որ տեղ դէպի լաւն էր գնում: Քաղաքական ընդհանուր իրավիճակից դժգոհ էի, դրա համար որոշեցի գալ: Մեր գրածը, մեր քննադատութիւնը տեղ չէր հասնում: Ում քննադատում էիր, ի պաշտօնէ աւելի էր առաջ գնում: Երբ եկայ, չափազանց գերյոգնած վիճակում էի: Երեւանում սարսափելի զբաղուած էի լինում՝ առաւօտից գիշեր աշխատանքի մէջ էի: Եւ մտածեցի, որ ժամանակն է՝ մի քանի տարի տրամադրել ընտանիքի կազմաւորմանը, նաեւ՝ մթնոլորտը փոխել: Մենք մտադրութիւն չունէինք երկար մնալ այստեղ, մտածում էինք՝ առնուազն 4 տարի կը մնանք:

Հ.- Եւ ո՞րն էր առաջին դժուարութիւնը:

Պ.- Առաջին դժուարութիւնն, ի հարկէ, նոր մթնոլորտն էր, լեզուի չիմացութիւնը, նաեւ՝ աշխատանք չունենալը: Դէ, ես մտածում էի՝ կ՚աշխատեմ «Ազատութիւն» ռատիոկայանում. չնայած առաջին 2 տարին որպէս ազատ լրագրող աշխատեցի ռուսական ծառայութիւնում, բայց հայկական ծառայութիւնում բացատրեցին, որ ամերիկեան օրէնքներով ամուսինները մի տեղ պիտի չաշխատեն: Միգուցէ դա էր պատճառներից մէկը, որ որոշեցի հայկական ամսագիր հրատարակել: Այդ ընթացքում ուսումնասիրել էի նաեւ Եւրոպայի հայկական մամուլն ու հասկացել, որ այստեղ հայերէնով որեւէ պարբերական չունենք, յատկապէս՝ Հայաստանից գաղթած հայերի համար: Համայնքի երիտասարդներից երկուսն օգնեցին **կրաֆիքական** աշխատանքների հարցում, եւ այդպիսով սկսեցինք հրատարակել ամսագիրը:

Լրագրութիւնը միայն **պիզնես** չէ, դու պիտի ապրես, 24 ժամ լինես լրագրութեան մէջ: Ինձ չեմ պատկերացնում առանց լրագրութեան, ասենք, լրագրութիւնը թողնեմ, պիզնեսով զբաղուեմ: Ի հարկէ, կեանքում ոչ մի բան չի բացառւում, բայց որոշակիօրէն այս պարագայում փորձեցինք լաւագոյնն անել, որպէսզի եւրոպահայութեան մամուլի կարիքները բաւարարենք: Պարզ է, որ առանց մեծ ֆինանսական միջոցների դժուար է, բայց ասեմ, որ անցած տարիներին Եւրոպայում մտաւորականների որոշակի խաւ է դրսեւորուել, որը մեծ սիրով սպասում է ամսագրի համարներին: Իրենց կողմից ամէն մի քաջալերող խօսք մեզ աւելի է գօտեպնդում:

Հ.- Ինչո՞ւ «Օրեր»:

Պ.- Այդ հարցն առաջին անգամ տուել է Սիլվա Կապուտիկեանը (ժպտում է, հեղ.): «Օրեր»-ի ընտրութիւնը շատ հետաքրքիր զուգադիպութեամբ կապուած է Արթուր Մեսչեանի երգի հետ: Այդ տարիներին Մեսչեանը մեզ համար կուռք էր: Տարբեր անուններ քննարկելուց յետոյ այդ երգն ու բառերը՝ «Օրերը նենգ, օրերը բութ...». դա, կարծես, արտայայտում էր ժամանակաշրջանի ու յատկապէս մեր խառնիխուռն օրերի ամբողջ ընթացքը: Հետագայում մտածում էինք, որ այն կը դարձնենք «Եւրոպական օրեր» կամ «Եւրոպահայ օրեր», թէեւ մինչեւ հիմա կայ այդ գաղափարը: Բայց երբ «Օրեր» անուանեցինք, նկատի ունէինք ամբողջ հայութեան օրերը՝ ե՛ւ Հայաստանում, ե՛ւ սփիւռքում:

Հ.- «Օրերի» դժուար օրերը ե՞րբ էին:

Պ.- 2005-2007 թթ. աւելի ծանր էին մեզ համար, որովհետեւ որեւէ ֆինանսական միջոցներ չկային, նաեւ օգտագործել ենք մեր անձնական միջոցները: 2002-2004 թթ. Չեխիայի մշակոյթի նախարարութիւնն համարկման ծրագիր ունէր, որի միջոցով կարողանում էինք տպագրել ամսագիրը: Երբ Չեխիան դարձաւ Եւրոմիութեան անդամ, բոլոր ծրագրերը դադարեցուեցին: Դրանից յետոյ, փաստօրէն, սկսուեցին փնտռտուքները, նոյնիսկ մեր գործարարներից մէկի օգնութեամբ անցանք շաբաթական թերթիկների հրատարակութեանը՝ մինչեւ ամսագրի հրատարակութիւնը:

Հետագայում համացանցի լայն տարածում գտնելը, կայքէջերի ստեղծումը ցոյց տուեցին, որ տպագիր մամուլով արդէն անհնար էր պայքարել դրա դէմ: Եւ անհրաժեշտութիւն առաջացաւ նաեւ կայքէջ բացելու: Կարողացանք ստեղծել հոգաբարձուների մի փոքր խորհուրդ, տարբեր ծրագրեր, նախագծեր մշակել՝ ապահովելով ամսագրի քիչ թէ շատ բնականոն հրատարակութիւնը՝ երկամսեայ կամ եռամսեայ ընթացքով (նայած՝ ո՛ր ամսին ի՞նչ հնարաւորութիւններ ենք ունեցել):

Եթէ համեմատելու լինենք, հիմա քիչ թէ շատ աւելի բարւոք վիճակում ենք, քան՝ 10 տարի առաջ, բայց դա այն նաեւ վիճակը չէ, որ թոյլ է տալիս զարգանալու: Զարգացման հնարաւորութիւններ են պէտք, որ ժամանակի թելադրած պահանջներին զուգահեռ դիմանանք եւ մրցակցենք միւս լրատուամիջոցների հետ (թէեւ իւրաքանչիւր լրատուամիջոց ունի իր լսարանը): Այս առումով հետաքրքիր էր, որ նախաձեռնեցի յատուկ համարների թողարկումը, որոնք մեծ արձագանգ գտան:

Հ.- Եւ ո՞րն է հիմնական խնդիրը:

Պ.- Հիմնական խնդիրներից մէկն այն է, որ միջոցներ չունենք պատուեգին վճարելու, չենք կարողանում մարդկանց ներգրաւել: Այդ պատճառով ամբողջ ծանրաբեռնուածութիւնն ինձ ու կնոջս վրայ է: Կինս ինձ օգնում է սրբագրման, խմբագրման աշխատանքներում: Բայց, ի հարկէ, բնականոն ընթացքի, հանգիստ աշխատելու համար մեզ անհրաժեշտ են գոնէ մի քանի աշխատողներ: Երկրորդ խնդիրն այն է, որ երբ հայերը տեղափոխուեցին արտասահմանեան տարբեր երկրներ, այդ թւում՝ Չեխիա, շատերի մօտ, ինչպէս մեր պարագայում, մշտապէս մնալու նպատակ երբեք չի եղել: Մտածում էին, որ քիչ թէ շատ կ՚աշխատեն, Հայաստանի վիճակը կը լաւանայ, եւ իրենք կը վերադառնան Հայաստան: Իրենք չեն մտածել հիմնովին մնալու, դպրոց, եկեղեցի կառուցելու մասին, նրանք հիմնական հարցեր են լուծել՝ երեխաներին կրթութիւն տալ, ընտանիքը պահել:

Հ.- Այդ իմաստով Չեխիայի հայկական համայնքը տարբերւում է. այն ձեւաւորուել է 90-ականներին Հայաստանից գաղթած հայերի միջոցով:

Պ.- Դասական համայնք երբեք չի եղել Չեխիայում: Եւ ինձ թւում է, որ երկրորդ, երրորդ սերնդի մօտ նոր կ՚առաջանայ սփիւռքահայ լինելու զգացումը: Օրինակ՝ իմ զաւակների մօտ սփիւռքահայ լինելու զգացում արդէն կայ: Իրենք Հայաստանը շատ են սիրում, գնում են այնտեղ, ամէն ինչով Հայաստանի մէջ են, բայց իբրեւ այստեղ ծնուած, հասակ առած երեխաներ՝ իրենց զգում են եւրոպահայ: Այդպէս էլ ասում են, եւ դու չես կարող իրենց ասել՝ դուք հայաստանցիներ էք:

Հ.- Ասացիք՝ շատերը չէին մտածում մշտապէս մնալու մասին: Նաեւ նշեցիք, որ մտածում էին՝ երբ վիճակը լաւանայ Հայաստանում, կը վերադառնան: Տպաւորութիւն է, որ մի խումբ թողնում-գնում է Հայաստանից՝ բողոքելով վատ վիճակից, եւ յոյսը, փաստօրէն, կապում է այն մի խումբ մարդկանց հետ, որ պէտք է փորձի յաղթահարել դժուարութիւնները, որ-

պէսզի գնացածները վերադառնան: Ինչո՞ւ են գնում Հայաստանից, ինչի՞ն չեն դիմանում:

Պ.- Երբ հարցազրոյցներ եմ վարում եւրոպական հայկական տարբեր համայնքներում, բոլորի թիւ մէկ պատճառաբանութիւնը, յատկապէս՝ 90-ականների սկզբներին եկածների, անլոյս, մութ տարիներն էին: Նրանք ասում են, որ պարտաւոր էին ինչ-որ ձեւով պահել իրենց երեխաներին, այլապէս կը մեռնէին, եւ ժամանակաւոր ընտրել են այս ճանապարհը: Ես հասկանում եմ իրենց վիճակը, հազուադէպ մարդիկ, որոնք չեն դիմացել, յետ են գնացել կամ տեղափոխուել են այլ եւրոպական երկրներ՝ Պելճիքա, Ֆրանսա, Սպանիա եւ այլն: Այլապէս եթէ Չեխիա եկածները բոլորը մնային, հիմա կարող էր թիւը 12 հազարի, նոյնիսկ 20 հազարի հասնել:

Հ.- Յաճա՞խ էք գալիս Հայաստան, փոփոխութիւններ նկատո՞ւմ էք:

Պ.- Փոփոխութիւններ նկատում էի 2005-2008 թթ.-ին: Դա նաեւ զգում էի իմ շրջապատի միջոցով: Այդ տարիներին աշխատող մարդը կարողանում էր ապրել, ճգնաժամային վիճակը չէր զգում, բայց 2008-ի յայտնի դէպքերից յետոյ, իշխանութեան անցումից յետոյ վիճակը տարէցտարի վատացաւ: Երեւանի օրինակը չեմ բերում, որովհետեւ դա ամբողջ Հայաստանը չէ: Վանաձորի օրինակը նշեմ. եթէ մինչեւ 2008-ը Վանաձորի գոնէ կենտրոնական փողոցներում բաց սրճարաններ էիր տեսնում, ամէն քայլափոխի գումարի փոխանակման կէտեր կային (դա նշանակում էր, որ գումար էր մտնում քաղաք), արտասահմանեան ընկերութիւնների խանութներ էին բացել, ուրախանում էի, որ իմ հայրենի քաղաքը զարթօնք է ապրում, ապա վերջին 3-4 տարիներին քաղաքը, կարծես, մեռած լինի: Երեկոյեան 7-ից յետոյ մարդ չկայ փողոցներում, այն մի քանի սրճարաններն էլ, որոնք աշխատում էին, փակուել են: Արտահոսքը մեծ թափերով աշխուժացել է, որովհետեւ մարդիկ աշխատանք չունեն:

Հ.- Եւ այդ ամէն ինչը տեսնելով կամ զգալով՝ կը վերադառնա՞ք Հայաստան:

Պ.- Ճիշդն ասած՝ մենք երբեք չենք զգացել, որ Հայաստանից կտրուած ենք կամ դուրս ենք եկել, որովհետեւ մասնագիտութեան բերմամբ 24 ժամ հետեւում ենք հայաստանեան նորութիւններին, եւ երբեմն թւում է, թէ ապրում ենք Հայաստանում, այլ ոչ թէ՝ Չեխիայում: Լրատուական հոսքը մեզ չի թողնում կտրուել իրականութիւնից: Եւ դա ինչ-որ տեղ պատճառներից մէկն է, որ շատ օտարացած կամ կտրուած չենք զգում մեզ, մանաւանդ որ տարին առնուազն մէկ անգամ գնում ենք Հայաստան:

Հ.- Ինչո՞ւ Չեխիայում բնակուող հայը պիտի գնի «Օրեր»-ը կամ առնուազն հետաքրքրուի, եթէ համացանցը մեծ գործառոյթներ է ստանձնել: Այս հարցի մասին մտածե՞լ էք:

Պ.- Կարեւոր հարց էք տալիս, որովհետեւ այդ հարցի շուրջ բաւականին մտածումներ են եղել: Կ՚ուզէի պատասխանել մի դէպքի մէջբերումով: Մի անգամ Չեխիայի քաղաքներից մէկից բաժանորդ է զանգահարում ինձ, ասում է, թէ կը ներէք, մի խնդրանք ունեմ՝ մենք էլ չենք ուզում բաժանորդագրուել ամսագրին: Հարցրեցի՝ տեղափոխո՞ւմ է, ֆինանսական ծանր վիճակի մէ՞ջ է, ասաց՝ չէ, հայկական հեռուստատեսութիւն ենք նայում, ստացած լրատուութիւնը բաւարար է: Ես էլ ասացի, որ ամսագիրը միայն լրատուութիւն չէ, դա նաեւ կարդալու, հայերէնը չմոռանալու միջոց է, եւ պարտադիր է, որ ամէն ամիս կամ երկու ամիսը մէկ քո տուն մտնի հայերէն հրատարակութիւն, որպէսզի ստիպուած լինես բացել, կարդալ, առաւել եւս՝ քո երեխաները: Սա իմ պատասխանն է հարցին:

Հ.- Եւ կարողացա՞ք համոզել այդ բաժանորդին:

Պ.- Ասացի՝ եթէ խնդիր է, անվճար կարող եմ ուղարկել: Մի որոշ ժամանակ ուղարկեցի, բայց յետոյ հասցէն փոխուել էր, եւ ամսագիրը յետ եկաւ: Ի դէպ, այստեղ շատ են փոխում հասցէները: Ասենք, կարող է մի քանի տարի ուղարկես եւ մէկ էլ տեսնես, որ ամսագիրը յետ է գալիս, ու այլեւս կապի միջոց չես ունենում նոր հասցէն ճշդելու: Դրա համար շատ մեծ աշխատանք պէտք է տարուի հայութեան հետ:

Մինչ օրս միակ ոգեւորող բանն ինձ համար այն է, որ շատ փորձառու, արհեստավարժ մարդիկ կարող են նամակ գրել, ասել, որ ստացել են հերթական համարը եւ շատ հետաքրքիր է իրենց համար՝ Յասմիկ Պապեանից սկսած մինչեւ Ալեքսանդր Թոփչեան: Դա ցոյց է տալիս, որ քո աշխատանքն ի զուր չէ, որ ազդեցութիւն, այնուամենայնիւ, ունենում է: Եթէ թերթենք «Օրեր»-ի անցած համարները, կը տեսնենք, որ ըստ էութեան, այն նաեւ եւրոպահայութեան մտաւորականութեան պատմութիւնն է՝ մեր յաջողութիւնները, անյաջողութիւնները, Հայաստանում հազուադէպ գրանցուած յաջողութիւնները:

Հ.- Ու ի՞նչ էք մտածում Հայաստանի ապագայի մասին:

Պ.- Հայաստանին պէտք է մեծ փոփոխութիւն եւ ցանկութիւն՝ այդ փոփոխութիւնն իրականացնելու: Նման պարագայում հնարաւոր է Հայաստանը մէկ տարուայ մէջ ոտքի կանգնի: Չեմ հաւատում ճառերին, ելոյթներին, պէտք է ցոյց տան, որ փոփոխութիւն են ցանկանում անել: Եւ երբ կը դադարի արտագաղթը երկրից, մարդիկ իրենց ճնշուած չեն զգայ, իրաւունքները պաշտպանուած կը լինեն, վաղուայ օրուայ հանդէպ վստահութիւն կ՚ունենան, այդ օրը Հայաստանը կը սկսի զարգանալ: Նոյնիսկ կառավարութեան անդամներն են խոստովանում, որ մարդկանց մօտ վստահութիւն չկայ: Միայն ես չեմ ասում: Մենք շատ աշխատասէր, հայրենասէր, նուիրուած, խելացի ժողովուրդ ենք: Եւրոպայում շրջելիս կը տեսնէք, որ ամէնուրեք մեր երիտասարդութիւնն ամենակրթուած, ամենազարգացածն է: Հպարտանում եմ, որ նման հարստութիւն ունենք, որն ինչ-որ տեղ ճիշդ ու նպատակային չի օգտագործւում:

ՄԱՐԻՆԷ ՄԱՐՏԻՐՈՍԵԱՆ

Փրակա-Երեւան
«Հետք»

ԱՇԽԱՐՀԻ ՅԱՅՏՆԻ 7 ՎԱՅՐԵՐ, ՈՐՈՆՔ ԱՆՈՒԱՆՈՒԱԾ ԵՆ Ի ՊԱՏԻՒ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ

Դարեր շարունակ հայերը գաղթած են իրենց հայրենիքէն՝ ապաստան գտնելով աշխարհի զանազան երկիրներու մէջ: Ոմանք հաստատուած են մօտակայ երկիրներ, ոմանք առաւել լաւ կենսապայմաններ փնտռելու նպատակով, կտրած եւ անցած են նոյնիսկ ծովեր ու ովկիանոսներ: Եւ հակառակ հայրենիքէն հեռու գտնուելու հանգամանքին՝ անոնք բնաւ մոռացութեան չեն մատնած իրենց հայ ըլլալու ծագումը եւ իբրեւ ատոր վառ վկայութիւն՝ կրցած են որոշ տարածքներ վերանուանել ի պատիւ Հայաստանի եւ իրենց հայրենակիցներուն:

Խրիմի մէջ առաջին հայերը յայտնուած են Ը. դարուն: Խրիմը այդ ժամանակ Բիւզանդական կայսրութեան կազմին մէջ էր, եւ հայերը (ըլլալով հպատակներ) կայսրութեան տարբեր քաղաքներէ տեղափոխուած են Խրիմ: Հայերու գաղթի առաջին հոսքը տեղի ունեցած է ԺԱ. դարու կէսին: Խրիմի հայերը մեծ գաղութ հիմնած են եւ կը պահպանեն աւանդութիւններն ու սովորութիւնները:

Խրիմի հիւսիսային շրջանին մէջ գտնուող, կարեւոր մարտավարական վայրին մէջ, որ կը կապէ Խրիմը ցամաքին հետ, կը գտնուի քիմիական արդիւնաբերութեան կեդրոն նկատուող քաղաքը՝ Արմիանսք: Քաղաքը հիմնադրուած է հայերու կողմէ, 1730-ականներուն, ըստ որոշ աղբիւրներու՝ 1736 թուականին: 2012 թուականի տուեալներով, Արմիանսք քաղաքին մէջ կը բնակէր 22.468 մարդ:

Անցեալին Արմիանսքի Պազար անունը կրող այս քաղաքը կատարած է նաեւ մաքսային գործառոյթները: Ի տարբերութիւն միւս քաղաքներուն՝ Արմիանսք ամէնէն երիտասարդ քաղաքն է թերակղզիին մէջ, որ եղած է նաեւ նշանաւոր հայ ծովանկարիչ Էմանուէլ Մահտեսեանի ծննդավայրը:

Արմաւիր քաղաքը, որ կը գտնուի Կրասնոտարէն 202 քմ հեռաւորութեան վրայ, հիմնադրուած է լեռնցի հայերու կողմէ՝ 19-րդ դարուն: Այն ժամանակ, երբ իսլամութիւնը սկսաւ արմատաւորուիլ, հայեր եւ այլ քրիստոնեայ ազգեր ձեւով մը կրցան պահպանել իրենց ինքնութիւնը: Անոնք 1839 թուականին այլ ժողովուրդներու հետ հաստատուեցան Ուրուպ գետի մօտ եւ հիմնեցին բազմազգեան՝ հայկական գիւղը: 1848 թուականին այս բնակավայրը ստացաւ Հայաստանի մայրաքաղաքներէն մէկուն՝ Արմաւիրի՝ անունը: Այժմ քաղաքին մէջ 15 հազար հայ կ'ապրի: Քաղաքի բնակչութեան թիւը 2010-ին 189 հազար էր:

Աւստրալիոյ Վիքթորիա նահանգին մէջ եւս կարելի է կտոր մը Հայաստան տեսնել: Մելպուռն քաղաքէն 200 քմ դէպի հիւսիս-արեւմուտք, Հոփիքինս գետի ափին: Աւստրալիոյ Արարատ քաղաքը հաղորդակցութեան կարեւոր հանգոյց է, հացահատիկի եւ բուրդի առեւտուրի կեդրոն:

Քաղաքի հիմնադրութեան մասին կայ երկու վարկած: Ըստ առաջին վարկածին, անգլիացիները 1840 թուականին հիմնադրած են քաղաքը, որ իր անունը ստացած է իրմէ 8 քմ դէպի հարաւ-արեւելք գտնուող Արարատ լեռէն: Աւստրալիոյ մէջ եւս կը գտնուի Արարատ լեռ, որ մարած հրաբուխ է, ունի 660 մեթր բարձրութիւն, ծածկուած է լաւներով եւ տուֆերով, ունի ոսկիի հանքեր: Լերան Արարատ անունը տուած է անգլիացի ագարակատէր Ուիլզը՝ իր այստեղ բնակութիւն հաստատելը նմանեցնելով աստուածաշնչական Նոյեան տապանի Արարատի վրայ կանգ առնելուն:

Ըստ երկրորդ վարկածին, քաղաքը հիմնադրուած է 1857-ին, հայերու կողմէ: Քաղաքը ապա դարձած է երկրի ամէնէն գործուն հայ գաղութի կեդրոններէն մէկը: Քաղաքին մէջ կան երկու հայկական եկեղեցիներ, հայկական երիտասարդական կազմակերպութիւններ: Այստեղ կը գտնուի նաեւ «Գալուստ Կիւլպէնկեան» դպրոցը:

Սուրբ Ղազար կղզին կը գտնուի հիւսիսային Իտալիոյ Վենետիկի ծոցի ափամերձ ջուրերուն մէջ, Լիտո կղզիին արեւմուտքը: Ամբողջութեամբ կը պատկանի հայկական կաթոլիկ եկեղեցւոյ, եւ Մխիթարեան կարգի մայր աթոռն է: Կղզին հիմնադրուած է 12-րդ դարուն՝ ստանալով իր անունը բորոտներու փրկարարը հանդիսացող Սուրբ Ղազարէն: 16-րդ դարուն լքուած կղզին, 1717 թուականին Վենետիկի իշխող խորհուրդին կողմէ տրուեցաւ խումբ մը հայ վարդապետներու:

Մխիթարը եւ անոր 17 վարդապետները կառուցած են վանքը, վերականգնած՝ հին եկեղեցին եւ ընդարձակած են կղզին՝ հասցնելով իր ներկայ 30.000 քառակուսի մեթրին, մօտ չորս անգամ աւելի իր նախնական տարածքէն: 1717-ին կղզին յանձնուած է հայկական գաղութին, որ կը գլխաւորէր կուսակրօն Մխիթար Սեբաստացին: Այսօր Սուրբ Ղազարը հայկական մշակոյթի համաշխարհային կեդրոններէն մէկն է:

Հոնտուրասի մէջ բնաւ չէ եղած հայկական գաղութ եւ ընդհանրապէս հոն բնակող հայերու մասին յստակ տեղեկութիւններ չկան: Սակայն այդ երկրին մէջ կայ երկու «Արմենիա»: Քարայիպեան ծովու ափին գտնուող Աթլանթիտա նահանգին մէջ կը գտնուի Նուէվա Արմենիա (Նոր Հայաստան) փոքր քաղաքը: Քաղաքի հիմնական բնակիչները բնիկ արաւակ ցեղի հնդկացիներ են եւ՝ Ափրիկէէն բերուած սեւամորթ ստրուկներու սերունդներ: Տեղացիները հիմնականին մէջ կը խօսին կարիֆունա լեզուով, որ սպաներէնի եւ հնդկացիական լեզուներու խառնուրդ է: Քաղաքի բնակիչները նոյնիսկ չեն գիտեր Հայաստանի կամ հայերու մասին: Սակայն Հոնտուրաս ճամբորդող հայուն զարմանքը չի սահմանափակուիր միայն Քարայիպեան ծովափին գտնուող այդ փոքր Նուէվա Արմենիայով: Որքան ալ տարօրինակ թուի, բայց Հոնտուրասի մայրաքաղաքէն ոչ հեռու կայ Արմենիա մը եւս, որ նոյնպէս կը կոչուի Նուէվա Արմենիա: Այս փոքր քաղաքի մասին նոյնպէս շատ տեղեկութիւններ չկան, միայն կը նշուի, որ քաղաքը հիմնադրուած է 1856 թուականին եւ կոչուած է Նուէվա Արմենիա:

Դժուար է կապ մը գտնել Հոնտուրասի «Նոր Հայաստաններու» եւ հայերու կամ Հայաստանի հետ: Ասիկա, կարելի է ըսել, Հարաւային Ամերիկայի առեղծուածներէն մէկն է:

Թերեւս Հարաւային Ամերիկայի բոլոր «Արմենիա»-ներէն ամենամեծը եւ ամէնէն ճանչցուածը Քոլոմպիոյ Քինտիո նահանգին մէջ գտնուող Արմենիա քաղաքն է: Այս քաղաքը ունի շուրջ 300 հազար բնակիչ: Արմենիան կը նկատուի Քոլոմպիոյ ամէնէն զարգացած եւ բարեկեցիկ քաղաքներէն մէկը: Հարաւային Ամերիկայի «Արմենիա»-ներէն միայն Քոլոմպիոյ Արմենիա քաղաքի անուանման կապուած կարելի է գտնել որոշ տեղեկութիւն: Քաղաքի անուանման մասին երկու վարկածներ կան. առաջին վարկածը քաղաքի անուանումը կը կապէ քաղաքի տարածքին մէջ գտնուող հայ ագարակատիրոջ, իսկ ըստ երկրորդ վարկածի, որ աւելի հաւանական կը նկատուի, քաղաքը այդպէս է կոչուած է համիտեան ջարդերու ժամանակ հեռաւոր Հայաստանէն եկող քրիստոնեայ հայերու դաժան ջարդերու մասին լուրերու տպաւորութեան ազդեցութեամբ: Քաղաքի ղեկավարութիւնը որոշած է քաղաքը Արմենիա կոչել 1915 թուականի Հայոց եղեռնի զոհերու յիշատակին: Այնտեղ կայ յուշարձան: Արմենիա քաղաքը եւ Քինտիո նահանգը ճանչցած են Հայոց ցեղասպանութիւնը: Քաղաքը շատ գեղեցիկ է, մաքուր եւ այնտեղ կ'աճի աշխարհի ամենահամեղ սուրճը:

Սակայն Հարաւային Ամերիկայի «Արմենիա»-ներու աշխարհագրութիւնը չի սահմանափակուիր միայն Քոլոմպիայով եւ Հոնտուրասով: Էլ Սալվատորի մայրաքաղաք Սան Սալվատորէն ոչ հեռու, Սոնսոնաթէ նահանգին մէջ կը գտնուի Արմենիա անունով քաղաք մը: Քաղաքին մէջ կը բնակի շուրջ 35 հազար մարդ: Մինչեւ սպանացիներու կողմէ Ամերիկայի գաղութացումը՝ քաղաքի տարածքին մէջ հնդկացիական բնակավայր եղած է եւ կոչուած է Կուայամոքօ: Ինչպէս Հոնտուրասի «Արմենիա»-ներու պարագային, Էլ Սալվատորի այս քաղաքի անուանման վերաբերեալ ոչ ոք յստակ տեղեկութիւն ունի եւ չի գիտեր, թէ ինչպէ՞ս եւ ինչո՞ւ քաղաքը անուանուած է Արմենիա:

Ըստ վարկածի մը, քաղաքը հայկական անունով կարելի եղած է վերանուանել Էլ Սալվատորի մէջ ապրող փոքրաթիւ՝ 6 հազարնոց հայկական գաղութին շնորհիւ:

Արմենիա Էլ Սալվատորի մէջ գեղեցիկ, երիտասարդ եւ արագ աճող քաղաքներէն մէկն է: Հայաստանի Հանրապետութեան եւ Էլ Սալվատորի Հանրապետութեան միջեւ դիւանագիտական յարաբերութիւնները հաստատուած են 22 մարտ 1999 թուականին:

Կեդրոնական Ամերիկայի Եուկատան թերակղզիի հարաւարեւելեան շրջանին մէջ կը գտնուի Պելիզ քաղաքը, որուն գիւղերէն մէկուն մէջ անցեալին ապրած են գաղթականներ՝ Կուաթեմալայէն եւ Հոնտուրասէն: 19-րդ դարու սկիզբը այս վայրը ներգաղթած են նաեւ հայեր եւ յոյներ՝ Թուրքիայէն: Կ'ենթադրուի, թէ այս վայրը մեծաթիւ ներգաղթեալ հայերու շնորհիւ ստացած է Արմենիա անուանումը:

Տակաւին յայտնի չէ, թէ այդ գիւղը անցեալին ի՞նչ կոչուած է: Սակայն այդ գիւղին մէջ այսօր հայեր գրեթէ չեն բնակիր: Կ'ենթադրուի, թէ անոնք ժամանակին ձուլուած են տեղացի բնակչութեան կամ Պելիզէն արտագաղթած են երկրաշարժէն ետք:

ԳԱՀԻՐԷԻ ՄԷՋ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԴԵՍՊԱՆԱՏՈՒՆԸ ՔԱՂԱՔԻ ԱՄԷՆԷՆ ՀԵՔԻԱԹԱՅԻՆ ՎԱՅՐԵՐՈՒ ՅԱՆԿԻՆ ՎՐԱՅ ԿԸ ԳՏՆՈՒԻ

Գահիրէի մէջ հայկական դեսպանատունը յայտնուած է քաղաքի ամէնէն հետաքրքրական 17 վայրերու ցանկին վրայ: «Արմենփրես»-ը կը տեղեկացնէ, որ «Այտենթիթի-Մակ» կայքէջը պատրաստած է Գահիրէի հեքիաթային 17 վայրերու ցուցակը:

Կայքը կը գրէ, թէ այն կառոյցը, ուր տեղակայուած է դեսպանատունը, կարծես դուրս եկած է «Անտառի քնացած իշխանուհիին» կամ «Հենցլ եւ Կրեթըլ»-ի հեքիաթէն:

Ցուցակին մէջ ներառուած են Հելիոփոլիսի մէջ գտնուող «Պարոն Իմփէյն» պալատը, արքայազն Սալիտ Սալիմի պալատը, հին Գահիրէի մէջ գտնուող Պապ Ֆաթուհը, Քորպայի մէջ գտնուող տունը, ղպտիներու գերեզմանատունը, «Մարիոթ» պանդոկը, Մուհզ Տին փողոցը, Ապտըն պալատը, Հելիոփոլիսի պազիլիք եկեղեցին, Գահիրէ դարպասները, Քասր Նիլ կամուրջը, Սապիլը, Բանեան ծառերը, «Մեզոն տիւ Քանատա»-ն, Սպանիոյ դեսպանատունը եւ Գահիրէի միջնաբերդը:

Պատրաստեց
ՆԱՐԷ ԳԱԼԵՄՔԵՐԵԱՆ

ՅԻՇԵԼՈՎ ՈՒ ՈԳԵԿՈՉԵԼՈՎ ՎԻՊԱԳԻՐ ԵՒ ԶՐՈՒՑԱԳԻՐ ԿԱՐՕ ՓՕԼԱՏԵԱՆԸ

(ՄԱՀՈՒԱՆ 30-ԱՄԵԱԿԻՆ ԱՌԻԹՈՎ)

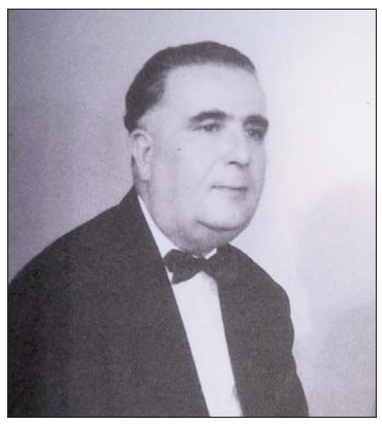

«Զրոյց» բառը որքա՜ն յաճախակի կը գործածուի մեր առօրեայ խօսակցութիւններուն մէջ.

- Ժամե՛ր շարունակ անձանձրոյթ զրուցեցինք իրարու հետ,- կ՚ըսենք, երբ կ՚ուզենք հասկցնել, թէ հաճելի խօսակից մը ունէինք մեր դիմաց:

- Երիտասարդները չուզեցին մասնակցիլ մեր զրոյցին,- կ՚ըսենք՝ դժգոհելով, որ նոր սերունդը չի հետաքրքրուիր մեզ յուզող ազգային հարցերով:

- Խորենացին իր պատմութեան համար օգտուած է բազմաթիւ անգիր զրոյցներէ,- կ՚ըսենք՝ այս անգամ հասկըցնելու համար, թէ մեր Պատմահայրը իր գրքին իբրեւ աղբիւր ծառայեցուցած է բերնէ բերան շրջող խօսքեր, աւանդութիւններ:

- Արդի հայ գրականութեան մասին զրոյց մը սարքուեցաւ ակումբի սրահին մէջ,- կը գրեն թերթերը՝ հաղորդելով, որ մտքերու փոխանակութեամբ հրապարակային քննարկում մը կայացած է այնտեղ:

Ու ի վերջոյ, մեր արեւելահայ եղբայրները կը սիրեն ըսել.

- Ո՛չ զրոյցի տրամադրութիւն մնաց, ո՛չ էլ նիւթ: Բոլորս էլ թափ ենք տուել մեր զրոյցի տոպրակները...

Այսինքն խօսելու կամ զրուցելու բոլոր նիւթերը սպառեր են...

Եթէ բառարան նայինք, պիտի տեսնենք, որ հոն «Զրոյց» արմատէն շինուած քանի մը բարդ կամ ածանցաւոր բառեր ալ տեղ գտած են՝ զրուցասէր, զրուցաբան, զրուցատրութիւն, զրուցակից, զրուցավար, աւանդազրոյց, ճեպազրոյց եւ այլն:

Բայց իմ ունեցած բառարաններուն մէջ չկար «Զրուցագիր» բառը, զոր ես գործածեցի վերը՝ իբրեւ խորագիր: Թէեւ շատերու կողմէ օգտագործուած ու շատոնց շրջանառութեան մէջ դրուած սիրուն բառ մըն է ատիկա:

Այո՛, ինչպէս որ ունինք վիպագիր, պատմուածագիր կամ թատերագիր բառերը, անոնց հետեւողութեամբ ալ անվարան կրնանք գործածել զրուցագիր բառը, «զրոյցներ գրի առնող» իմաստով:

Ու այս բառը պարտաւոր ենք գործածել, գէթ երբ կը խօսինք ֆրանսահայ գրող ու վիպագիր Կարօ Փօլատեանի մասին:

Կարօ (Կարապետ) Փօլատեան՝ հայ գրականութեան համբաւաւոր զրուցագիրը:

Ան 1950-ական թուականներէն սկսեալ սփիւռքահայ գրական շրջանակներէ ներս ուշադրութիւն սկսաւ գրաւել իր ձեռնարկած շահեկան զրոյցներով՝ հայ եւ օտար անուանի դէմքերու հետ: Այդ զրոյցները շա՜տ տարբեր էին մեզի ծանօթ ընթացիկ ու սովորական «հարցազրոյց»-ներէ: Փօլատեան կարծէք կը պեղէր իր խօսակիցին ներսիդին, կը խօսեցնէր զայն մտերմաբար՝ հեշտօրէն երեւան հանելով անոր կենսագրութեան, արուեստին կամ գրական վաստակին թաքուն երեսները...

Կարօ Փօլատեանի այդ հմայիչ զրոյցները մէկտեղուեցան ու հրատարակուեցան հերթաբար, վեց անջատ հատորներով, 1952-1988:

Բայց հիմա տեսնենք, թէ ո՛վ էր մեր գրականութեան եւ մշակոյթին այս մեղուաջան սպասարկուն, որուն մահուան վրայէն շուտով սահած պիտի ըլլայ 30 տարի:

* * *

Փօլատեան կը պատկանի անապատի սերունդին, որ Մեծ եղեռնի սարսափները տեսաւ իր սեփական աչքերով, բայց որ կրցաւ վերապրիլ այդ գեհենէն:

Ծնած էր Մարաշ, 1911-ին, զէյթունցի հօրմէ ու մօրմէ: 4 տարեկան երեխայ մըն էր, երբ ընտանիքին ու իր ամբողջ ցեղին հետ խառնուեցաւ աքսորի կարաւաններուն՝ քշուելու համար դէպի Տէր Զօրի հրակէզ անապատները:

Ի՞նք է, որ կը պատմէ.

- Իբրեւ սնունդ՝ եղէգի կտորներ կը ծամէինք օրն ի բուն, կամ փշոտ տունկերու արմատներ եւ մեր ծարաւը կը յագեցնէինք գետի պղտոր ջուրէն, որ կ՚անցնէր այդ անապատէն քայլամոլոր ու ա՛լ հանդարտած:

...Կ՚երթայինք, անապատէն անցնող ուղտերուն աղբերը կը հաւաքէինք եւ անոնց մէջէն չմարսուած գարիները կը զատէինք: Ամէն մէկս ամբողջ օրուան ընթացքին մէյ մէկ ափ հաւաքած կ՚ըլլայինք եւ իրիկուան ժանգոտ թիթեղի մը վրայ զայն կը խորովէինք: Բոլորակաձեւ շարուած՝ ընթրիքի սեղանին շուրջ, որ միշտ աւազի շերտ մըն էր, կը լափէինք այդ գարին ագահութեամբ, մեծ հրճուանքով («Անապատէն Արարատ», «Անդաստան» հանդէս, Փարիզ, թիւ 15, 1964):

Ան պատում փորձութիւններու մէջէն անցնելէ ետք Փօլատեան ընտանիքին վերապրողները յաջողեցան կրկին Մարաշ վերադառնալ 1919-ին՝ օգտուելով զինադադարէն: Այս տունդարձը, սակայն, շատ կարճ տեւեց: Կիլիկիոյ հոգատար ֆրանսական իշխանութիւնները 1921-22 թուականներուն Անգարայի կեդրոնական իշխանութեան հետ համաձայնաբար հետզհետէ պարպեցին Կիլիկիոյ իրենց դիրքերն ու Հաճընէն մինչեւ Մարաշ, Այնթապէն մինչեւ Ատանա՝ տարածքը ամբողջովին յանձնեցին թուրքերուն: Ուստի, հոն վերադարձած տասնեակ հազարաւոր հայերը, ողբերգական պայմաններու տակ (ու մեծաթիւ զոհեր տալէ ետք), երկրո՛րդ անգամ ըլլալով վերստին ձեռք առին գաղթականի ցուպը: Ու այս անգամ՝ անվերադարձ:

Շատերու նման, Փօլատեաններն ալ հաստատուեցան Հալէպ: Այստեղ պատանի Կարոն աշակերտեց Հայկազեան վարժարանին (1921-25), շրջանաւարտ եղաւ հոնկէ, յետոյ ալ իր երկրորդական ուսումը շարունակեց Ֆրանչիսկեաններու քոլեճը:

Դեռ հազիւ 18 տարեկան էր, երբ վարժուհի իր մօր ուղեկցութեամբ մեկնեցաւ Եթովպիա (Ափրիկէ)՝ պաշտօնավարելու համար մայրաքաղաք Ատիս Ապեպայի հայոց Ազգ. Գէորգոֆ վարժարանին մէջ: Երկու տարի անց՝ 1931-ին, Կ. Փօլատեան վերջնականապէս կայք հաստատեց Միջերկրականի ափը՝ Մարսէյ (Ֆրանսա), ուր նախ կատարելագործեց իր ուսումը (երկրաչափական բարձրագոյն վրժ.), այնուհետեւ ալ խանդավառ թափով նուիրուեցաւ մշակութային ու գրական աշխատանքներու՝ դառնալով շատ սիրուած ու մտերիմ դէմք մը գաղութին մէջ, անոր լծակներէն ու շարժիչներէն մին:

35 տարեկան էր, երբ Փարիզի մէջ 1946-ին հրատարակուեցաւ իր առաջին վէպը՝ «Արեւելքի տղաքը»: Երեք տարի անց՝ 1949-ին, հրապարակ իջաւ երկրորդ վէպը՝ «Կը հրաժարիմ հայութենէ»-ն (երկուքն ալ վերատպուած են Պէյրութ, 1978): Իսկ 1958-ին Փօլատեան լոյսին բերաւ իր երրորդ վէպը՝ «Արծիւները անապատին մէջ», միշտ Փարիզի մէջ:

Առաջին երկու գործերով Փօլատեան կը քալէր ֆրանսահայ իր երէց գրչեղբայրներուն (Շահնուր, Շուշանեան, Հրաչ Զարդարեան, Որբունի) դասական ուղիէն. այսինքն սեւեռումի կ՚ենթարկէր Եղեռնէն ճողոպրած ու Ֆրանսա ինկած հայ երիտասարդներու կամ ուսանողներու բարոյական ընկրկումները, հոգեկան այլասերումը, նոր միջավայրին մէջ՝ իրենց հայկական ինքնութենէն հեռացումը, ուծացումը, երբեմն նաեւ՝ իրենց ազգը ուրանալու անկարողութիւնը: Իսկ երրորդ վէպը ունէր տարբեր նկարագիր ու մթնոլորտ: Անիկա 1915-ի Մեծ եղեռնի անցքերուն վիպականացած մանրանկարն էր, աքսորի ու մահուան կարաւաններուն արիւնոտ պատմութիւնը:

1963-71 Կ. Փօլատեան դա՛րձեալ գտնուեցաւ Եթովպիա, երկրորդ շրջանի մը համար, իբրեւ տնօրէն Ազգ. Գէորգոֆ վարժարանին: 1200 հոգինոց փոքրաթիւ, բայց տնտեսապէս ուժեղ գաղութ մը ունէինք հոն այդ տարիներուն, ու դպրոցին աշակերտութիւնն ալ կը հաշուէր 150 երեխայ: Ժամանակաշրջան մըն էր ատիկա, երբ քրիստոնեայ Եթովպիոյ գահին բազմած էր ժողովրդանուէր ու բոլորէն սիրուած, ազնիւ վեհապետ մը՝ Հայլէ Սելասիէ կայսրը:

Կ. Փօլատեան Պէյրութի «Սփիւռք» շաբաթաթերթին էջերէն (խմբագրապետ Սիմոն Սիմոնեանի հետ կատարուած զրոյցի մը ընթացքին, յուլիս, 1968) հիացումով կը խօսէր Հայլէ Սելասիէ կայսեր հայասիրական կեցուածքներուն մասին, կը պատմէր, թէ ինչպէս ան իր պալատին մէջ կ՚ընդունէր եթովպահայ դպրոցական փոքրիկները, անոնց հետ իր Ս. Ծնունդը կը տօնէր, ոտքի կ՚ելլէր իր ոսկեքանդակ գահէն եւ յարգալիր կը թօթուէր թէ՛ հայ փոքրիկներուն ու թէ՛ անոնց տնօրէնին հետ...

Մինչ կը շարունակէր իր կրթական առաքելութիւնը Եթովպիոյ մէջ, Կ. Փօլատեան 60-ական թուականներուն լոյսին բերաւ երկու արձակ ստեղծագործութիւններ եւս. «Լոյսերը» (Փարիզ, 1964) կը պարունակէր փորձագրութիւններ, որոնց մէջ ուշագրաւ էր յատկապէս «Անապատէն Արարատ»-ը: Այլաբանական տպաւորիչ ու հրաշալի պատում մըն էր ասիկա, որով հեղինակը կ՚ուզէր ցոյց տալ հայկական անմեռ հոգիին կենսատու դերը՝ հայ մարդու կերտուածքին մէջ:

Միւսը՝ դա՛րձեալ վէպ մը (հեղինակին չորրորդ ու վերջին վէպը), կը կոչուէր «Կրակէ շապիկը» (Պէյրութ, 1966): Սփիւռքահայու ողբերգական կեանքէն առնուած պատկեր մըն էր այս, լայն կտաւի վրայ բանուած, որ ձեւով մը օրկանական շարունակութիւնը կը նկատուէր «Արծիւները...» վէպին: Այստեղ երեւան կը հանուէր սերունդներու դիմափոխութիւնը, երէցներու եւ կրտսերներու միջեւ յաւիտենական բախումը, աշխարհահայեացքի խրամատը, հայ ըլլալու դժբախտութիւնը՝ նորերուն համար, եւ հայ ըլլալու երանութիւնը՝ հիներուն համար... Նորերը կ՚ուզեն իրենց վրայէն նետել «կրակէ շապիկը», որ հայկականութիւնն է, ազգային ինքնութիւնը:

Ի դէպ, աւելորդ պիտի չըլլար նշել, որ Փօլատեանի վէպերը մի՛շտ ալ կ՚աւարտին յաղթական ելքով մը՝ լաւատեսութիւն ներշնչելով ընթերցողին: Իր հայ հերոսները, ազգապահպանման իրենց երկարատեւ ճամբուն վրայ, հազար տեսակ «մազէ կամուրջ»-ներէ անցնելէ ետք, կը վերապրին, կը վերադառնան իրենց ազգային ակունքին, հաւատարիմ կը մնան ցեղին ձայնին ու արիւնին:

Կ. Փօլատեան սիրելի ներկայութիւն մը մնաց միշտ հայ մամուլին մէջ եւս: Աշխատակցեցաւ Փարիզի «Յառաջ» օրաթերթին ու Բիւզանդ Թօփալեանի «Անդաստան» հանդէսին (որուն գրեթէ բոլոր թիւերուն մէջ ներկայ է իր ստորագրութիւնը), Գահիրէի «Յուսաբեր»-ին, Պէյրութի «Ազդակ»-ին, «Բագին» ամսագիրին եւ «Սփիւռք»-ին:

Կատարեց նաեւ հայերէնէ-ֆրանսերէն բազմաթիւ գրական թարգմանութիւններ ալ (Չարենց, Վարուժան, Խորենացի, Նարեկացի եւ այլն), գործակցաբար ֆրանսացի բանաստեղծ ու արուեստագէտ Լիւք-Անտրէ Մարսելի, զոր ի՛նք յայտնաբերեց ու կապեց հայութեան:

Մարսէյի հայութիւնը իր երախտագիտութիւնը յայտնեց իր այս նուիրեալ զաւակին, 20 մայիս 1979-ին, Հայ մշակոյթի տան մէջ սարքուած յոբելենական հանդէսով մը՝ տօնելով անոր գրական գործունէութեան 40-ամեակը: Այդ օր, Կ. Փօլատեան իր ելոյթին մէջ հարց կու տար.

- Արդեօք մեր մշակոյթը, մեր լեզուն ու գրականութիւնը աւելի մեծ չե՞ն, քան՝ մեր ժողովուրդը: Անո՞նք միայն կ՚արժեւորեն մեր կեանքը: Միւս մարզերուն մէջ մեծերու պալատին միայն դռնապան կրնանք ըլլալ, բայց երբ հագնինք մեր մշակոյթի ծիրանի պատմուճանը, կրնանք այդ պալատին սանդուխներէն վեր բարձրանալ, նստիլ բոլոր միւս մեծերու սեղանին եւ խօսիլ անոնց հետ հաւասարէ հաւասար:

Կարօ Փօլատեան՝ մեղմ նկարագրի տէր, հեզահամբոյր ու ծանրախոհ այս մտաւորականը, իր մահկանացուն կը կնքէր 21 մայիս 1986-ին, Մարսէյի իր բնակարանը: Յուղարկաւորութիւնը կը կատարուէր Պոմոնի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցիին մէջ, ուր դամբանականներ կ՚արտասանէին Յակոբ եպս. Վարդանեան եւ Կարօ Յովսէփեան:

Այս առթիւ «Յառաջ» օրաթերթը իր մահագրականին մէջ նկատել կու տար, որ հանգուցեալը կը սիրէր երկու Շաւարշներուն (Միսաքեան եւ Նարդունի) տեւաբար կրկնել, թէ ինք «հայ գրականութեան ժամկոչներէն մէկն է միայն»: Ու թերթը կ՚աւելցնէր.

- Երանի թէ սփիւռքի մեր գրականութիւնը նման շատ «ժամկոչ»-ներ ունենար, ու մենք այսօր մեր սիրելի Փօլատեանին կորուստով՝ միայն ներկայութենէ մը զրկուելու տխրութիւնն ապրէինք եւ չունենայինք միաժամանակ այն վախը, թէ վաղը մեզ տաճար կանչող «ժամկոչ»-ներն ալ պիտի պակսին...

ԼԵՒՈՆ ՇԱՌՈՅԵԱՆ

Հալէպ

(Շար. 1)

ԲԱՆԱԿԸ ՁԻՆՈՒՈՐԱԿԱՆ ՈՐԱԿԱԿԱՆ . . .

Շարունակուած Ա. էջէն

Զինեալ բախումներուն ընթացքին բանակը կրցաւ լուրջ վնասներ հասցնել ահաբեկիչներուն շարքերուն մէջ:

Բանակին ռմբակոծումի գործողութիւնը, որ գործադրուեցաւ անկարգելաւորներու ջոկատին կողմէ, կոչուեցաւ «Ձեռքի հատում» գործողութիւնը: Անկարգելաւորներու զօրամաս մը ուղղուեցաւ Ռաս Պաալպեքի մէկ բարձունքը (ծանօթ՝ իբրեւ թիւ 64 բարձունք), որ ռազմավարական կեդրոն մըն է եւ ՏԱՀԵԾ-ի տարբեր դիրքեր իրարու կապող «հրապարակ» մը:

Բանակը սպաննեց այդ բարձունքին վրայ գտնուող բոլոր ահաբեկիչները եւ քանդեց անոնց զինուորական կեդրոնները:

Գործողութեան ընթացքին նահատակուեցաւ աքքարցի բանակային Մոհամմետ Հուսամ Սըպլըսպին, ծնեալ՝ 1993-ին, Պըպնին - Աքքար:

Բանակը գուժեց Սըպլըսպիի նահատակութիւնը:

Նահատակ զինուորին յուղարկաւորութեան ընթացքին բանակի հրամանատար զօր. Ժան Քահուաժիի ներկայացուցիչ գնդապետ-զօրավար Ֆաուզի Խուրի յայտնեց, որ երէկ առաւօտեան կանուխ ժամերուն բանակին գործադրած որակական գործողութիւնը անգամ մը եւս փաստեց բանակին կարողութիւնը՝ երկիրը ահաբեկչութենէն եւ վտանգներէն պահպանելու առումով:

Խուրի ընդգծեց, որ ահաբեկչական բջիջներուն դէմ պայքարը պիտի շարունակուի եւ բանակը անխնայ պիտի հարուածէ զանոնք՝ ամէն տեղ, ամէն վայրկեան եւ ամէն տեսակի պայմաններուն մէջ:

«Բանակը երբեք պիտի չսակարկէ երկիրը պաշտպանելու իր իրաւունքը», ըսաւ Խուրի:

Միւս կողմէ, Քահուաժի անդրադառնալով բանակին գործադրած որակական այս գործողութեան հաստատեց, որ երէկուան գործողութիւնը, պատգամ է, թէ բանակը կամք եւ որոշում ունի՝ թշնամին տապալելու: «Մենք պիտի յաղթենք ահաբեկչութեան եւ պիտի արգիլենք, որ ան իր նպատակները գործադրէ՝ քանդելով Լիբանանը եւ հաստատելով իր էմիրութիւնն ու տարածելով քաոսն ու սադրանքները», ըսաւ ան:

Զօր. Քահուաժի շեշտեց, որ իրենք արթուն կը հսկեն երկրին ապահովութեան՝ ընդգծելով, որ բանակը աւելի քան երբեք հզօր է եւ ապացուցած, որ ինք ատակ է ահաբեկչութեան դէմ կռուելու:

«Պիտի չարտօնենք, որ ահաբեկչութիւնը լիբանանեան ներքին միասնականութեան, ինչպէս նաեւ ապահովական կայունութեան սպառնայ», ըսաւ ան:

Բանակի հրամանատարը հաստատեց, որ իրենք պիտի հալածեն ու հետապնդեն ահաբեկիչները, ուր որ ալ ըլլան անոնք:

«Բանակը պիտի չարտօնէ, որ երկրին ազգային միասնականութիւնն ու համերաշխութիւնը վնասուի», ընդգծեց ան:

ՎԱՐՁՈՒ ԽԱՆՈՒԹ

Պուրճ Համուտ, Արաքս թաղի մուտքին, 12 քառ. մեթր: Դիմել՝ հեռ. 03-586107:

ՎԱՐՁՈՒ ՅԱՐԿԱԲԱԺԻՆ

Անթիլիաս, Մզհեր, «Աղբալեան» կեդրոնին դիմաց, 140 քառ. մեթր, Ա. յարկ, 3 ննջասենեակ, հիւրասրահ, ճաշասրահ, գետնայարկ մթերանոց + կառատուն, ամսական 800$:

Դիմել՝ հեռ. 71-021495:

ԿԵՍԱՐԻՈՅ ԲԱՐԵՍԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐՈՒԹԵԱՆ 90-ԱՄԵԱԿԻՆ ԱՌԻԹՈՎ
(1926-2016)

ՃԱՇԿԵՐՈՅԹ-ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍ

Նախագահութեամբ՝
ՏԷՐ ԵՒ ՏԻԿԻՆ ՆԱԶԱՐԷԹ ԱՅԱՆԵԱՆԻ

Մասնակցութեամբ՝ սիրուած երգիչներ
ՀՐԱՉ ԿԱՅԾԱԿԵԱՆԻ եւ ՇԱՔԷ ՊԱՂՏԱՍԱՐԵԱՆԻ

Ընկերակցութեամբ՝ **ՍԵՂՕ ՊԱՂՏԱՍԱՐԵԱՆԻ**

Տեղի կ՚ունենայ շաբաթ, 26 մարտ 2016-ին, երեկոյեան ժամը 9:00-էն սկսեալ, «Լը Ռոյալ» պանդոկի «Ազուրէա» սրահին մէջ:

●Տոմսերը ապահովելու համար դիմել հեռ. 03/627728, 01/264750:

ՀԱՅԿԱԶԵԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ

ՈՒՍԱՆՈՂԱԿԱՆ ՀՐԱՊԱՐԱԿԱՅԻՆ
ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ

Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետութեան վարչապետ
ՏԻԱՐ ԱՐԱ ՅԱՐՈՒԹԻՒՆԵԱՆԻ ՀԵՏ

Երկուշաբթի, 14 մարտ 2016-ին, կէսօրուան ժամը 12:00-ին, Հայկազեան համալսարանին մէջ:

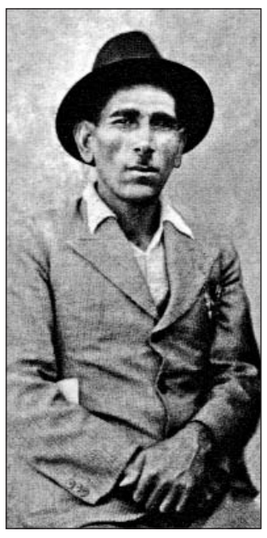

Կազմակերպութեամբ՝
ՀՅԴ ՌՈՍՏՈՄ ԿՈՄԻՏԷՈՒԹԵԱՆ

ՇՆՈՐՀԱՀԱՆԴԷՍ

Նուիրուած՝
ՀԱՄԱՁԱՅՊ ՏԷՐ ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆԻ
«ԱՊՐԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ» ԳԻՐՔԻՆ

Սրտի խօսք՝
ԳԵՐՇ. Տ. ԳԵՂԱՄ ԱՐՔ. ԽԱՉԵՐԵԱՆ

Գիրքը կը ներկայացնէ՝
ԿԱՐՕ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍԵԱՆ

Ուրբաթ, 11 մարտ 2016-ին, երեկոյեան ժամը 8:00-ին
Հայաշէնի ժողովրդային տան
«Սեդրակ Աճեմեան» սրահին մէջ:

ՀՐԱՒԷՐ

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆԻ «ԿՈՄԻՏԱՍ» ՄԱՍՆԱՃԻՒՂ - ՊԷՅՐՈՒԹ

ԸՆԹՐԻՔԻ ԵՐԵԿՈՅ

(ՊԱՀՔԻ ՃԱՇԵՐ)

Երեկոն կը խանդավառէ՝

ՆԺԴԵՀ ՊՈՏՐՈՒՄԵԱՆ

Տեղի կ՚ունենայ ուրբաթ, 11 մարտ 2016-ին, երեկոյեան ժամը 8:30-էն սկսեալ, Համազգայինի «Ն. Փալանճեան» կեդրոնի ակումբին մէջ, Զոքաք էլ Պլաթ:

ՀՍԿՈՒՄԻ ԱՐԱՐՈՂՈՒԹԻՒՆԸ Ս. ՆՇԱՆ ՄԱՅՐ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ՄԷՋ

Ուրախութեամբ կը յայտնենք, թէ ուրբաթ, 11 մարտ 2016-ին, երեկոյեան ժամը 6:00-ին, Ս. Նշան Մայր եկեղեցւոյ մէջ Հսկումի արարողութիւնը պիտի կատարէ եւ քարոզէ՝

ՀՈԳՇ. Տ. ՊՍԱԿ ԱԲՂՅ. ԹԷՓԻՐՃԵԱՆ

Սիրով կը հրաւիրենք մեր հաւատացեալ ժողովուրդը՝ ներկայ գտնելու Հսկումի արարողութեան եւ լսելու հայր սուրբին պատգամը:

ԹԱՂԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ
Ս. ՆՇԱՆ ՄԱՅՐ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ

Կ'ՈՒԶՈՒԻ

Հաստատութիւն մը կարիքը ունի պաշտօնեայի
BA Business Administration վկայեալ:
Հետաքրքրուողներէն կը խնդրուի CV-ին ուղարկել
recruitment.new@gmail.com հասցէին:

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

ԳԼԵՄԱՆԹԻՆ ԳԱԼԱՅՃԵԱՆի մահուան քառասունքին առիթով հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի կիրակի, 13 մարտ 2016-ին, Նորաշէնի Ս. Վարդանանց եկեղեցւոյ մէջ, յաւարտ Ս. պատարագի, առաւօտեան ժամը 10:00-ին:

ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ՄԱՆՃԵԱՆի մահուան Ա. տարելիցին առիթով հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի կիրակի, 13 մարտ 2016-ին, Այնճարի Ս. Պօղոս եկեղեցւոյ մէջ, յաւարտ Ս. պատարագի:

Ի՞նչ կ'ըսեն ԱՍՏՂԵՐԸ

ԽՈՅ (21 Մարտէն 20 Ապրիլ)
Այսօր ի վիճակի էք խելքով եւ գործով: Յաջողութիւնը ձեր դիմացն է, օգտուեցէք եւ յառաջացէք մեծ ինքնավստահութեամբ:

ՑՈՒԼ (21 Ապրիլէն 21 Մայիս)
Ինքնավստահութիւնը լաւ տրամադրութիւն է, զոր պիտի ունենաք այսօր: Պիտի զգաք, որ թեթեւցած են ձեր հոգերը:

ԵՐԿՈՒՈՐԵԱԿ (22 Մայիսէն 21 Յունիս)
Բարեկամութիւնը պատնէշ մը պիտի ըլլայ չարակամութեան դէմ: Ձեր հարազատներուն հետ միշտ պիտի ունենաք նորութիւններ: Օգտուեցէք:

ԽԵՑԳԵՏԻՆ (22 Յունիսէն 23 Յուլիս)
Աշխատանքի մէջ ձեզմէ միշտ աւելին կը պահանջեն: Առանց դժգոհելու՝ կատարեցէք ձեզմէ պահանջուածը: Օգտուողը դուք կ'ըլլաք: Հանդարտութեամբ մօտեցէք օրուան աշխատանքին:

ԱՌԻԾ (24 Յուլիսէն 23 Օգոստոս)
Հոգեկան տրամադրութիւնը առանձին կ'ապրի անձին ներաշխարհին մէջ: Ասիկա անձնական ճամբորդութիւն մըն է:

ԿՈՅՍ (24 Օգոստոսէն 23 Սեպտեմբեր)
Ոսկեայ առիթ մը պիտի ունենաք ծրագիր մը իրագործելու համար, որ ձեր սրտին կը խօսի: Հետեւեցէք ձեր ներքին ձայնին:

ԿՇԻՌՔ (24 Սեպտեմբերէն 23 Հոկտեմբեր)
Աշխատանքի մէջ պիտի գտնէք իտէալ ձեւը՝ հալեցընելու համար սառոյցը: Այս ձեւով պիտի կարենաք լռութեամբ իրագործել ձեր նպատակը:

ԿԱՐԻՃ (24 Հոկտեմբերէն 23 Նոյեմբեր)
Աշխատանքի մէջ նոր նախաձեռնութիւն մը կատարեցէք: Ոչ ոք պիտի մեղադրէ ձեզ, ընդհակառա՛կը, պիտի արժանանաք գովեստի:

ԱՂԵՂՆԱՒՈՐ (24 Նոյեմբերէն 21 Դեկտեմբեր)
Ձմեռնային մարզանքները ունին իրենց յատուկ կարեւորութիւնը. օգտուեցէք եւ կիրարկեցէք՝ առանց դանդաղելու:

ԱՅԾԵՂՋԻՒՐ (22 Դեկտեմբերէն 20 Յունուար)
Հաշտ ապրեցէք ձեր ընտանեկան կեանքին մէջ. կռուազանութիւնը վնասակար է, հետեւաբար պիտի կարենաք խաղաղութիւն ստեղծել:

ԾՈՎԱՆՈՅՇ (21 Յունուարէն 19 Փետրուար)
Ուշ չէ սորվելու եւ վարժուելու նոր **թեքնոլոժիին**: Պիտի կարենաք յարմարիլ օրուան նորութիւններուն եւ ստեղծագործել դիւրութեամբ:

ՁՈՒԿ (20 Փետրուարէն 20 Մարտ)
Ձեր յառաջդիմութիւնը պիտի ազդէ ձեր շուրջիններուն վրայ, եւ քաջալերանքները պիտի ըլլան ապացոյց մը՝ վստահութեան:

ԺԱՄԱՆՑ

ԽԱՉԲԱՌ

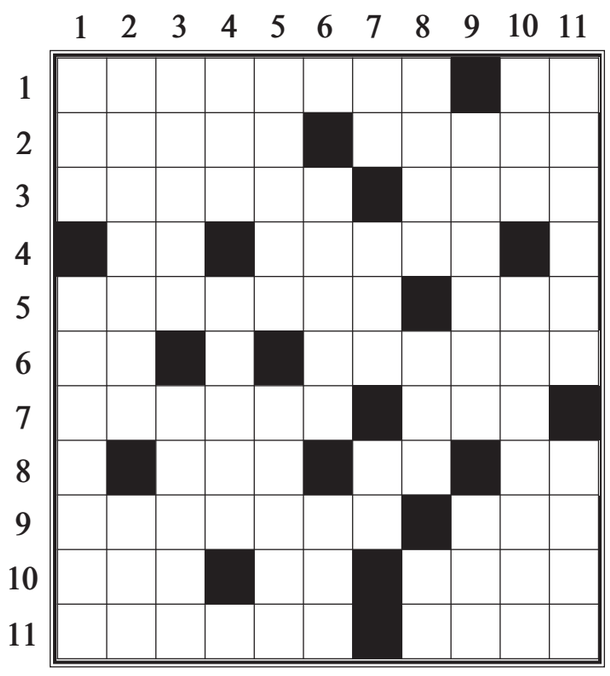

ՀՈՐԻԶՈՆԱԿԱՆ

1. Անգլիոյ նախկին վարչապետներէն - Տեղափոխուած տառեր:
2. Աւետիք Իսահակեանի «Կարօն» - Պակ:
3. Մոլեգին - Իտալական նաւահանգիստ:
4. Պարտիզպանի գործիք - Դիմազուրկ:
5. Եւրոպական երկիր - Հաստատական պատասխան:
6. Անորոշ յօդ - Հայաստանի գետերէն:
7. Հիւթեղ պտուղ - Ոխ, չարութիւն:
8. Մեծ մայր - Դրկից գիրեր - Կրկին:
9. Ինքնագլուխ - 1001 եկեղեցիներու քաղաքը:
10. Առասան - Իրերայաջորդ տառեր - Արեւմտեան զինուորական ուխտ մը:
11. Եւրոպական հանրապետութիւն - Գետաստղ:

ՈՒՂՂԱՀԱՅԵԱՑ

1. Չուան - Ըմբռնելի, հասկնալի:
2. Շերլոք Հոլմզի օգնական բժիշկը - Տառի մը անունը:
3. Բազմիլ - Երբեմնի պոլսահայ մեծատուներու տրուած տիտղոս:
4. Իգական օտար անուն - Շնագայլ:
5. Համետ, կուրդին - Անմարդաբնակ:
6. Գետ մը՝ Թիպէթի եւ Հնդկաստանի մէջ - Սպասէ՛:
7. Կենդանական սեռ - 100 տարի - Այբուբենէն:
8. Երկվայրկեան - Գամ - Ձայնանիշ (հակ.):
9. Հասակակից, տարեկից - Հայ գուսան:
10. Հերկ - Ուշանալ, տնտնալ:
11. Նկարչական կարմիր ներկ - Կանգուն երկանաքար:

Պատրաստեց՝ Տ. Մ. ԱՂԱՋԱՐԵԱՆ

ՍՈՒՏՈՔՈՒ

		7		6				
		4			5	1		6
	8			9			3	
2			3	4		7		
5								9
		8			9			4
			7		3			8
6			1				2	
	1							7

Հորիզոնական եւ ուղղահայեաց 9 շարքերով եւ սիւնակներով (9x9) կազմուած գծացանցը բաղկացած է իւրաքանչիւրը 9 քառակուսի հաշուող 9 բաժիններէ (3x3): Բացառումի սկզբունքին կիրառումով իւրաքանչիւր քառակուսիի մէջ թուանշան մը զետեղել՝ այնպէս մը, որ հորիզոնական իւրաքանչիւր շարք, ուղղահայեաց իւրաքանչիւր սիւնակ եւ 9 քառակուսինոց իւրաքանչիւր բաժին ունենայ 1էն 9 թուանշանները՝ իւրաքանչիւր թուանշան միայն մէկ անգամ գործածուելու պայմանով: Այլ խօսքով՝ ո՛չ մէկ պարագայի արտօնուած է թուանշան մը կրկնել միեւնոյն շարքին, սիւնակին եւ բաժինին մէջ: Մկսելու համար՝ կարգ մը թուանշաններ իրենց ճշգրիտ քառակուսիներուն մէջ զետեղուած են:

ՆԱԽՈՐԴ ԺԱՄԱՆՑԻ ԽԱՉԵՐՈՒՆ ԼՈՒԾՈՒՄՆԵՐԸ

ԽԱՉԲԱՌ

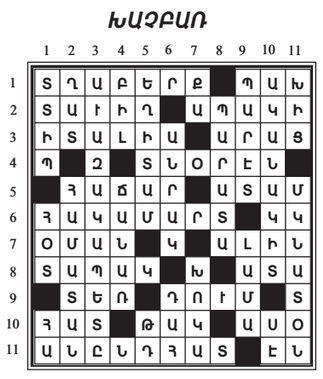

ՍՈՒՏՈՔՈՒ

1	9	5	7	3	6	2	8	4
6	2	7	1	4	8	5	3	9
8	4	3	5	9	2	7	1	6
2	7	4	9	5	3	1	6	8
9	1	8	2	6	7	4	5	3
3	5	6	4	8	1	9	7	3
4	6	1	8	2	5	3	9	7
5	3	9	6	7	4	8	2	1
7	8	2	3	1	9	6	4	5

50 ՏԱՐԻ ԱՌԱՔ

1966 - 2016

11 ՄԱՐՏ

Ի՞ՆՉ ԱՆՈՒՆ ՏԱԼ

Քանի մը տարի առաջ, երբ արտագաղթը դէպի Միացեալ Նահանգներ, Քանատա եւ Աւստրալիա ծաւալուն համեմատութիւններ կը ստանար, այս սիւնակներէն սրտի խոր կսկիծով ու դառնութեամբ կը մատնանշէինք հայութեան ներկայիին ու ապագային սպառնացող վտանգը՝ ազգային աղէտ որակելով զայն:

Դէպի հեռաւոր հորիզոններ գաղթելու, անծանօթ երկիրներու մէջ նոր բոյն շինելու եւ նոր տնտեսութիւն ապահովելու բաղձանք ունեցողները ամէնէն առաջ մեր այն հայրենակիցներն էին, որոնց երկրորդ հայրենիքները վերջին աշխարհամարտէն ետք ինկեր էին պոլշեւիկեան բռնակալութեան տակ:

Պուլկարիոյ եւ Ռումանիոյ մեր երբեմնի բարեկեցիկ ու շէն գաղութները մէկ օրէն միւսը դիմագիծ փոխեցին: Նոր վարչաձեւը, հետեւելով համայնավարական սկզբունքներուն՝ ջնջեց մարդկային տարրական ազատութիւնները այդ երկիրներուն մէջ:

Միւս կողմէ՝ միջազգայնականութեան գաղափարներէն տարուած, օրուան իշխանաւորները սկսան հետապնդել ձուլման քաղաքականութիւն: Փակեցին հայկական դպրոցները՝ ստիպելու համար նոր սերունդի աղջիկներն ու տղաքը, որ տեղական դպրոց յաճախեն:

Նոր իշխանութեան վարիչներուն առաջին գործը եղած էր ձերբակալել հայ յեղափոխական գործիչներն ու մտաւորականները եւ Սիպերիա աքսորել:

Քսան տարի առաջ, երբ Հայաստանի վարիչները արտասահմանէն ներգաղթ կազմակերպեցին, կը սպասուէր, որ Մերձաւոր Արեւելքէն առաջ՝ Պալքաններու մեր հայրենակիցները կազմէին առաջին կարաւանները: Պետական արգելքներ ալ չկային հոն հայրենադարձութեան համար, քանի որ նոյն վարչաձեւին ենթակայ էին Պալքանները եւ Հայաստանը:

Սակայն ներգաղթ չկազմակերպուեցաւ այդ երկիրներուն մէջ, ուր կացութիւնը հետզհետէ աւելի ծանրացաւ: Ամէն մարդ մտածեց օր առաջ օձիքը ազատելով՝ դուրս ելլելու մասին:

Տարիներու ընթացքին արտագաղթը կազմակերպուած ձեւ ստացաւ: ԱՆՉԱՆ նիւթական միջոցներ հայթայթեց Պալքաններէն փախչող մեր հայրենակիցները Լիբանանէն դէպի Ամերիկա եւ Քանատա փոխադրելու համար՝ բնակարան եւ գործ ճարելով անոնց:

Պալքաններէն ետք Եգիպտոսի եւ Սուրիոյ մէջ ալ ստեղծուած նոր պայմանները արտագաղթի մղեցին մեր հայրենակիցներուն մէկ մասը:

Հայաստանի կառավարութիւնը չկրցաւ տէր կանգնիլ գաղթելու տրամադիր հայերուն՝ Պալքաններու եւ Մերձաւոր Արեւելքի մէջ, ուր տակաւին դէպի օտար, հեռաւոր հորիզոններ գաղթելու տրամադրութիւն ունեցողները կարեւոր թիւ մը կը կազմեն:

Հայաստան ներգաղթողները տարեկան հազար հոգին չեն անցնիր, դժբախտաբար:

Մինչ Պալքաններէն ու Մերձաւոր Արեւելքէն դէպի հեռաւոր հորիզոններ կատարուած արտագաղթը ազգային աղէտ կ'որակէինք, ի՞նչ անուն պիտի տանք հիմա Հայաստանէն դէպի արտասահման կատարուած գաղթին, որ օրակարգի հրատապ հարց դարձած է այսօր հայրենիքի եւ սփիւռքի մէջ միանգամայն:

ԼԻԲԱՆԱՆՑԻ ԵՒ ՕՏԱՐ ԵՐԿՐԱՉԱՓՆԵՐՈՒ ԱՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆԸ ԱՅՆՃԱՐԻ ԱՒԵՐԱԿՆԵՐ

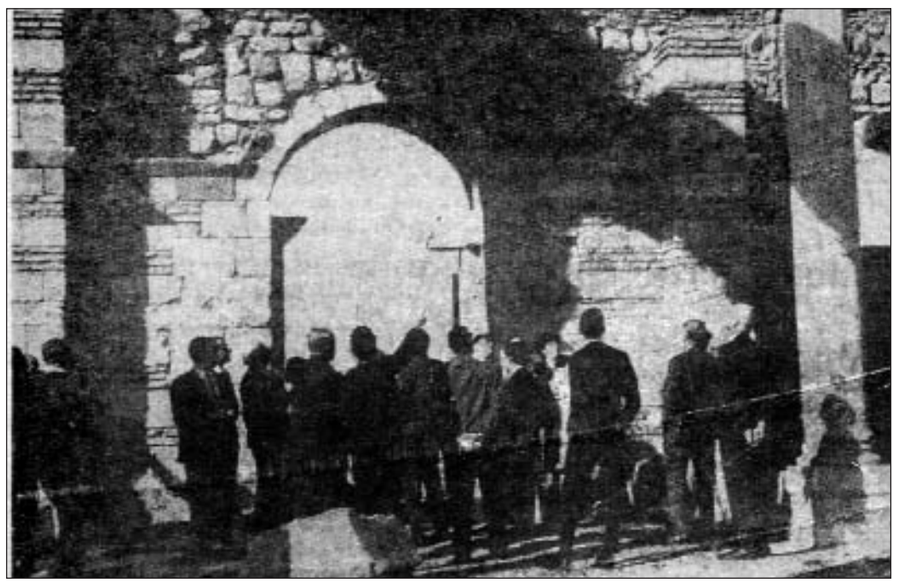

Երկրաչափներու միջազգային միութեան կազմակերպած Արեւելք-Արեւմուտք ասուլիսին մասնակցող լիբանանցի եւ օտար պատուիրակները առջի օր այցելեցին Պէյրութի թանգարան: Օր մը առաջ անոնք այցելեցին Պէյթէտտին, Այնճարի աւերակները եւ Պաալպէք: Վերի նկարը առնուած է Այնճարի մէջ:

«ՎԱՆԱՅ ՁԱՅՆ» «ՎԱՆԱՅ ՁԱՅՆ»

«ՃԻՇԴ ՀՆՉԵՆՔ»

«Վանայ ձայն»-էն ունկնդրեցէք «Ճիշդ հնչենք» յայտագիրը՝ ամէն կիրակի կէսօրէ ետք ժամը 3:30-ին:

Այս շաբթուան մասնակից դպրոցներն են՝

- **Ազգային Լ. եւ Ս. Յակոբեան քոլեճ**
- **Հայ կաթողիկէ Հռիփսիմեանց բարձրագոյն վարժարան**
- **Ազգային Եղիշէ Մանուկեան քոլեճ**
- **Հայ աւետարանական քոլեճ**

Յայտագիրը կը պատրաստէ եւ կը ներկայացնէ **Հուրի Փափազեան-Էմմիեան:**

ԾԱԽՈՒ ՅԱՐԿԱԲԱԺԻՆ

Պէյթ Շաարի շրջան, 3 ննջասենեակ, հիւրասրահ, ճաշասրահ, 3 բաղնիք, Ա. յարկ, գեղատեսիլ դիրք, կառատուն + վերելակ + մթերանոց: Դիմել՝ հեռ. 03-515105:

ՎԱՐՁՈՒ Է

Ճաշարան «Շիֆ», Պուրճ Համուտի մէջ, իր լման պիտոյքներով: Դիմել՝ հեռ. 70-363060:

Կազմակերպութեամբ՝
Համազգայինի Լիբանանի Շրջանային վարչութեան

ԴԱՍԱԿԱՆ ՀԱՄԵՐԳ

Կատարողութեամբ՝

ԱԼԵՔՍԱՆՏՐ ՅԱՐՈՒԹԻՒՆԵԱՆԻ ԱՆՈՒԱՆ ՓԱՅՏԱՓՈՂԱՅԻՆ ԴԱՇՆԱՄՈՒՐԱՅԻՆ ՔԱՌԵԱԿԻՆ

(«Պուսթան» փառատօնին կողմէ հրաւիրուած)

Տեղի կ'ունենայ շաբաթ, 12 մարտ 2016-ին, երեկոյեան ժամը 8:00-ին, «Լեւոն Շանթ» կեդրոնի «Գ. եւ Հ. Արմէնեան» սրահին մէջ:

ՀՐԱՒԷՐ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՖՈՒԹՊՈԼ

ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆԷՆ 12 ՖՈՒԹՊՈԼԻՍՏՆԵՐ ՀՐԱՒԻՐՈՒԵՑԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ՀԱՒԱՔԱԿԱՆ

Ինչպէս ծանօթ է, 25 մարտին Վազգէն Սարգսեանի անուան հանրապետական մարզադաշտին վրայ տեղի պիտի ունենայ Հայաստան - Պիելոռուսիա ֆութպոլի բարեկամական մրցումը:

Նախապատրաստուելու համար այդ մրցումին, Հայաստանի հաւաքականը 21-25 մարտին մարզական հաւաք մը պիտի կատարէ Հայաստանի ֆութպոլի ֆետերասիոնին ֆութպոլի ակադեմիային մէջ:

Հայաստանի ազգային հաւաքականի գլխաւոր մարզիչ Վարուժան Սուքիասեան երէկ հրապարակեց արտասահմանի մէջ հանդէս եկող այն ֆութպոլիստներուն անունները, որոնք պիտի մասնակցին այդ հաւաքին:

Յատկանշական է, որ այդ ցանկէն կը բացակային Մարիթիմոյի միջնապահ Գէորգ Ղազարեան եւ Սոլթ Լէյք Սիթիի յառաջապահ Գուրա Մովսիսեան:

Նշենք, որ Գոռ Մալաքեան, Դաւիթ Արշակեան եւ Գեղամ Ղադիմեան առաջին անգամ ըլլալով կը հրաւիրուին: Իսկ Հայաստանի ախոյեանութեան մէջ հանդէս եկող ֆութպոլիստներուն ցանկը պիտի հրապարակուի աւելի ուշ:

Ստորեւ՝ Վարուժան Սուքիասեանի արտասահմանեան կազմը, որ երէկ հրապարակեց Հայաստանի ֆութպոլի ֆետերասիոնին մամլոյ քարտուղարութիւնը.

Կայել Անտոնեան (Տիժոն, Ֆրանսա), Հրայր Մկոյեան (Իսթիղլալ, Իրան), Յովհաննէս Համբարձումեան (Վարտար, Մակեդոնիա), Հենրիխ Մխիթարեան (Պորուսիա Տորթմունտ, Գերմանիա), Մարքոս Փիցելլի (Ռաատ, Սէուտական Արաբիա), Արազ Օզպիլիս (Ռայօ Վայեքանօ, Սպանիա), Կարլեն Մկրտչեան (Անժի, Ռուսիա), Գոռ Մալաքեան (Սթալ, Ուքրանիա), Էդգար Մանուչարեան (Ուրալ, Ռուսիա), Արթուր Սարգիսով (Վոլգա, Ռուսիա), Դաւիթ Արշակեան (Թրաքայ, Լիթուանիա) եւ Գեղամ Ղադիմեան (Քարփաթի, Ուքրանիա):

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՖՈՒԹՊՈԼ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ 19 ՏԱՐԵԿԱՆԷՆ ՎԱՐ ՀԱՒԱՔԱԿԱՆԸ ԲԱՐԵԿԱՄԱԿԱՆ 2 ՄՐՑՈՒՄ ՊԻՏԻ ԿԱՏԱՐԷ

15 եւ 17 մարտին Հայաստանի 19 տարեկանէն վար ֆութպոլի հաւաքականը բարեկամական 2 մրցում պիտի կատարէ Հայաստանի ֆութպոլի ֆետերասիոնին ֆութպոլի ակադեմիային մէջ՝ երկուքին ալ մրցելով Սերպիոյ իր հասակակիցներուն դէմ:

Նախապատրաստուելով այդ մրցումներուն, հայրենի կազմը 13-17 մարտին ֆութպոլի ակադեմիային մէջ մարզական հաւաք մը պիտի կատարէ, յայտնեց Հայաստանի ֆութպոլի ֆետերասիոնին մամլոյ քարտուղարութիւնը:

Հաւաքականի գլխաւոր մարզիչ Արամ Ոսկանեան այդ հաւաքին հրաւիրեց հետեւեալ 22 ֆութպոլիստները.

ԲԵՐԴԱՊԱՀՆԵՐ.- Վարդան Շահատունի, Սեւակ Ասլանեան (Փիւնիկ) եւ Մարք Գրիգորեան (Տոնաֆելտ, Աւստրիա):

ՑԵՏՍԱՊԱՀՆԵՐ.- Վահէ Մուրատեան (Փիւնիկ), Հայկ Սարգսեան (Բանանց), Իշխան Մանուկեան (Միքա), Արթուր Խաչատրեան, Էդգար Գրիգորեան, Արսէն Սադոյեան (Բանանց) եւ Գրիգորի Էմեքսուզեան (Սթրոկինօ, Ռուսիա):

ՄԻՋՆԱՊԱՀՆԵՐ.- Արթուր Նատիրեան, Յովհաննէս Յարութիւնեան, Սամուէլ Սպերցեան (Փիւնիկ), Նարեկ Աւագեան (Բանանց), Վիգէն Կարապետեան (Փիւնիկ), Արման Խաչատրեան (Բանանց), Արման Մկրտչեան (Ակադեմիա) եւ Հայկ Գալստեան (Պոխում, Գերմանիա):

ՅԱՌԱՋԱՊԱՀՆԵՐ.- Էդգար Մովսիսեան (Բանանց), Էրիկ Պետրոսեան (Փիւնիկ), Դաւիթ Մկրտչեան (Ասան, Նորվեկիա) եւ Դաւիթ Կազարեան (Սարպրուկեն, Գերմանիա):

ԱՐՄԷՆ ՍԱՆԱՄԵԱՆ 2 ԱՄԻՍ ԵՏՔ ՀԵՌԱՑԱՒ ԱԼԱՇԿԵՐՏԷՆ

Ալաշկերտի ֆութպոլի ակումբին մամլոյ քարտուղարութիւնը յայտնեց, որ Արմէն Սանամեան, որ 2 ամիս առաջ նշանակուած էր Ալաշկերտ-2-ի ֆութպոլի գլխաւոր մարզիչ, հեռացաւ կազմէն:

Յայտարարուեցաւ, որ կողմերը երկկողմանի համաձայնութեամբ խզած են պայմանագրութիւնը:

Սանամեանի փոխարէն նոր գլխաւոր մարզիչ նշանակուեցաւ Սերկէյ Էրզրումեան: Իսկ բերդապահներու մարզիչ նշանակուեցաւ Արմէն Բաղումեան:

ԼԻԲԱՆԱՆԵԱՆ ՊԱՍՔԵԹՊՈԼ

ԱՅՍՕՐ ԿԸ ՍԿՍԻ 15-ՐԴ ԴԱՐՁԻ 6-ՐԴ ՀԱՆԳՐՈՒԱՆԸ

Լիբանանի պասքեթպոլի տղոց Ա. դասակարգի ախոյեանութեան 15-րդ եւ դարձի 6-րդ հանգրուանը կը սկսի այսօր՝ Մութթահետ - Ռիատի Պէյրութ բացման մրցումով:

Վաղը ինչպէս նաեւ յաջորդող երկու օրերուն, տեղի կ'ունենայ մէկական մրցում:

Ստորեւ՝ յայտագիրը.

	ԺԱՄ	ԴԱՇՏ
●ՈՒՐԲԱԹ, 11 ՄԱՐՏ		
Մութթահետ - Ռիատի	17:45	Սաֆատի
●ՇԱԲԱԹ, 12 ՄԱՐՏ.		
Շանվիլ - Թատամոն	17:00	Տիք Մըհտի
●ԿԻՐԱԿԻ, 13 ՄԱՐՏ		
ՀՄԸՄ - Սաժես	**17:00**	**Աղբալեան**
●ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ, 14 ՄԱՐՏ.		
Պիպլոս - Հուփս	20:30	Ժըպէյլ

Ստորեւ դասաւորումը՝ 15-րդ հանգրուանին նախօրեակին.

	ՄՐՑ.	ՅԱՂԹ.	ՊԱՐՏ.	ՆՇ.	ՍՏ.	ԿԷՏ
1.- Ռիատի	12	10	2	1019	918	32
2.- ՀՄԸՄ	**13**	**9**	**4**	**1142**	**1121**	**31**
3.- Մութթահետ	13	8	5	1175	1132	29
4.- Հուփս	12	7	5	930	891	26
5.- Պիպլոս	12	6	6	966	995	24
6.- Թատամոն	12	6	6	952	953	24
7.- Սաժես	13	5	8	1068	1129	23
8.- Լուէյզի	13	3	10	954	980	19
9.- Շանվիլ	12	2	10	1027	1114	16

ԿՈՓԱՄԱՐՏ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱԿԱՆ ՀԱՒԱՔԱԿԱՆԸ ԿԸ ՄԱՄՆԱԿՑԻ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՅՈՒՇԱՄՐՑԱՇԱՐՔԻ ՄԸ

11-էն 16 մարտին Անապայի մէջ (Քրասնոտար, Ռուսիա) տեղի կ'ունենայ Նիքոլայ Փաւլիուքովի անուան երիտասարդ կռփամարտիկներու միջազգային յուշամրցաշարքը, որուն իր մասնակցութիւնը կը բերէ նաեւ Հայաստան՝ 8 մարզիկով:

Հայաստանի երիտասարդական հաւաքականի գլխաւոր մարզիչ Վազգէն Բադալեանի եւ մարզիչ Ռուբէն Առաքելեանի գլխաւորութեամբ Անապա կը մեկնին Մնացական Յարութիւնեան (52 քգ), Սամուէլ Սողոմոնեան, Վահէ Բադալեան (56 քգ), Արման Անտոնեան (60 քգ), Կորիւն Աստոյեան (64 քգ), Գուրգէն Մադոյեան (69 քգ), Վան Մելքումեան (75 քգ) եւ Գուրգէն Յովհաննիսեան (գերծանր կշիռք):

Հայաստանի կռփամարտի ֆետերասիոնին մամլոյ քարտուղարութիւնը իր այս լուրը կ'եզրափակէ նշելով, որ այս մրցաշարքին կը մասնակցին շուրջ 20 երկիրներու ներկայացուցիչներ:

ՕՊԱՄԵՅԱՆԿ ՇԱՏ ՀԱՒԱՆԱԲԱՐ ՄԻԱՆԱՅ ՌԷԱԼ ՄԱՏՐԻՏԻ

Պորուսիա Տորթմունտի մաս կազմող կապոնցի յառաջապահ Փիեռ - Էմերիք Օպամեյանկ շատ հաւանաբար «Պուլտըսլիկա»-ի 2015-2016 տարեշրջանին աւարտէն ետք իր կազմը լքելով միանայ Ռէալ Մատրիտի, այս մասին կը յայտնէ «Էքսփրես»:

Անոր այս փոխանցումը կը գնահատուի 100 միլիոն եւրոյով:

Կը կարծուի, որ խումբէն պիտի հեռանան նաեւ գերմանացի միջնապահ Իլկայ Կիւնտողան եւ յետսապահ Մաթց Հումելս:

Նշենք, որ այս տարեշրջանին, Գերմանիոյ ֆութպոլի ախոյեանութեան ծիրին մէջ Օպամեյանկ մասնակցած է 24 մրցումի՝ նշանակելով 22 կոլ եւ կատարելով 4 արդիւնաւէտ կոլի փոխանցում:

«ՆՈՒ ՔԱՄՓ»-Ը ՊԻՏԻ ՎԵՐԱԿԱՌՈՒՑԵՆ ՔԱԹԱԼՈՆԻԱՑԻ ԵՒ ՃԱՓՈՆՑԻ ՃԱՐՏԱՐԱՊԵՏՆԵՐԸ

Պարսելոնա հրապարակեց այն ճատարապետներուն անունները, որոնք պիտի վերակառուցեն քաթալոնիացիներու «**Նու Քամփ**» մարզադաշտը:

Լաւագոյնը ճանչցուեցաւ ճափոնական «Նիքքեն Սեքքէյ» եւ քաթալոնիացի ճարտարապետներ Խուան Փասքալի եւ Ռամոն Աուսիոյի համատեղ գործակցութիւնը:

Այս ընտրութիւնը կատարեցին 9 անձերէ բաղկացած դատակազմի անդամները:

Դատակազմին մէջ ընդգրկուած են Պարսելոնայի 5, քաթալոնական ճարտարապետներու միութեան 3 եւ քաղաքապետարանի 1 ներկայացուցիչ:

Կը ծրագրուի «Նու Քամփ»-ի նստարաններուն թիւը աւելցնել եւ հասցնել մինչեւ 105 հազարի:

Սկզբունքով աշխատանքները պէտք է աւարտին մինչեւ 2021-2022 տարեշրջանին սկիզբը:

«ԵՈՒՐՈՓԱ ԼԻԿ»

ՄԽԻԹԱՐԵԱՆԻ ԿԱԶՄԸ՝ ՅԱՂԹԱԿԱՆ

«Եուրոփա լիկ»-ի ֆութպոլի մրցաշարքի 1-16-րդ հանգրուանի երթի մրցումները տեղի ունեցան երէկ:

Պորուսիա Տորթմունտ, որ իր դաշտին վրայ հիւրընկալեց Թոթենհամը, 3-0 արդիւնքով հանգիստ յաղթանակ մը արձանագրեց:

Հայաստանի ֆութպոլի ազգային հաւաքականի միջնապահ Հենրիխ Մխիթարեան, որ իբրեւ հիմնական մարզիկ դաշտ ներկայացած էր, մասնակցեցաւ ամբողջ մրցումին:

Տորթմունտի կոլերը նշանակեցին Օպամեյանկ (30-րդ) եւ Ռոյս (61-րդ եւ 70-րդ):

Մրցումին ներկայ էր շուրջ 66 հազար հանդիսատես:

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՖՈՒԹՊՈԼ

ԱՅՍՕՐ ՏԵՂԻ Կ'ՈՒՆԵՆԱՆ 4 ՄՐՑՈՒՄՆԵՐ

Այսօր՝ ուրբաթ, 11 մարտին, եւրոպական ֆութպոլի ախոյեանութեան ծիրին մէջ տեղի կ'ունենան 4 ճակատումներ, իւրաքանչիւրը՝ տարբեր երկրի մէջ:

Իտալիոյ ֆութպոլի ախոյեանութեան՝ «Քալչիօ»-ի պարագլուխի դիրքը գրաւող Եուվենթուս, 29-րդ հանգրուանի բացման մրցումին, ժամը 21:45-ին (Պէյրութի ժամանակացոյցով) կը հիւրընկալէ Սասուոլոն (7-րդ):

Սպանիոյ մէջ, «Լա լիկա»-ի 29-րդ հանգրուանի բացման մրցումին, ժամը 21:30-ին, պիտի կատարուի ոչ այդքան հետաքրքրական մրցում մը, որուն ընթացքին Մալակա (12-րդ) պիտի հիւրընկալէ Սփորթինկ Խիխոնը (19-րդ):

Հերթա Պերլին - Շալքէ բացման մրցումով, այսօր ժամը 21:30-ին տեղի կ'ունենայ Հերթա Պերլին (3-րդ) - Շալքէ (4-րդ) «Պունտըսլիկա»-ի 26-րդ հանգրուանի հետաքրքրական ճակատումը:

Վերջապէս, այսօրուան 4-րդ եւ վերջին մրցումին, Ֆրանսայի ֆութպոլի ախոյեանութեան 30-րդ հանգրուանին շրջանակներուն մէջ, ժամը 21:30-ին Մոնաքօ (2-րդ) կը հիւրընկալէ Ռեմը (16-րդ):

ԿՈՒԱՆԿԺՈՒ՝ ԱՇԽԱՐՀԻ ԱՄԷՆԷՆ ՀԱՐՈՒՍՏ ՖՈՒԹՊՈԼԻ ԱԿՈՒՄԲԸ

Չինական Կուանկժու Էվերկրանտ շրջանցեց Ռէալ Մատրիտը եւ դարձաւ աշխարհի ամէնէն հարուստ ֆութպոլի ակումբը:

Նախանցեալ օր Կուանկժու վաճառքի հանեց իր բաժնետոմսերը, որոնք կը կազմեն 3,35 միլիառ ամերիկեան տոլար, կը յայտնէ chinaview.cn-ն:

Ըստ «Ֆորպզ»-ի վարկանիշին, 2015-ին աշխարհի ամէնէն հարուստ ակումբը Ռէալ Մատրիտն էր, որուն արժէքը կը կազմէր 3,26 միլիառ ամերիկեան տոլար:

«ՉԵՄՓԻԸՆԶ ԼԻԿ»

ԶԵՆԻԹ Ս. ՓԵԹԵՐՍՊՈՒՐԿ 25 ՄԻԼԻՈՆ ԵՒՐՈ ՇԱՀԵՑԱՒ ԻՐ ԿԱՏԱՐԱԾ ԵԼՈՅԹՆԵՐՈՒՆ ՀԱՄԱՐ»

Ռուսական Զենիթ Ս. Փեթերսպուրկ ֆութպոլի խումբը «Չեմփիընզ լիկ»-ի ֆութպոլի մրցաշարքին իր կատարած ելոյթներուն համար շահեցաւ 25 միլիոն եւրո, կը յայտնէ «Թոթըլ Սփորթեք»-ը:

12 միլիոն եւրո կը ստանայ այն խումբը, որ կը շրջանցէ խմբակներու դրութեամբ տեղի ունեցած մրցումները:

Անիկա յաւելեալ 7,5 միլիոն եւրո ստացաւ այդ խմբակներու դրութեամբ մրցումներուն իր արձանագրած 5 յաղթանակներուն համար:

1-16-րդ հանգրուան հասնելուն համար անիկա ստացաւ 5,5 միլիոն եւրո:

Յաջորդ հանգրուան հասնելու պարագային անիկա պիտի ստանար նաեւ 6 միլիոն եւրո:

Կ'ՈՒԶՈՒԻ

Ոսկերչական հաստատութիւն մը՝ Պուրճ Համուտի մէջ, կարիքը ունի վարպետ եւ սկսնակ ոսկերիչ (սետեքեր) գործաւորներու:

Դիմել՝ հեռ. 01-262118:

«ԳԱՂԹԱԿԱՆՆԵՐՈՒ ՎԵՐԸՆԴՈՒՆՈՒՄԸ ՊԻՏԻ ՉՆԵՐԱՌԷ ՅՈՒՆԱԿԱՆ ԿՂԶԻՆԵՐՈՒՆ ՎՐԱՅ ԳՏՆՈՒՈՂՆԵՐԸ»

Կ'ԸՍԷ ՊՈՉՔԸՐ

Թուրքիոյ Եւրոպական Միութեան հարցերու նախարար Վոլքան Պոզքըր նշեց, որ իր երկրին կողմէ Եւրոպական Միութեան գաղթականներու վերընդունման վերաբերեալ ներկայացուած առաջարկը չի ներառեր ներկայիս յունական կղզիներուն վրայ գտնուող գաղթականները:

Վոլքան Պոզքըր

«Համաձայնութեան գործադրութեան սկսելու թուականը պիտի ճշդուի ներկայիս յունական կղզիներուն վրայ գտնուող գաղթականներուն մեկնումէն ետք», ըսաւ Պոզքըր՝ նշելով. «Թուրքիա վերադարձուելիք գաղթականներուն թիւը, եթէ համաձայնութիւնը ընդունուի, միլիոնաւոր կամ նոյնիսկ հարիւր հազարաւոր պիտի չըլլայ, այլ՝ հազարաւոր եւ կրնայ հասնիլ 10 հազարի»:

Ան յայտնեց, որ Եւրոպական Միութիւնը Թուրքիոյ ընդունելիք գաղթականներու ընտրութիւնը պիտի կատարէ գաղթականներու հարցերու բարձրագոյն յանձնակատարութեան ծիրին մէջ եւ ընտրութիւնը երկիրներու պիտի չձգուի, «որպէսզի ընտրութիւնը չկատարուի «պիտի ընտրեմ 10 ճարտարապետ եւ 7 բժիշկ, որովհետեւ այդ արհեստները ինծի օգտակար են» հիման վրայ»:

Ինչ կը վերաբերի Եւրոպական Միութեան կողմէ Թուրքիոյ մէջ սուրիացիներուն յատկացուած 3 միլիառ եւրոյի գումարը ծախսելու ձեւին, Պոզքըր այն կարծիքը յայտնեց, որ ատիկա հարց մը պիտի չըլլայ: Ան նշեց, որ ներկայիս շարք մը ձեւեր կը քննարկուին՝ գումարը ամբողջութեամբ ուղարկել Թուրքիա եւ գումարը ծախսել Եւրոպական Միութեան մնայուն ներկայացուցչութեան հսկողութեան տակ կամ ալ գումարը ուղարկել եւ օգտագործել Միջազգային դրամատան միջոցով:

«ԸՆՏՐՈՂՆԵՐՈՒ ՅՈՒՅԱԿՆԵՐՈՒ ...»

Շարունակուած Ա. էջէն

Լրագրողները հարցուցած են, որ նախագիծին մէջ կա՞ն մտահոգիչ դրոյթներ, Վարդանեան պատասխանած է, որ նախնական քննարկումներուն ընթացքին Դաշնակցութիւնը արտայայտած է թէ՛ իր մօտեցումները եւ թէ՛ առաջարկները:

«Բազմաթիւ հարցեր կան, որոնք մեր առաջարկներով արդէն իսկ տեղ գտած են նախագիծին մէջ: Բայց աշխատանքը տակաւին աւարտած չէ: Ազգային ժողովին մէջ քննարկումներու եւ լսումներու ժամանակ մենք կը շարունակենք աշխատիլ ընտրական օրէնքին վրայ: Մեր նպատակն է իսկապէս ունենալ այնպիսի ընտրական գործիքակազմեր, որոնք էապէս կը մեծցնեն վստահութիւնը ընտրական հոլովոյթներուն նկատմամբ: Այդտեղ բազմաթիւ խնդիրներ կան, նոյն՝ ընտրողներու ցուցակներու հրապարակումը, որ տարիներ շարունակ եղած է մեր պահանջը, եւ մենք դիմած ենք նաեւ Սահմանադրական դատարան: Բայց այսօր ունինք փաստ՝ Սահմանադրական դատարանի որոշումը, որ ինչ որ առումով խոչընդոտ է: Այսուհանդերձ, ես վստահ եմ, որ Վենետիկի յանձնաժողովը, որ տարիներ շարունակ դէմ էր այդ ցուցակներու հրապարակման, անգամ մը եւս այդ հարցը կը քննարկէ», ըսած է Աղուան Վարդանեան:

Անոր համաձայն, պէտք է խնդիրները բաժնել իրարմէ, որովհետեւ ցանկերու հրապարակումը միակ բալասանը չէ, բայց կարիք կայ վստահութիւնը աւելցնելու, ինչ որ կարելի կը դառնայ մատչելիութեան համար գործիքակազմեր ձեւաւորելով, որպէսզի քաղաքացիները վստահ ըլլան, որ կրկնաքուէարկութիւններ պիտի չըլլան, Հայաստանէն բացակայողներուն փոխարէն կարելի պիտի չըլլայ քուէարկել, Հայաստան գտնուող, բայց քուէարկութեան չմասնակցող քաղաքացիներուն փոխարէն կարելի պիտի չըլլայ քուէարկել: «Եթէ այդ խնդիրները կարելի ըլլայ լուծել, բնականաբար, վստահութիւնը կը մեծնայ», հաստատած է Վարդանեան:

Աղուան Վարդանեան նշած է, որ, թէեւ դժուար պիտի ըլլայ, բայց պէտք է կարենալ Հայաստանի բոլոր քաղաքացիներուն համար ապահովել ինքնութիւնը հաստատող մէկ միասնական փաստաթուղթ:

ՀԲԸՄ-ՀԵԸ «ԽՕՍՆԱԿ» ՊԱՇՏՕՆԱԹԵՐԹ

ՀԱՅ ԺՈՂՈՎՈՒՐԴԻՆ ԱՌՋԵՒ ԾԱՌԱՅԱԾ ՄԱՐՏԱՀՐԱՒԷՐՆԵՐ

Կը բանախօսէ

ՅԱԿՈԲ ԲԱԳՐԱՏՈՒՆԻ

Պետական երեսփոխան

Տեղի կ'ունենայ ուրբաթ, 18 մարտ 2016-ին, երեկոյեան ժամը 8:00-ին, ՀԲԸՄ-ՀԵԸ-ի «Ահրամճեան» կեդրոնին մէջ:

- Գեղարուեստական յայտագիր
- ՀԻՒՐԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ

ՀՐԱՒԷՐ

ՊՈԼՍՈՅ ՄԷՋ ԳԱՂՏՆԻ ՓԱՍՏԱԹՈՒՂԹ ՄԸ ԲԱՑԱՅԱՅՏՈՒԱԾ Է ՏԻՆՔԸ ԴԵՌ 1990-ԱԿԱՆՆԵՐԷՆ ՀԵՏԱՊՆԴԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Պոլսահայ լրագրող Հրանդ Տինքի սպանութեան գործով դատավարութեան թղթածրարին մէջ մտած փաստաթուղթերը հետաքրքրական մանրամասնութիւններ կը բացայայտեն իրականացուած ոճիրի կողքին պետութեան, մասնաւորապէս ոստիկանութեան եւ հետախուզութեան գործողութիւններուն վերաբերեալ: Գործի քննութեան ծիրին մէջ յայտնաբերուած է փաստաթուղթ մը, որով պարզուած է, թէ ինչո՛ւ Տինքին երկար տարիներ անձնագիր չէ տրամադրուած: Այս մասին կը հաղորդէ «Ակօս» պարբերականը:

«Ակօս»-ի հիմնադիր Հրանդ Տինք շատ երկար տարիներ անցագիր չէր ունեցած: Իր դիմումները մերժուած էին շուրջ 25 տարի: 1997 թուականին պատկանող եւ «գաղտնի» նշանակուած այդ փաստաթուղթին մէջ բացի Հրանդ Տինքէն, մեկնաբանութիւն կար նաեւ այդ ժամանակ պատրիարքական փոխանորդ Մեսրոպ արք. Մութաֆեանի հասցէին: «Ֆրադ Տինք անուն անձը մեր կողմէ կը հետապնդուի իր հայանպաստ գործունէութեան պատճառով: Հայերու կողմէ հրատարակուած «Ակօս» թերթի խմբագիրն է եւ սերտ յարաբերութիւն ունի հայկական ազգայնական հակումներով ծանօթ պատրիարքարանի փոխանորդ Մեսրոպ արքեպիսկոպոս Մութաֆեանի հետ»:

Միւս կողմէ, դարձեալ փաստաթուղթերով յայտնի կը դառնայ, թէ պետութիւնը հետաքրքրուած է Տինքի ոճրագործ Օկիւն Սամասթի եւ ոճիրի պատուիրատու Եասին Հայալի ազգային պատկանելիութեամբ: Անվտանգութեան ընդհանուր տնօրէնութեան Լրաքաղութեան բաժանմունքին կողմէ ուղարկուած բացատրութեան մէջ յստակօրէն կը նշուի, թէ Կիւմիւշհանէ քաղաքի Տեմիրէօրեն գիւղի բնակիչ արձանագրուած Պահատտին-Հուրիի որդի 1981-ին Տրապիզոն ծնած Եասին Հայալի արձանագրութիւնը հետախուզուած է մինչեւ 1904 թուական եւ տեսնուած է, թէ ընտանիքի անդամներուն մէջ կրօնափոխութիւն կամ ոչ իսլամ պատկանելիութիւն մը գոյութիւն չունի: Նմանապէս Տրապիզոնի Տիւզքէօյ գաւառի Չալքէօյ գիւղի տոմարին արձանագրուած Ահմետ-Նավվայի որդի 1990-ին Սկիւտար ծնած Օկիւն Սամասթի արձանագրութիւնը հետախուզուած է մինչեւ 1899 թուական եւ տեսնուած է, թէ ընտանիքի անդամներուն մէջ կրօնափոխութիւն կամ ոչ իսլամ պատկանելիութիւն մը գոյութիւն չունի:

ԽԱՄԵՆԷԻ ՓՈՐՁԱԳԷՏՆԵՐՈՒ ԽՈՐՀՈՒՐԴԷՆ ԿԸ ԽՆԴՐԷ ԶԻՆՔ ՓՈԽԱՐԻՆՈՂ ՄԸ ԸՆՏՐԵԼ, ԵՐԲ ԺԱՄԱՆԱԿԸ ԳԱՅ

«Ռոյթըրզ» լրատու գործակալութիւնը՝ վկայակոչելով իրանեան պատկերասփիւռի կայանը, կը հաղորդէ, որ Իրանի գերագոյն հոգեւոր պետ այաթոլլա Ալի Խամենէի Փորձագէտներու խորհուրդէն խնդրած է զինք փոխարինող «յեղափոխական» մը ընտրել, երբ ժամանակը գայ: Խամենէի այժմ 76 տարեկան է:

Իրանի Փորձագէտներու խորհուրդը յատուկ մարմին մըն է, որ օժտուած է արտակարգ պարագային իր կազմէն երկրի գերագոյն ղեկավար ընտրելու իրաւունքով: Ներկայիս երկրի գերագոյն ղեկավարը Խամենէին է:

Փորձագէտներու խորհուրդի անդամ են 88 աստուածաբաններ, որոնք ունին իսլամական օրէնքի գիտելիքներ: Այդ պետական մարմինի լիազօրութիւններու ժամկէտը ութ տարի է: Խորհուրդի անդամակցութեան թեկնածու է 159 մարդ:

Այաթոլլա Ալի Խամենէի

ԸՍՏ ՄԻԱՑԵԱԼ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐՈՒ ԱՐՏԱՔԻՆ ԳՈՐԾՈՅ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ

ՏԱՀԵՇ ԵՒՐՈՊԱՅԻ ՄԷՋ ՆՈՐ ԱՀԱԲԵԿՉՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ԿԸ ՆԱԽԱՊԱՏՐԱՍՏԷ

ԹԱՍՍ կը հաղորդէ, որ Միացեալ Նահանգներու արտաքին գործոց նախարարութեան կողմէ համաշխարհային ահաբեկչական սպառնալիքի մասին հրապարակուած նախազգուշացման մէջ նշուած է, որ Միացեալ Նահանգներ տեղեկութիւն ունին, թէ իսլամական ծայրայեղական խմբաւորումներ՝ ներառեալ Քայիտան եւ ՏԱՀԵՇ-ը արտասահմանի, նաեւ Եւրոպայի մէջ Միացեալ Նահանգներու քաղաքացիներուն եւ անոնց շահերուն դէմ նոր ահաբեկչութիւններ կը ծրագրեն:

«Վստահելի տեղեկութիւնը կը վկայէ, թէ այնպիսի խմբաւորումներ, ինչպիսին են ՏԱՀԵՇ-ը, Քայիտան, ինչպէս նաեւ անոնց ճիւղաւորումները, մօտիկ ապագային Եւրոպայի մէջ յարձակումներու կը նախապատրաստեն: Բոլոր եւրոպական երկիրները թիրախ են ահաբեկչական կազմակերպութիւններու յարձակումներուն համար», կ'ըսուի արտաքին գործոց նախարարութեան հաղորդագրութեան մէջ:

Նախարարութեան կարծիքով՝ Եւրոպայի մէջ յարձակումներու կրնան ձեռնարկել նաեւ անհատ ծայրայեղականները, որոնք յայտնուած են իսլամական խմբաւորումներու ազդեցութեան տակ: Անոնք կրնան յարձակումներ գործել հասարակական փոխադրամիջոցներու եւ մեծաթիւ մարդոց այլ հաւաքավայրերու դէմ:

Մասնագէտները կը նշեն, որ Եւրոպայի մէջ ահաբեկիչներու առկայութեան մեծ հաւանականութիւն պիտի ըլլայ այնքան ժամանակ, որքան ՏԱՀԵՇ-ի եւրոպացի անդամները կը վերադառնան Սուրիայէն եւ Իրաքէն:

BOGHOS OPTIC
Autoroute Jdeideh
Tel.: 01-870016 03-194688

Badguèr
ՕՐՈՒԱՆ ՃԱՇԸ
ԹԱՐԽԱՆԱՅ ԱՊՈՒՐ + ԾԱԼԻԿ
Գին՝ 14.000 լիբ. ոսկի
Հեռ. 01-240214
70-607548
www.badguer.com

Կ'ՈՒԶՈՒԻ

Հաստատութիւն մը կարիքը ունի հայ քարտուղարուհիի մը:

Թեկնածուն պէտք է՝

- Լաւ տիրապետէ հայոց լեզուին
- Գիտնայ մեքենագրութիւն՝ հայերէն եւ օտար լեզուներով

Նախապատուութիւնը պիտի տրուի նորաւարտ համալսարանականի:

Կը խնդրուի դիմել՝

haykardogharouhi@gmail.com

ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ ՄԷՋ ԱՆԾԱՆՕԹՆԵՐ ԿԸ ՓՈՐՁԵՆ ՀՐԿԻԶԵԼ ԳԱՂԹԱԿԱՆՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒՈՂ ՇԷՆՔ ՄԸ

Գերմանական ոստիկանութիւնը յայտարարեց, որ մինչեւ հիմա կարելի չէ եղած ճշդել ինքնութիւնը այն յանցագործերուն, որոնք արեւելեան Գերմանիոյ Պրանտենպուրկ նահանգի Նաուըն քաղաքին մէջ գաղթականներու համար պատրաստուող շէնքի մը վրայ նետած են այրող տախտակ մը:

Ըստ նահանգի մայրաքաղաք Փոցտամի ոստիկանութեան, ապահովական ուժերը ներկայիս կը ստուգեն, եթէ այս յարձակումը կապ ունի անցեալ օգոստոսի վերջաւորութեան դարձեալ գաղթականներու համար պատրաստուող մէկ այլ շէնքի մը դէմ կատարուած յարձակումին հետ:

Մինչ այդ շէնքը ամբողջութեամբ հրկիզուած էր, այս շէնքը նիւթական մեծ վնասներ չէ կրած:

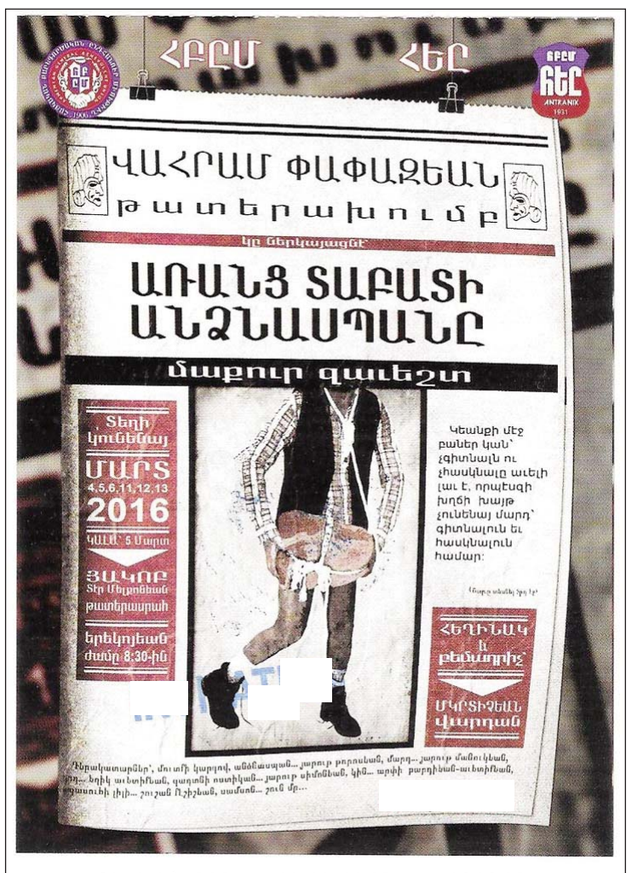

Տեղի կ՚ունենայ, 11-12-13 Մարտ 2016-ին, երեկոյեան ժամը 8:30-ին, «Յակոբ Տէր Մելքոնեան» թատերասրահին մէջ:
Տոմսերը կարելի է ստանալ ՀԵԸ-ի կեդրոնական Գրասենեակէն եւ ելոյթի օրերը կիշէէն:

ԼԻԲԱՆԱՆԵԱՆ ԼՈԹՕ

Թիւ 1386 վիճակաձգութեան շահող թիւերն են՝
5 11 20 26 36 40 լրացուցիչ թիւ՝ 25

ZEED 10 ՄԱՐՏ 2016

79727	49.292.193
9727	450.000
727	45.000
27	4.000

ԼԻԲԱՆԱՆԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԵԱՆ ՇԱՀՈՂ ԹԻՒԵՐՆ ԵՆ

10-03-2016

4	5.000 լ.ո.
49	10.000 լ.ո.
896	20.000 լ.ո.
2155	30.000 լ.ո.
2649	40.000 լ.ո.
5975	40.000 լ.ո.
5503	100.000 լ.ո.
4714	100.000 լ.ո.
8310	200.000 լ.ո.
5643	200.000 լ.ո.
17639	1.000.000 լ.ո.
53448	1.000.000 լ.ո.
13102	1.000.000 լ.ո.
39305	1.000.000 լ.ո.
45097	1.000.000 լ.ո.
06915	2.000.000 լ.ո.
27045	3.000.000 լ.ո.
40366	10.000.000 լ.ո.
64720A	20.000.000 լ.ո.
64720B	200.000.000 լ.ո.